161518

Yıldız Teknik Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı
Yabancı Dil (İngilizce) Öğretimi Tezli Yüksek Lisans Programı

Yüksek Lisans Tezi

YABANCI-DİL ÖĞRETİMİNDE ANADİL KULLANIM ALANLARI

Selçuk MUTLU
02709004

Tez Danışmanı: Dr. Aybars ERÖZDEN

İstanbul, 2005

ÖZ

Bu araştırma,

1) öğretmen ve öğrencilerin aynı anadile sahip olduğu (tek-dilli) yabancı-dil sınıflarındaki anadili kullanım alanlarının 'yararcılık' ölçütü temel alınarak bir model çerçevesinde belirlenmesi ve

2) bu modelden yararlanarak, yabancı-dil sınıflarındaki anadili kullanımlarının saptanmasına yönelik bir gözlem aracı oluşturulması amacıyla yürütülmüştür.

Araştırmanın birinci aşamasında, konu ile ilgili yazın taramasına ek olarak, farklı konularda yazılmış üç yüksek lisans tezinin veri tabanını oluşturan yabancı-dil (İngilizce) derslerine ait çeviri yazılardaki öğretmen ve öğrenci anadili kullanımları incelenmiş ve saptanan anadili kullanımları 'yararcı' olup olmamaları ve iletişimsel özellikleri açısından iki bölümlü bir model (Yabancı-Dil Öğretiminde 1D Kullanımı Modeli) içerisinde ulamlanmışlardır. Daha sonra, bu model bir gözlem cetveline (Yabancı-Dil Öğretiminde 1D Kullanımı Gözlem Cetveli) dönüştürülerek bir gözlem aracı oluşturulmuştur.

Araştırmanın ikinci aşamasında ise, oluşturulan model ve gözlem aracının sınanması amacıyla bir uygulama yapılmıştır. Bir lise hazırlık sınıfında dört ders saatinin ses kayıtları yapılmış ve çeviri yazıya dönüştürülmüştür. Daha sonra, oluşturulan gözlem cetveli kullanılarak bu çeviri yazılardaki öğrenci ve öğretmen anadili kullanımlarının saptaması yapılmıştır.

Uygulama sonucunda, gözlem aracının, uygulandığı farklı sınıflardaki öğretmen ve öğrenci anadili kullanımlarına ait somut ve ayırt edici veriler sağladığı belirlenmiştir. Model ve gözlem cetvelinde yeterince açık bulunmayan bazı ulamlarla ilgili olarak ise, 'Değerlendirme' bölümünde gerekli açıklamalar yapılmıştır.

ABSTRACT

This research was conducted:

1) to determine the pragmatic mother tongue uses within a model in the monolingual foreign language classrooms where the teacher and the students speak the same first language, and also,

2) to design an observation instrument based on this very model to observe the mother tongue uses in the foreign language classrooms.

In the first phase of the research, in addition to a literature survey, various teacher and student mother tongue uses, taking place in some foreign language class transcripts gathered in the data base of three MA theses on different subjects, were observed and evaluated; and these mother tongue uses were categorized within a two-part model (Model for Mother Tongue Uses In Foreign Language Teaching) according to their pragmatic and communicative features. Then, the model was transformed into an observation scheme (Mother Tongue Observation Scheme in Foreign Language Teaching).

In the second phase of the research, an application was carried out to test the model and the observation scheme. Sound recordings of four class sessions in the prep class of a high school were made and transcribed. Following these, the teacher and student mother tongue uses in these transcriptions were observed by using the observation scheme.

According to the results of the application, it was seen that the observation scheme supplied clear and distinguishing data for each class. Some necessary explanations, about the categories in the model which were not clear enough for the teacher observers, were made in the 'Evaluation' section.

İçindekiler

ÖZ ii

ABSTRACT iii

İçindekiler iv

Çizelgeler vii

Kısaltmalar viii

Önsöz ix

1. GİRİŞ: Yabancı-Dil Öğretiminde Anadili Kullanımı 1
1.1 Tarihsel Gelişim 1
1.2 1D Kullanımının Yabancı-Dil Öğretiminden Dışlanma Nedenleri 5
1.3 Yabancı-Dil Öğretim Yaklaşım ve Yöntemleri İçinde Anadili Kullanımı 9

2. ARAŞTIRMA 27
2.1 Çalışmanın Konusu 27
2.2 Çalışmanın Amacı 29
2.3 Erek ve Denek Kitle Özellikleri 30
2.4. Ölçülecek Özellikler 31
2.5. Araştırmanın Tasarlanması 32
2.5.1. Model Oluşturma 32
2.5.2. Uygulama 33
2.6 MODEL ve GÖZLEM ARACI 34
2.6.1 Model 34
2.6.2 Açıklamalı ve Örnekli Model 37
YABANCI-DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI MODELİ 37
BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI 38
1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER 38
1.1.1 Tarih 38
1.1.2 Öğretmen 38
1.1.3 Ders 38
1.1.4 Düzey 38
1.2. ETKİNLİK 38
1.3. ETKİLEŞİM 39
1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf 39
1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf 39
1.3.3 Öğrenci / Öğrenci 39
1.4 YARARCI 1D KULLANIM LARI 39
1.4.1 Sınıf Yönetimi 39
1.4.1.1 Yordam 39
1.4.1.2 Disiplin 40
1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi 41
1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar 42

1.4.3.1 Sözcük Anlamı 43
1.4.3.1.1 Somut Sözcükler 43
1.4.3.1.2 Soyut Sözcükler 43
1.4.3.1.3 Özel 1D İfadesi 44
1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması 44
1.4.3.3 Sesletim Açıklaması 45
1.4.3.4 Dil Karşılaştırması 45
1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması 47
1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması 48
1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması 48
1.4.5 Dil Söyletimi 49
1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü 49
1.4.7 İçlem Kontrolü 50
1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması 51
1.4.9 YDÖ Konuları 51
1.4.10 Ölçme 52
1.4.11 1D' e Dayalı Öğretim Etkinlikleri 53
1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları 53
1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri 53
1.4.12 Diğer 53
1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI 54
1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği 54
1.5.1.1 İş yaptırma 54
1.5.1.1.1 Komut 54
1.5.1.1.2 Öneri 55
1.5.1.1.3 Rica 56
1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi 56
1.5.1.1.5 Disiplin 57
1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği 57
1.5.1.1.7 Tekrar İsteği 58
1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme 58
1.5.1.2.1 Yoklama 58
1.5.1.2.2 Ders Konusu 59
1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama 59
1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü 60
1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme 61
1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma 62
1.5.1.2.7 Anladığını/Anlamadığını Belirtme 63
1.5.1.2.8 Zaman Sormaca 63
1.5.1.3 Genel Etkileşim 63
1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış 64
1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme 64
1.5.1.3.3 İzin İsteme 65
1.5.1.3.4 Güdüleme 65
1.5.1.3.5 Özür Dileme 66
1.5.1.3.6 Teşekkür Etme 66
1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı 66
1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirteçleri 67
1.5.1.3.9 Diğer 67
1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları 67

BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI 68
2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ 68
2.1.1 Bilgi İsteme 68
2.1.2 Bilgi Verme 68
2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ 69
2.2.1 Anlatım 69
2.2.2 Çeviri 69
2.2.3 Boşluk Doldurma 70
2.2.3.1 ED Destekli Boşluk Doldurma 71
2.2.3.2 ED Desteksiz Boşluk Doldurma 72
2.2.4 Vurgulama 72
2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU 73
2.3.1 Kısa 73
2.3.2 Orta 73
2.3.3 Uzun 74
2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME 74
2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı 74
2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1D Kullanımı 75
2.6.3 Gözlem Aracı 76
2.7. Değerlendirme 77
2.7.1 Uygulama Sonuçları 77
2.7.2 Ulam Açıklığı 80
2.7.2.1 Disiplin Ulamları 80
2.7.2.2 Dil Söyletimi ve Anlaşılmışlık Kontrolü Ulamlarının Birbirleri İle Karıştırılmaları 82
2.7.2.3 Anlaşılmışlık Kontrolünde Anadilinin Kullanımı 83
2.7.2.4 Dil Karşılaştırması 84
2.7.3 Ulam Yeterliliği 84
2.7.4 Kullanım Kolaylığı 85

3. SONUÇ 87
3.1 Tartışma ve Çözüm 87
3.2 Araştırmanın Sınırlılıkları 88
3.3 Yeni Araştırmalar İçin Öneriler 89

EK 1: Uygulama Ders Kayıtlarının Çevriyazımları 92
Çeviri Yazı İmleri 92
Ek 1.1. Öğretmen 1 94
Ek 1.2. Öğretmen 2 100
Ek 1.3. Öğretmen 3 106
Ek 1.4. Öğretmen 4 112

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları 121
Ek 2.1 Yabancı-Dil Eğitiminde 1D Kullanımı Gözlem Cetveli, Cetvel No: 1 121
Ek 2.2 Konuşma ve 1D Kullanımı Sayısı Cetveli, Cetvel No: 2 122
Ek 2.3 Saptanan Öğretmen ve Öğrenci 1D Kullanımları 123
Ek 2.4 Konuşma ve 1D Kullanımı Sayısı Cetvelleri 144

Kaynakça / Göndermeler 148

Çizelgeler

Tablo 1.1 Yabancı-Dil Öğretim Yaklaşım ve Yöntemleri İçinde Anadili Kullanımı10
YABANCI-DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI MODELİ 34
Tablo 2.1 Öğretmen 1 78
Tablo 2.2 Öğretmen 2 78
Tablo 2.3 Öğretmen 3 79
Tablo 2.4 Öğretmen 4 79

Kısaltmalar

1D	Birinci Dil
2D	İkinci Dil
ED	Erek Dil, Hedef Dil
YDÖ	Yabancı-Dil Öğretimi
İDÖ	İngilizce Dil Öğretimi
YDİ	Yabancı-Dil Olarak İngilizce
İDİ	İkinci Dil Olarak İngilizce
IPA	Uluslararası Sesbilgisel Alfabe
COLT	Communicative Orientation of Language Teaching (Dil Öğretiminin İletişimsel Yönlendirilmesi)
'T'	Öğretmen (öğre**T**men)
'C'	Öğrenci (Öğren**C**i)

Önsöz

Yeni öğrenilenlerle önceden bilinenler arasında bir ilişkilendirme yapılmasının öğrenme sürecinin temel ilkelerinden biri olduğu göz önüne alındığında, yabancı-dil öğretiminde öğrencileri daha önceden öğrenmiş oldukları bilgilerden yararlandırmamanın önemli bir kayıp olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu nedenden dolayı, tüm öğrencilerin ve öğretmenin aynı anadili konuştuğu yabancı-dil sınıflarında, anadilin uzak durulması gereken bir 'tabu' olarak değil, yabancı-dil öğretiminin verimliliğini arttırma hedefine yönelik, 'gerektiğinde' ve 'gerektiği kadar' yararlanılması gereken bir 'araç' olarak görülmesi gerekir.

Günümüz yabancı-dil öğretimi yöntem anlayışında da, tartışılan konu anadilin kullanılması ya da kullanılmaması değil, anadilin yabancı-dil öğretilirken nasıl kullanılacağı olmalıdır. Bu konu ile ilgili yapılacak araştırmalarda, ne tür anadili kullanımlarının yabancı-dil öğretiminde faydalı olacağının ortaya çıkarılması gerekmektedir.

Bu anlayış çerçevesinde gerçekleştirilen bu araştırmada, öğretmen ve öğrencilerin aynı anadili konuştuğu yabancı-dil sınıflarındaki farklı amaçlara yönelik anadili kullanımları 'yararcılık' ölçütünün temel alındığı bir model içerisinde ulamlanmışlardır. Daha sonra da, bu modele dayanan bir anadili gözlem aracı oluşturulmuştur.

Yüksek lisans çalışmalarımızda değerli bilgilerini bizlerle paylaşan hocalarımız Yrd. Doç. Dr. Sayın Nesrin Toksöz, Yrd. Doç. Dr. Sayın Hülya Bartu ve tez danışmanım Dr. Sayın Aybars Erözden ile bu çalışmanın belirli aşamalarında yardımlarını esirgemeyen tüm meslektaşlarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Onlarla paylaşmam gereken zamanın bir bölümünü bu çalışmada kullanmamı hoşgörüyle karşılayan sevgili eşim Özlem ve oğlum Mete Kaan'a sevgiler.

S.M.

1. GİRİŞ: Yabancı-Dil Öğretiminde Anadili Kullanımı

1.1 Tarihsel Gelişim

'Yabancı-dil öğretiminde anadili kullanılmalı mı, kullanılmamalı mı?' sorusu, ya da kavramı ile gerçekleşen bilimsel yüzleşme, XIX. yüzyıl sonlarında ortaya çıkan dil öğretimindeki 'Devrim Hareketi' içerisinde yer alan çeşitli dil öğretim yöntemleri ile birlikte gelmiştir. Şüphesiz bu yöntemler içerisinde en önemlisi ve en yaygın olarak kullanım alanı bulmuş olanı ise, 'Dolaysız Yöntem' olarak adlandırılan ve yabancı-dil öğretiminde anadili kullanımını tamamen reddeden akımdır.

Doğal olarak, dil öğretimindeki bu devrim hareketine kadar geçen süre içerisinde de anadili kullanımı hiç yer almadan ya da kısıtlı bir şekilde kullanılarak yabancı-dil öğretimi ve öğrenimi gerçekleşmiştir. Ancak bu şekildeki öğretimler ruhbilimsel ve dilbilimsel dayanakları olan bilinçli yöntemsel tercihler olmayıp, daha çok içinde bulunulan durumun kaynaklarının doğal bir şekilde kullanılmasıdır. Eski çağlardan itibaren insanlar doğal olarak iki şekilde yabancı-dil öğrenmişlerdir. Bunlardan birincisi, o dili konuşan öğreticiler aracılığıyla, ikincisi ise o dilin konuşulduğu toplum içinde bir süre yaşanarak öğrenilmesidir (Demircan, 1990:141). Anadili kullanımının hiç ya da çok kısıtlı olarak yer aldığı bu en 'doğal' yabancı-dil öğrenme şekli şüphesiz, günümüz de dahil olmak üzere gerekli şartlar (erek dil konuşmacısı ile yabancı-dil öğrenecek kişinin erek dilde iletişimde bulunması gibi) oluştuğunda her zaman geçerli ve etkili olmuştur.

Orta Çağda Romalıların Grekçe öğretimi için çocuklarını bir Grek bakıcıya emanet etmeleri de yabancı-dil öğretiminde 'Doğal Yaklaşım' olarak adlandırılan ve sadece erek dilde iletişime dayanan sürecin bir örneğini oluşturmaktadır. Osmanlılar'da lalalar, İngiltere'de kıta Avrupa'sından kaçan Protestan ve Huguenotlar, 1848'den sonra İstanbul'a sığınan Polonya ve Macar mültecileri ve yabancı uyruklu mürebbiyeler de sadece kendi anadillerini kullanarak yabancı-dil öğretmişlerdir (Demircan, 1990:142-148).

XVI. yüzyıldan XVIII. yüzyıl sonlarına kadar geçen süre içerisinde yukarıda sözü edilen doğal öğrenme süreçlerinin dışında gerçekleşen yabancı-dil öğretimlerinde çevirinin ve anadili kullanımı yoluyla dilbilgisi öğretiminin esas alındığı görülmektedir (Demircan, 1990:149; Escher, 1928; Kelly, 1969; alıntı Stern, 1983:453).

XVIII. yüzyılın sonlarında ise, düzenlenmiş ve açıklamalı dilbilgisi kuralları ile erek dile yapılan yoğun çevirilerin birleştirilmesi sonucu 'Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi' ortaya çıkmıştır (Stern, 1983:453). Yabancı-dildeki metinleri anlamayı, ussal ve entelektüel gelişimi amaçlayan bu yöntemin (Richards ve Rodgers, 1990:3), gereksinim çözümlemesi açısından bakıldığında, sınıf içi iletişimde ve dil öğelerinin öğretiminde sadece anadili kullanması tutarsız gözükmemektedir. Bu yüzden, dil öğretiminin sözlü iletişimi gerekli kılmadığı XVIII. yüzyıl sonlarına kadar, hemen hemen tüm dil öğretimi ortamlarında büyük bir oranda anadilinin kullanıldığı bu yöntem egemen olmuştur.

Howatt (1984:212) XX. yüzyıl başlarında yabancı-dil olarak İngilizce öğretiminin başlı başına bir uğraş haline gelmesine sebep olarak iki gelişmeye dikkat çekmektedir. Bunlardan birincisi, 'Devrim Hareketi'nin 'Uygulamalı Dilbilim Yaklaşımı' ve 'Dolaysız Yöntem'in 'Tek-Dilli Yöntemi' ile birleşmesidir. Diğer ikinci gelişme ise İngiliz sömürgelerindeki dil öğretiminde başlayan değişmedir. XIX. yüzyılda sömürge ülkelerdeki yabancı-dil öğretiminin temel amacı İngiliz kültürünün yerleştirilmesiydi. Bunu yaparken genel olarak, İngiliz öğrencilerin eğitiminde kullanılan özgün İngiliz yazını ve yine anadili İngilizce olmayan öğrenciler için düzenlenmiş dilbilgisi kitapları okutulmaktaydı. XX. yüzyıl başlarında ise İngilizcenin bilgi iletişiminde yararcı işleve sahip bir ikinci dil olduğu (İDİ) görüşü ortaya çıkıyordu.

Söz konusu her iki gelişmede de ortak olan özellik tek-dilli bir yaklaşımın olmasıydı. Burada anadilin yabancı-dil eğitiminden izole edilmesi konusunda çok önemli, fakat daha sonraki ve günümüz anadil kullanımı konusundaki tartışmalarda genellikle gözden kaçan bir durum ortaya çıkmaktaydı. Sömürge ülkelerde kültür benzeşmesi amaçlandığından, yabancı-dil öğretiminde anadili kullanımından kaçınılıp tamamen tek-dilli bir yaklaşım benimsenmekteydi. Britanya'daki dil öğretimde ise böyle bir tek-dilli yaklaşım yoktu. Genel olarak, çeviriden mümkün olduğunca kaçınılması gerektiği, fakat bazı zamanlarda da yararlı olduğu kabul edilmekle birlikte, Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi hala yaygın ve başlangıç seviyelerinde sıklıkla kullanılmaktaydı. Tek-dilli yöntemlerin erken başarısı ve İngiliz okullarında Dilbilgisi-Çeviri Yönteminden vazgeçilmemesi arasında bir zıtlık oluşmaktaydı. Bu durum da Dolaysız Yöntemin 'modern' bir görüntüye sahip olmasına neden olmaktaydı (Howatt, 1984:213).

Sömürge ülkelerdeki bu tek-dilli yabancı-dil öğretimi yaklaşımının oluşmasına ek olarak, XIX. yüzyıl sonlarında oluşmaya başlayan yeni ekonomi, uluslararası ticaret ve seyahat dünyasında sözlü iletişimi sağlayacak daha iyi bir yabancı-dil öğretimine gereksinim

doğmuştu (Stern, 1983:457; Richards ve Rodgers, 1990:5). Buna paralel olarak, erek dilin sınıf içerisinde daha çok kullanılması ya da konuşulması görüşü ortaya çıkan yeni yöntemlerin üzerinde durduğu temel noktayı oluşturmaktaydı.

Aynı zamanda, yoğunlaşan ve ilerleyen dilbilimsel ve sesbilimsel çalışmalar da yabancı-dil öğretimindeki değişimin temelini oluşturmaktaydı. Özellikle sesbilimin dil öğretimine olan etkileri yoğunluk kazanmıştı (Stern, 1983:457). Dilbilimciler tarafından '*yazılı kelimeler*'in değil '*konuşma*'nın dili oluşturduğu görüşü ortaya sürülmekteydi. XIX. yüzyıl sonlarında başlayan yabancı-dil öğretimindeki 'Dil Devrimi'ne öncelik eden Vietör, Sweet, Passy, Klinghardt, Jespersen (Demircan, 1990:154) ve diğer devrimciler o ana kadar yaygın olarak kullanılmakta olan Dilbilgisi-Çeviri Yöntemini eleştirerek, dil öğretiminde çeviriden kaçınılması gerektiğini ve anadilin sadece yeni kelimelerin açıklanmasında kullanılabileceğini söylemekteydiler. 1886 yılında kurulan ve ilk hedeflerinden birisi çağdaş dillerin öğretilmesini ilerletmek olan Uluslararası Sesletim Birliği (IPA) anadili kullanımındaki bu kısıtlamayı daha da ileri götürerek, yabancı-dil öğretimi süresince yeni anlamların öğretilmesinde anadili ile değil, erek dil aracılığıyla çağrışımlar kurulması görüşünü desteklemekteydi (Richards ve Rodgers, 1990:7).

Bu yukarıda sözü edilen gelişen dünya koşullarındaki yabancı-dilde sözel yeterlilik ihtiyacı ve sesbilimdeki gelişmelerin yabancı-dil öğretimi üzerine olan etkileri, dikkatleri dil öğrenmenin doğal ilkeleri üzerinde toplamıştır. Devrim hareketinin ilk öncüsü sayılan Gouin, Doğal Yöntemin kurucusu sayılan L. Sauveur ve Alman akademisyen Franke birinci dil öğreniminde olduğu gibi yabancı-dil öğretiminde de sadece erek dilin kullanılmasını savunmuşlardır (Richards ve Rodgers, 1990:9). Bu gelişmeler ışığında, öğrencilere yabancı-dilde yeterli konuşma becerisi vermekten uzak olan Dilbilgisi-Çeviri yöntemi yerini hızla Sesbilimsel Yöntem, Saveur-Heness Yöntemi, Doğal Yöntem, Diziler Yöntemi, Ruhbilimsel Yöntem, Berlitz Yöntemi ve Dolaysız Yöntem olarak adlandırılan ve ortak özellik olarak anadili kullanımını tamamen ya da büyük bir oranda yasaklayan doğal yöntemlere bırakmıştır. Aslında Dilbilgisi-Çeviri Yönteminin sözel iletişim becerisini geliştirmek gibi böyle bir amacı olmamasından dolayı bu terk edilme durumu son derece normal bir durumdu. Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi iyi bir yöntem olmadığından değil, o güncel ihtiyaçlara karşılık vermediğinden dolayı terk edilmekteydi.

XX. yüzyılın başlarından itibaren İngiltere ve Avrupa'daki bu yöndeki gelişimlere paralel olarak Amerika'da da yabancı-dil öğretiminde anadili kullanımının yer almaması görüşü ağırlık kazanmaya başladı. 1940'lı yıllarda Amerikan araştırma ve yöntemleri

'*davranışçı ruhbilim*' ve dildeki '*yapısalcı yaklaşımlar*'ın bir evliliği sayılabilecek 'İşitsel-Dilsel Yöntem'i oluşturdu. Bu yönteme göre '*anadili girişimi*' (mother-tongue interference) erek dildeki hataların nedeninin oluşturmaktaydı. Bu yüzden derslerde anadili kullanımından mümkün olduğunca kaçınılmalıydı. Yine bu görüşe paralel olarak, her dilin kendine has bir yapısı olduğundan dolayı, anadili ve erek dili arasındaki çevirilerin sadece ileri düzeydeki öğrenciler için uygun olduğu düşünülüyordu.

Ne var ki, İngiliz okulu kaynaklı 'Dolaysız Yöntem' ve Amerikan okulu kaynaklı 'İşitsel-Dilsel Yöntem'e bir tepki olarak ortaya çıkan 'Bilişsel Yaklaşım' daha önceki yöntemlerin yararlı özelliklerini yeniden keşfederek yabancı-dil öğretiminde çeviriye yeniden önem kazandırdı. Böylece, çevirinin öğrenmeyi daha anlamlı ve bağlamlaştırıcı bir özelliği olduğu düşüncesi yabancı-dil öğretimi ortamlarında önemli destek buldu.

Yine aynı şekilde 1970'li yıllarda ortaya çıkan 'İletişimsel Yaklaşım' içerisinde, ilk başlardaki olumsuz tutumlara rağmen, anadili kullanımına karşı daha esnek bir tutum gelişti. Bu yaklaşımla hazırlanan ders kitaplarında çeviri alıştırmalarına yer verilmeye başlandı.

XX. yüzyılın son çeyreğinde ortaya çıkan 'insancıl yaklaşımlar' yabancı-dil öğretiminde anadili kullanımını daha ileri boyutlara taşıyarak öğretimin önemli bir parçası haline getirmişlerdir. 'Danışmanlı Dil Öğrenim Yöntemi' (Community Language Learning), 'Esinlemeli Yöntem' (Suggestopedia) gibi uygulamalar bunlardan bazılarıdır. Bununla birlikte, yine insancıl ruhbilimine dayanan 'Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi' (Total Physical Response) farklı bir yol izleyerek anadili kullanımını en az düzeyde tutmuştur.

80'li yıllarda yabancı-dil öğretimi çevrelerinde oldukça yaygın bir üne kavuşan Krashen (1985) ve 'Doğal Yaklaşım'ı anadili kullanımının yabancı-dil derslerinde mümkün olduğunca yer almaması gerektiği görüşünü ortaya koymuştur.

Günümüz yabancı-dil eğitim anlayışında, geçmişte olduğu gibi birtakım yasaklar yoktur. Ancak, anadili kullanımının mümkün olduğunca az yapılması gerektiği çoğunluk eğitimciler tarafından kabul edilen bir konudur. Bununla beraber, yine oldukça yaygın bir kabul görebilecek bir diğer görüş ise, tek-dilli yabancı-dil sınıflarında anadili kullanımından yararlanmamanın yabancı-dil eğitiminde en fazla verimliliği almayı engelleyeceğidir (Atkinson, 1987:247).

1.2 1D Kullanımının Yabancı-Dil Öğretiminden Dışlanma Nedenleri

Yabancı-dil öğretiminde, 1D kullanımının kaçınılması gereken bir konu olarak algılanmasının ve sorgulanmaksızın çeşitli öğretim çevrelerinde bir tabu olarak kabul edilmesinin çeşitli nedenleri vardır. Bu sebepler sadece yöntemsel kaynaklı olmayıp politik, kültürel ve ticari boyutlar da içermektedir. Ancak su üstünde devamlı olarak yöntemden kaynaklanan kısıtlamalar yer almıştır. Politik, kültürel ve özellikle de ticari kaygılar çoğunlukla gizli kalmış ve açık olarak tartışılmamıştır.

Günümüzde 1D kullanımı 'davranışçı' ve 'yapısalcı' akımların egemen olduğu 'Dolaysız Yöntem'deki gibi çok katı bir şekilde yasaklanmamaktadır. Bazı ders kitaplarında kısıtlı da olsa anadilden faydalanılmaktadır. Örneğin 'Cambridge For Schools' (Littlejohn ve Hicks, 1997) adlı ders kitabı serisinin her bölümü öğrencilerden bazı ED kalıplarını 1D'de nasıl ifade ettiklerinin sorulduğu bir bölüm içermektedir. Ancak, öğretmenin ve öğrencilerin tek-dilli olduğu yabancı-dil sınıflarında, 1D kullanımının çoğu zaman (örneğin, dilbilgisi öğretimi) kaçınılmaz olmasına ve öğretmen ile öğrencilerin bu öğretim aracına sıklıkla başvurmalarına rağmen, 1D kullanma tabusu yabancı-dil öğretim ortamlarında hala devam etmektedir. Son zamanlara kadar, yabancı-dil eğitiminde 1D kullanımının yöntemsel ilkelerinin belirlenmesini hedefleyen çalışmalar ve yayınlar oldukça yetersiz kalmıştır. Sonuç olarak da 1D kullanımının hangi durumlarda, nasıl ve ne kadar olacağı konusunda yabancı-dil öğretmenlerine ışık tutacak ve yol gösterecek yöntemsel ilkeler tam olarak belirlenmemiştir. Ne dil öğretimi kaynaklarında ne de okullardaki yabancı-dil ders kitaplarında konuyla yeterince ilgilenilmemektedir (Medgyes, 1994:67). Bunun bir yansıması olarak da, sınıflarında yabancı-dil öğretirken 1D kullanan ve öğrencilerinin de kullanmalarına izin veren öğretmenler bu yaptıklarından bir 'rahatsızlık' duymaktadırlar. Bu durum Atkinson ve (1987:241) 'yöntemsel yazındaki boşluğa' dayandırmakta ve bu bilimsel kaynaklardaki eksikliğin nedeni olarak da dört neden ortaya sürmektedir:

1. Çevirinin Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi ile karıştırılması ya da aynı etkinlik olarak görülmesi (Atkinson, 1987:242).

Aslında dilbilgisi-çeviri yöntemi kendi zamanının ihtiyaçları olan Latince ve Arapça dini ve bilimsel metinlerin okunup anlaşılmasını (Demircan, 1990:144) karşılayan bir yöntemdir (Medgyes, 1994:67). Ancak, daha sonraki dönemlerde erek dilin konuşulması ihtiyacı ortaya çıkınca, iletişimsel ihtiyaçlara cevap veremeyen bu yöntem, doğal olarak, işlevselliğini yitirmiştir. XIX.yüzyıl sonları ve XX.yüzyıl başlarındaki 'devrim

hareketleri'nde ikinci dil öğreniminin birinci dil öğrenimi ile benzeştirilmesi gayretleri gözlenmektedir (Richards ve Rodgers, 1990:6). Dil öğretiminde doğal ilkelere yönlenilen bu dönem süresince yaygın olarak kullanım alanı bulmuş Dolaysız Yöntemde, çeviri ve 1D kullanımı Dilbilgisi-Çeviri Yöntemiyle –gereksiz yere- aynı manada kullanılmış ve tamamen yasaklanmıştır (Owen, 2003; Larsen ve Freeman, 1986:18; Demircan, 1990:171). Daha sonraları yaygın olarak kullanılan İşitsel-Dilsel Yöntem ve İletişimsel Dil Öğretiminde de çeviri ya da 1D kullanımından anlaşılan genellikle Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi olmuş ve bu iki yabancı-dil öğretim aracının yabancı-dil sınıflarından uzak tutulması tutumu pekiştirilmiştir.

2. İngilizcenin yalnızca İngilizce konuşarak ya da diğer bir deyişle, bol uygulamasını yaparak öğrenileceği gerçeği (Atkinson, 1987:242).

Atkinson'un (1987) tartışmasız bir durum olarak belirttiği, erek dilin iletişimsel kullanımının etkili bir yabancı-dil öğretimi için zorunlu olduğu düşüncesi günümüz yabancı-dil eğitim anlayışının bir parçasıdır. Ancak erek dilin ders içerisinde mümkün olduğunca fazla kullanılması ilkesi anadilden hiç yararlanılmaması anlamına da gelmemelidir. Aynı erek dilin olabildiğince fazla kullanılması gerektiği gibi, ilkeleri önceden belirlenmiş anadili kullanımından da gerektiğinde en fazla miktarlarda yararlanmak etkili bir öğrenme-öğretme ortamı yaratacaktır.

3. Krashen ve çalışma arkadaşlarının (Burt, Dulat, Terrell) ortaya koyduğu kuramların "yabancı-dil öğretiminde öğrenmenin çok az değeri olduğu , bunun yerine 'edinime'önem verilmesi gerektiği" biçimindeki görüşlerin kuvvetlenmesine yol açması (Atkinson, 1987:242).

XX. yüzyılın ikinci yarısından sonra, çeşitli ekonomik, sosyal ve askeri nedenlerden dolayı, yabancı-dil öğrenme gereksinimleri okuduğunu anlama becerisinden ziyade, sözel iletişim ihtiyacına cevap verme boyutuna erişmiş ve öğrenilen yabancı-dilin yerel konuşmacılara benzer bir şekilde öğrenilmesi düşüncesi yaygın olarak kabul görmüştür. Bu bağlamda, 1D'in yabancı-dil eğitiminde kullanılmasına karşı olan görüşler zamanın ikinci dil edinimine ait ruhbilimsel ve dilbilimsel çalışmalarından (Stern, 1983:298-402) da etkilenerek ön plana çıkmıştır.

Şüphesiz, Krashen ve çalışma arkadaşı Tracy Terrell'in bu konudaki fikirleri ve yaptıkları açıklamalar yabancı-dil öğretimi konusu ile ilgilenen çevreler üzerinde büyük bir etki uyandırmış ve bu etki günümüze kadar da gelmiştir (Richards ve Rodgers, 1990: 128). Krashen'ın (1985:58-59) 'Doğal Yaklaşım'ının beş temel ilkesinden biri olan 'Edinim-

Öğrenim Varsayımı' iletişim becerilerinin dilin edinimi yoluyla daha etkili bir şekilde kazandırılabileceği düşüncesine dayandırılmıştır. Krashen'ın (1985) 'Doğal Yaklaşım'ına göre, 1D kullanımı dil edinim sürecinin değil, olsa olsa yabancı-dil öğreniminin bir parçası olabilir.

Krashen (1985) akıcı konuşmanın öğrenmeyle değil, edinimle gerçekleşebileceğini belirtmektedir. Bu düşüncenin bir parçası olarak, yabancı-dil öğrenen kişilerin edinim süreçlerinin etkin olması için erek dilin en fazla seviyede, 1D'in de en az seviyede kullanılması gerekir. Oldukça yorucu ussal süreçler sonucunda 1D'den aktarımlar yapan ve düzeltmeye başvuran öğrenicilerin 'pek konuşamayacağı' (Demircan, 1990:246), daha doğrusu akıcı konuşamayacağı düşünülmektedir. Asıl akıcılığın anlamlı girdiler yoluyla sağlanan edinim sonucunda sağlanacağı ileri sürülmektedir.

Krashen (1983:40-41) ve çalışma arkadaşlarının üzerinde durdukları bir diğer konu da ikinci dil öğreniminde konuşmacıların yaptığı hataların 1D'e başvurulmasından kaynaklanan hatalar olduğudur. Yabancı-dil öğrenen bir kişi eğer hedef dildeki bir kuralı bilmiyorsa kendi 1D'indeki kurallardan faydalanır. Eğer kurallar arasında bir benzerlik yoksa hatalar ortaya çıkar. Bu durum 'girişim' (interference) olarak adlandırılır. 'Karışım' konuşmacının daha hazır olmadan erek dilde konuşmaya zorlanmasından ortaya çıkar. Krashen davranışçı akımda kabul edildiği gibi, 1D'in 2D edinimine doğrudan karıştığını kabul etmez (Ellis, 1986 : 263). Bu hataların ortaya çıkmasının önlenmesinin tek yolu yine 'edinime' başvurmaktır. Krashen (1985) 1D'e başvurmanın bazı kısa vadeli faydaları olmasına rağmen, uzun vadede bazı daha önemli zararlar getireceğini belirtmektedir.

Krashen'ın (1985:42) ortaya koyduğu 'Düzelti Varsayımına' göre konuşmacılar edinilmiş kurallarla sözlerini düzenler ve öğrenilmiş kurallarla bu sözlerini denetlerler. Yabancı-dil öğrenen kişilerden erken üretim beklenildiği durumlarda '1D + düzeltici' olarak adlandırılan işlemler geçerli olabilir. Konuşmacılar erek dilde daha tam olarak edinmedikleri kurallar yerine anadillerindeki yapılardan yararlanarak yabancı/erek dilde üretimde bulunabilirler. Bu durum öğrenicinin 'kendi edincini aşması' olarak adlandırılmaktadır. Yabancı-dil öğrenen kişinin anadilindeki kurallardan faydalanarak kendi yabancı-dil seviyesinin üstünde bir üretim yapabilmesi ve bunun sonucu olarak da daha fazla hedef dilde konuşmalara katılması kısa vadede bir kazanç olabilir ancak bu durum uzun vadede gerçek edinimin gerçekleşmemesine, kalıcı değişimlerin olmamasına ve 1D'den kaynaklanan hataların oluşmasına yol açacaktır.

4. Sadece çok-dilli yabacı dil sınıflarına yönelik eğitim alan yerel konuşmacıların (anadili İngilizce olan öğretmenlerin) yabancı-dil öğretim kurumlarında daha üstün bir konumda olmalarının, diğer bir deyişle bu öğretmenlere daha fazla değer verilmesinin etkisi (backwash effect) (Atkinson, 1987:242).

1D kullanımının yabancı-dil öğretiminde bir tabu haline gelmesine ait nedenler bir buzdağına benzetilirse, dördüncü maddede değinilen konu, buzdağının su altında kalan bölümünün sadece bir parçasının açıklamasını oluşturmaktadır. Aslında konu sadece anadili İngilizce olan öğretmenlerin daha üstün bir durumda olmalarından kaynaklanan '1D'i İngilizce olmayan öğretmenlerin ve 1D kullanımının geri planda kalması' olayı değildir. Daha çok, bu tek-dilli yerel konuşmacıların öncelikli durumlarının ticari ve politik amaçlara dönüştürülmesidir (Cook, 2002:5; alıntı Janulevičienė ve Kavaliauskienė, 2002). Tarih boyunca politik ve maddi nedenlerden dolayı, İngiliz dilinin zorla kabul ettirilmesi ve yabancı-dil öğretiminde "sadece 2D" (only English) uygulamaları sürekli devam etmiştir (Canagarajan, 1999: 56; alıntı Gabrielatos, 2001).

Bu durumu İngilizce konuşan ülkelerin diğer ülkeler üzerindeki etkilerini dil öğretimi vasıtasıyla da arttırmaya çalışmaları olarak değerlendiren Phillipson (1992; alıntı Medgyes, 1994:68) 'Dilsel Emperyalizm' adlı kitabında İngilizce konuşan ülkeleri 'Merkez', İngilizcenin ikinci dil ya da yabancı-dil olduğu ülkeleri ise 'Çevre' olarak adlandırmaktadır. Medgyes de (1994:68) 'Merkez'in, İDÖ (İngilizce Dil Öğretimi) dünyasını tekelinde tuttuğu aşağıdaki faaliyetlerle tamamen yönlendirmekte olduğunu belirtmektedir. Bu faaliyetler şunlardır:

- İDÖ hakkındaki akademik araştırma çalışmaları.
- Dünyanın her tarafından toplanan İDÖ bilgi ve deneyimlerinin depolanması ve düzenlenmesi.
- 'Merkez'de ve 'Merkez'in dışında ticari İDÖ okullarının işletilmesi.
- 'Çevre'de çalışacak YDİ/İDİ (Yabancı-Dil Olarak İngilizce/İkinci Dil Olarak İngilizce) öğretmen ve öğretmen yetiştiricilerini eğitmek.
- 'Merkez'de ve dış ülkelerde hizmet içi kurslar düzenlemek (in service courses).
- Uygulamalı Dilbilimde ve YDİ / İDİ de yüksek lisans programları sunmak.
- Uluslararası geçerliği olan standartları ve sınavları oluşturmak.

- İDÖ malzemeleri, öğretmen kaynak kitapları ve dergileri yayımlamak.
- Danışmanlık hizmeti ve sık sık da maddi yardım sağlamak.

Tüm yukarıda sayılanlar ve diğer benzer faaliyetler Amerikan Kültür, İngiliz Kültür gibi devlet destekli kurumlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Konu ile ilgili olarak yukarıda sayılanlara ek olarak belirtilmesi gereken bir nokta da, binlerce anadili İngilizce olan kişilerin bu işten (İDÖ) kazançlarını sağladıklarıdır. Doğal olarak merkezde çalışan ya da merkez tarafından görevlendirilen bu kişiler İngiliz Dili Konusunda kendilerini imtiyazlı görmekte ve 1D'in yabancı-dil eğitimindeki yerini reddetmekte ya da, çok kısıtlı bir etkisinin olabileceğini kabul etmektedirler.

Sonuç olarak, tarihsel süreç içerisinde yabancı-dil eğitiminde 1D kullanımının dışlanması, İngilizce konuşan ülkelerin (özellikle İngiltere) yabancı-dil eğitimini tekellerinde tutmalarının hem nedenini, hem de sonucunu oluşturmaktadır denilebilir.

1.3 Yabancı-Dil Öğretim Yaklaşım ve Yöntemleri İçinde Anadili Kullanımı

Yabancı-dil öğretimi alanında ortaya konulan yaklaşım ve yöntemlerin büyük bir çoğunluğunda anadili kullanımına ilgisiz kalınmamış, olumlu ya da olumsuz bir tavır alınmıştır. Günümüze kadar uzanan süreç içerisinde, anadili kullanımını yabancı-dil öğretim ve öğrenimin bir parçası olarak almış yaklaşım ve yöntemler olduğu gibi, kullanımını tamamen kısıtlayanlar da olmuştur. Tarihsel süreç içerisinde, anadili kullanımına bu akımlarda ne şekilde yer verildiğinin bilinmesi, bu araştırmanın amacını oluşturan " 'Yararcı' ve 'yararcı olmayan' öğretmen ve öğrenci anadili kullanımları nelerdir?" sorusunun yanıtlanmasında önem taşımaktadır. Bu sebepten dolayı, Ortaçağdan itibaren ortaya çıkmış mümkün olduğunca fazla sayıda yaklaşım ve yöntem içerisindeki anadili kullanımları incelenmiş ve bu kullanımlara ait bilgiler bir tablo haline getirilmiştir. Tablonun oluşturulmasında Demircan'ın (1990) 'Yabancı-Dil Öğretim Yöntemleri' kitabındaki yaklaşım ve yöntemlerin veriliş sırası esas alınmıştır.

Tablo 1.1 Yabancı-Dil Öğretim Yaklaşım ve Yöntemleri İçinde Anadili Kullanımı

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
ORTA ÇAĞ	DİL BİLGİ Sİ YÖN TEMİ	Latince ve Arapça dil öğretiminde amaç, dini ve bilimsel metinlerin okunup anlaşılmasıdır. Bu yüzden, sözcüklerin ve dilbilgisi kurallarının ezberletilmesi esas alınmaktaydı. Kuralların ezberlenmesinde ve metinlerin anlaşılmaya çalışılmasında bağlam dışına çıkılmazdı (Demircan, 1990:144).	Öğretimde kullanılan iletişim dili erek dilin konuşulması temel bir amaç oluşturmadığından dolayı anadildi. Sözcük ve yapıların anlamları anadilde verilmekteydi. Ancak, anlam anadilde verilse de bunun bir çeviri yöntemi ya da alıştırması olduğu söylenemez (Demircan, 1990:144).
YENİ ÇAĞ	BİÇİMSEL YAK LAŞIM	Klasik metinlerin okunup anlaşılması amacıyla sözcük ve dilbilgisi kurallarının öğretimini amaçlar ve yazılı dile odaklanır. Dilbilgisi ve Dilbilgisi-Çeviri yöntemleri bu yaklaşımdan türemiştir (Demircan, 1990:145).	İletişim dili anadildir. Sözcük ve kurallar AD de verilir (Demircan, 1990:145).
	SÖ ZEL / SÖZ LÜ YAK LA ŞIM SÖZLÜ / DOLAYSIZ SÖZLÜ	Yabancı–dil başlangıç seviyesinin dinlediğini anlama ve konuşma biçiminde gerçekleşmesi gerektiği savunulur. Dinleme ve konuşma kesinlikle okumadan önce gelir. Taklide/örneklemeye dayalı ve sıralı bir ilerlemenin amaçlandığı bir yaklaşımdır (Demircan, 1990:146).	Çeviriye yer verilmez ancak kavram ve dilbilgisi açıklamalarında anadili kullanılabilir. (Demircan, 1990:146).
	UGULAMALI YAKLAŞIM	XIX.yüzyılın ikinci yarısında ticari amaçlara yönelik iletişimin gelişmesine paralel olarak, günlük iletişim dilinin öğretilmesi amaçlanır. (Demircan, 1990:146-147).	Bu yaklaşım içerisinde hazırlanan dilbilgisi kitaplarında anadilden yabancı-dile soru yanıt biçimindeki çeviri alıştırmaları yer alır. Etkileşimsel yönü olan bu alıştırmalarda yalnızca anadilden yabancı-dile çeviri yapılmaktaydı. (Demircan, 1990:146-147).

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
YENİ ÇAĞ	GÖRSEL YAKLAŞIM	Görüntünün yabancı-dil eğitiminde kullanıldığı bir yaklaşımdır. Bağlam içerisinde sözcük öğretimi ilk çalışmaları oluşturmuştur. Daha sonraları resimlerin yabancı –dil eğitiminde kullanımı gündeme gelmiştir.Kuralların öğretimi yerine okuma, yineleme yazılı ve sözlü taklit etme alıştırmalarına önem vermiştir. (Demircan, 1990:147-148).	Comenius (1592-1670) tarafından yazılan ve ilk temel sözlük sayılabilecek kitapta (Janua Linguarum reserata-Dillere Giden Altın Yol Açıldı) Latince cümleler ve bunların karşılarında anadile çevirileri yer almaktaydı. Daha sonra yazdığı kitaplarda (1648:Methodus Linguarum Novissima-Dil Öğretiminde Yeni Bir Yöntem, 1658: Orbis Sensualum Pictus- Resimlerin Anlam Evreni) çeviri yöntemini ve soyut dilbilgisi kurallarını dışlayarak resimlerin yabancı-dil eğitiminde kullanılmasını gerçekleştirmiştir. Bu yöntem dolaysız yöntemin öncüsü sayılmakla birlikte başlangıç düzeyinde satır araları çevirileriyle birlikte masal türü okuma parçalarına yer vermiştir (Demircan, 1990:147-148).
	KONUSAL YAKLAŞIM	Bilginin; düşüncelerin, aynı anda ya da çok kısa aralıklarla yapılan algılamaların birbirine bağlanmasıyla oluştuğu düşüncesinden hareket eden ve "çağrışımcı", daha sonraları "çağrışım ruhbilimi" adını alan, görüşe dayanan yaklaşımdır. Dolaysız yöntemin ruhbilimsel temelini oluşturmuştur (Rivers, 1964; Caroll, 1964; alıntı Demircan, 1990:148)	Erek dildeki kelimelerin çağrışımları üzerine kurulmuş bir yaklaşım olduğundan dolayı, anadile fazla yer verilmediğini düşünülebilir.
	DOĞAL YAKLAŞIM	Yabancı-dil öğretimi süresince sadece hedef dilin kullanılmasını öngören yaklaşımdır. İlk derslerden itibaren sınıf içerisinde erek dil kullanılır. (Demircan, 1990:148).	Anadili kullanımına hiçbir şekilde yer verilmez. Bu yaklaşım içerisinde anadili erek dille aynı olan öğretmenler oldukça önem kazanmışlardır (Demircan, 1990:147-148).

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
YENİ ÇAĞ	ÇEVİRİ YÖNTEMİ	XVI. ve XVII. yüzyıllarda sadece yazılı metinlerin AD ve HD arasında karşılıklı olarak çevrilmesi yolu ile gerçekleştirilen bir yöntemdir (Demircan, 1990:149).	Yöntem tamamen anadilin kullanımı üstüne kurulmuştur. Çevirilen metinlerin esaslarıyla karşılaştırılması yöntemin en önemli özelliğidir (Demircan, 1990:149).
	DİLBİLGİSİ-ÇEVİRİ YÖNTEMİ	XIX. yüzyılın başlarından itibaren etkili olan bu yöntemde biçimbilgisi, sözdizimi ve dilbilgisi kuralları başlangıçta özet olarak verilir. Yine buna paralel olarak, dilbilgisi kuralları tümdengelimli olarak öğrencilere sunulur.	Anadildeki anlamlar öğrencilerin anadiline çeviri yapılarak verilir. Sınıfta kullanılan dil genellikle anadildir.(Larsen-Freeman, 1986:12). Bu yöntemdeki alıştırmalar, belirli dil öğelerinin pratiğinin yapılması amacıyla, öğrencinin iki-dilli kelime listelerini kullanarak erek dile çevirdiği kelimeler, kalıplar ve tümcelerden oluşur. (Stern,1983: 455) HD ve AD arasında yapılan yoğun çevirilerle dilbilgisi kurallarının pekiştirmesi sağlanır. (Demircan, 1990:150). Öğrencinin anadili öğretimde kullanılan dildir. Yeni konuları açıklamak ve yabancı-dil ile öğrencinin anadili arasında karşılaştırmalar yapmak için kullanılır (Richards ve Rodgers, 1990:4; Brown, 1987:75).
	JACOTOT YÖNTEMİ	Bir konunun tam öğrenilmesi ve diğerleriyle ilişki kurulması amaçlanır. Benzerlik, ayrılık ve genellemeler önemlidir. (Howatt,1984; Titone, 1968; alıntı Demircan, 1990:152).	Jakatot sınıfta tek dil kullanarak öğretimimi uygulayan ilk kişidir. Ders esnasında metinlerin çevirileri de öğrencilere verilmiştir (Demircan, 1990:152).
	AKILCI YÖNTEM	Anadil öğrenimi örnek alınır. Anlam dil ögelerinden önce gelir. Öğrenmede taklit etme ve kuralları uygulama önemlidir. Okumaya önem verilir. (Demircan, 1990:152).	Okuma etkinliğinde algılama anlamı tam yansıtan (literal) çeviri aracılığıyla olur (Demircan, 1990:152).

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
YENİ ÇAĞ	ÖZÜMLEME YÖNTEMİ	Sık kullanılan kelimeler içeren bağlam dışı örnek cümleler ezberleme ve değiştirme yoluyla başka cümlelerin yapıldığı bir yöntemdir (Demircan, 1990:153).	Tümce üretme tekniğinde kullanılan bağlam dışı tümceler yöntemi Dilbilgisi-Çeviri yönteminden uzağa götürmemiştir (Demircan, 1990:153).
DEVRİM HAREKETİ	SESBİLİMSEL YÖNTEM (REFORM /ORAL METHOD)	Tümevarımlı, sözel yaklaşım ağırlıklı, düzyazı yerine çeviri yazı kullanılan, Diziler (Series) ve Dolaysız Yöntemin temelini oluşturan bir yöntemdir. (Demircan, 1990:154-155).	Dilbilgisi-Çeviri yöntemi şiddetle eleştirilir (Demircan, 1990:154-155). 1886 da kurulan Uluslararası Sesbilgisel Birliğin oluşturduğu IPA (Uluslararası Sesbilgisel Alfabe) çeviriyazı alfabesinin amaçlarından bir tanesi de anlamları anadil yerine erek dil içerisinde oluşturulacak çağrışımlar yoluyla öğretmekti. Genel olarak, Vietor, Sweet ve diğer devrimciler çeviriden kesinlikle kaçınılmasını, anadilin ise yeni kelimeleri açıklamak ya da anlaşılmışlığı kontrol etmek için kullanılabileceği görüşündeydiler (Richards ve Rodgers, 1990:8).
	SAUVEUR-HENESS YÖNTEMİ	Ders birbiriyle bağlantılı soru-cevap şeklinde yapılır, yanlışlar düzeltilmez, resimler yerine el ve beden hareketleri bolca kullanılır. (Demircan, 1990:155).	Anadili hiç kullanılmaz (Demircan, 1990:155). Doğal Yöntem savunucularından Sauveur eğer anlam doğrudan gösterme ve hareket ile iletilebilirse bir yabancı-dilin çeviri ve anadilin kullanımı olaksızın öğretilebileceğini ileri sürüyordu (Richards ve Rodgers, 1990:8).
	DOĞAL YÖNTEM	Sözcük öğretiminin önemli olduğu, konuşma dilinin anadile benzer, bir tür daldırma yoluyla öğretildiği bir yöntemdir. (Demircan, 1990:156-157).	Çeviriye yer verilmez bunun yerine mimikler ve yabancı-dilde açıklamalar yapılır. Yabancı-dil onu anadili olarak konuşanlardan öğrenileceği için öğretmenler sadece o dili anadil olarak konuşan kişilerdir (Demircan, 1990:156-157).
	DİZİLER YÖNTEMİ (THE SERIES METHOD)	Gouin 1880. Oluş sırasına dizilmiş eylemler ve bunların aynı anda sözle anlatımı yöntemi. 60 lı yılların Tüm Bedensel Katılım yöntemine benzer. Dolaysız Yöntem yanlılarınca benimsenmiştir. (Demircan, 1990:158-159).	Başlangıçta çeviriye oldukça fazla yer verilir. Her konunun özü anadilde açıklanır. Vücut ve el hareketleri ile anlatılmayan eylem ve sözlerin çevirisi yapılır. (Demircan, 1990:158-159). Bu yöntemde dil dolaysız ve kavramsal olarak çeviriye ve dilbilgisi kurallarının öğretilmesine yer verilmeden öğretilir (Brown, 1987:35).

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
DEVRİM HAREKETİ	RUHBİLİMSEL YÖNTEM	Kavram ve düşünceler arasında insan usunda canlandırılarak ilişki kurulması görüşüne dayanan, ilk başta yalnızca duyma ve konuşma çalışmaları yer alan yöntemdir (Demircan, 1990:160).	Seyrek olarak ara sıra anadil kullanılır (Demircan, 1990:160).
	DE SAUZE YÖNTEMİ	Sözlü Yöntemin öncüsü De Sauze tarafından oluşturulmuştur (1919-1950). Dolaysız Yöntem ve Berlitz'e benzer. Tümevarım ve ilk günden iletişim önemlidir. Eşsöz/ açımlama (paraphrase) yoluyla kavram ve kelime öğretimi yer alır. (Demircan, 1990:160-161).	Derslerde sadece Hedef Dil Konuşulur. Asla çeviri yapılmaz. Erek dili anadil olarak konuşan öğretmenler esastır (Demircan, 1990:160-161).
	BERLİTZ YÖNTEMİ	Maximilian Berlitz 1852-1921. Dilin sözlü yanına ağırlık verilir. Düşünce ile öğrenilen dil arasında doğrudan çağrışıma önem verilir (öğrenilen dilde düşünme). Açıklama yerine hareketle gösterme, konuşma yerine soru sorma, öğretmen yerine öğrencinin daha fazla konuşması tercih edilir. Dilbilgisi kuralları öğretilmez (Demircan, 1990:161-162).	Öğretmenler öğrettikleri dili anadili olarak ve akıcı konuşan kimselerdir. Hiçbir zaman anadil kullanılmaz ve çeviri yapılmaz Öğrenci anadile başvurmadan sürekli hedef dili kullanır (Demircan, 1990:161-162). Öğretim dili erek dildir (Richards ve Rodgers, 1990:9). Hiçbir zaman çeviri yapılmamalı, canlandırma yoluna gidilmelidir (Titone 1968:100; alıntı Richards ve Rodgers, 1990:10).
	SEÇMECİ (ECLECTIC) YÖNTEM	Bir yöntemden ziyade öğretmen eğilimini açıklar (Girard,1986; alıntı Demircan, 1990:162). Amaca en uygun yöntemlerin en başarılı yönlerinin uyuşturulması. Fransa'da Aktif Metod olarak kullanılan karma yöntem. (Demircan, 1990:162).	Belli oranda çeviriye yer verilir. Dolaysız Yöntem ile dilbilgisi kuralları ve çeviriye dayanan yöntemlerin bir karışımıdır (Demircan, 1990:162).

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
XX.YÜZYILIN İLK YARISINDA	YAPISAL VE BİLİMSEL YAKLAŞIM	Davranışçı ruhbilimden etkilenen, dilin bir alışkanlıklar düzeni olarak algılandığı, yoğun sözlü alıştırmalar yoluyla yapıların yinelendiği, öğretim sıralamasında güçlük derecesine ve sözcük öğretimi yerine yapılara önem verildiği bir yöntemdir (Demircan, 1990:163).	Anadili kullanımı ile ilgili bir yoruma ulaşılamamıştır.
	BİLEŞİK (INTEGRATED) YAKLAŞIM	Dilbilim, Sosyoloji, Psikoloji, İletişim, İnsanbilim, Sinirsel Fizyoloji gibi bilimsel alanlar yardımıyla çok-boyutlu yöntem düzenlemelerini amaçlayan bir yaklaşımdır (Titone 1968; Demircan, 1990:164) Tümevarım, bağlam içerisinde sözcük öğretimi, her defasında tek öğeyi vurgulama, özendirme ilkelerine dayanır. (Demircan, 1990:164)	De Sauze ve Dolaysız yöntemde olduğu gibi sözcük öğretimi çeviri ve anadili kullanımı yerine ya bağlam içerisinde, ya da başka sözcüklerle yapılmaktadır (Demircan, 1990:164).
	TEMEL İNGİLİZCE YAKLAŞIMI	Ogden Richards 1930-1955. Kullanım sıklığı yerine işe yararlık ölçüsü ele alınarak sözcük birimlerini en aza indirerek (850), ama bunların kullanımlarını en çoğa çıkararak her düşünceyi anlatmak ya da az sözcükle çok anlam açıklamak üzere düzenlenmiş bir yöntemdir (Demircan, 1990:165).	Anlam açıklaması için gerektiğinde anadile başvurulabilmektedir (Demircan, 1990:165).
	EŞDEŞLER YÖNTEMİ	Yabancı-dil öğretimine eşdeş (cognate) sözcüklerin öğretilmesi ile başlanan yöntemdir (Demircan, 1990:166).	Eşdeş sözcüklerin öğretilmesi amacıyla çok sayıda anadili sözcüğü kullanılır (Demircan, 1990:166).

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
XX.YÜZYILIN İLK YARISI	ÖRGÜ ALIŞTIRMASI	Yapısal dilbilimi ve davranışçı ruhbilimine dayanır. Dil öğrenimini yapıların alışkanlıklar düzeni gibi öğrenilmesi olarak yorumlayan yöntemdir. Erasmus tarafından ortaya çıkarılmış ve 1940 larda yönteme dönüşmüştür. (Demircan, 1990:168).	Cümlelerin anlam/karşılıkları anadilde verilir (Demircan, 1990:168).
	GÜDÜMLÜ-DİL YÖNTEMİ	Sözcüklerin ve yapıların kısıtlandığı, dolaysız yönteme benzeyen fakat düzenli ve güdümlü bir anlam öğretimini amaçlayan yöntemdir (Demircan, 1990:170).	Sözcük anlamı öğretiminde anadili/çeviri kullanmak yerine, resim, nesne ve görsel tercih edilir (Demircan, 1990:170).
	DOLAYSIZ YÖNTEM	XX.yüzyılın başından ortasına kadar *Herbartçı* (1776-1841) eğitim görüşünden, *Geştalt* ruhbiliminden ve *Humboltçu* (1767-1837) dil-kültür yorumundandan etkilenmiştir. Kurucuları: Sweet, Jespersen, Palmer, West ve Faucett Doğal yöntemin uzantısı olan ve öğrenilen dil ile yaşam arasında doğrudan ilişki kurularak gerçekleştirilen öğrenmedir. Kültür öğrenimi ön plandadır. Dilbilgisi kuralları ezberletilmez. (Demircan, 1990:171-172)	Çeviriye izin verilmemesi ve öğrencilerin anadilinin sınıfta kullanılmaması temel kuraldır (Larsen-Freeman, 1986:18; Brown, 1987:57). Yabancı-dili öğrenenlerin o dili anadili olarak kullananlar gibi tepki göstermeleri amaçlanır. Çeviri ve anadilden yararlanmayacağı gibi iletişim dili de kesinlikle erek dildir. Anlamlar açımlamalar yoluyla verilir. Öğretmen o dili anadili olarak konuşan ya da o dili iyi kullanan biri olmalıdır (Demircan, 1990:171-172; Richards ve Rodgers, 1990:107). Hedef dildeki biçimler ve anlamlar arasındaki doğrudan çağrışımın ruhbilimsel ilkeleri üzerine yazılar yazan Franke, tek-dilli bir öğretim yaklaşımının kuramsal bir doğrulamasını ortaya koymuştur. Franke'ye göre öğretmen sınıf içerisinde yabancı-dilin doğrudan ve anlık kullanımını teşvik etmelidir (Franke, 1884; alıntı Richards ve Rodgers, 1990: 9). Kelimelerin akıldaki etkisini/kalıcılığını azaltmamak için anlamlarını anadilde ve erek dilde açıklamamak ve eşdeşini vermemek gerekir. Anlam kullanıldığı bağlamdan çıkarılmalıdır (Billows, 1961:28; alıntı Richards ve Rodgers, 1990:36).

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
XX.YÜZYILIN İLK YARISI	SÖZLÜ YÖNTEM (THE ORAL METHOD)	Harold E.Palmer (1877-1949) Alşkanlık oluşturma ilkesine dayanan davranışçı bir yöntemdir (Richards ve Rodgers, 1990:34). Kitap ya da yazılı metin kullanmadan, yabancı-dilin konuşulanları dinleyerek ve konuşarak öğrenilmesidir. (Demircan, 1990:173)	Sınftaki iletişim dili erek dildir (Richards ve Rodgers, 1990:34). Başlangıç aşamasında zaman kazandırması açısından anadil kullanımına yer verilebilir. Sözcük öğreniminde çeviri ye yer vermeden bilinçaltı anlama amaçlanır. Palmer çeviriye çok karşı olmamış iki-dilli bir ders kitabı bile yazmıştır (Demircan, 1990:173). Sweet'in görüşlerinden etkilenen Palmer, Dolaysız Yöntem yanlılarının anadili hiç kullanmamalarının, ilk aşamada zaman kaybettireceği, eğer gerektiğinde anadili kulllanılmazsa, anlamın gecikeceği kanısındadır; ancak, ikinci evrede anadil kullanılmasını zaman kaybı olarak değerlendirmektedir (Demircan, 1990:173).
	YENİ YÖNTEM	Michael West (1888- 1973) Sık kullanılan basit sözcüklerden oluşmuş metinlerin okutulması yoluyla sömürgelerdeki eğitimin kalitesini arttırmaya yönelik okuduğunu anlama amaçlı okuma yöntemidir (Demircan, 1990:175).	Okuma sürecindeki anlama becerileri açısından, öğrencilerin iki-dilli, ama anlatım becerileri açısından tek- dilli kalabilecekleri düşünülüyordu (Demircan, 1990:175).
	TAN-GAU YÖNTEMİ	Tan Gwan Leong, Robert Gautier (1957) Anlamanın anlatımdan önce geldiği, öğrencilerin öğrenime etkin bir şekilde katıldığı, öğrenme düzeyinin öğrencilerin tepki çokluğu ve tepki türü ile ölçüldüğü anadil öğrenme şekline benzetilmeye çalışılan, anadil öğrenmesinin örnek alındığı Palmer yaklaşımının değiştirilmiş bir şeklidir. (Demircan, 1990:176-177).	Toplumla Dil Öğrenme Yönteminde olduğu gibi, öğrenci yabancı-dile başlarken ve karşılaştırmalar yaparken anadilini kullanabilir. Öğretmenin 1D i bilmesi gerekmektedir. Öğrenciler kendilerini hazır hissedinceye kadar ED de yanıt vermez ya da anadilde yanıt verebilirler (Demircan, 1990:176-177).

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
XX.YÜZYILIN İLK YARISI	İNSAN BİLİMSEL YÖNTEM/ KAYNAK KİŞİYLE ALIŞTIRMA YÖNTEMİ	Bloomfield kurucularından olup, 1920 lerde Amerikan yerli dillerini incelemede, daha sonra üniversitelerde Yoğun Dil Öğretimi olarak ve II. Dünya savaşında Amerikan askerlerine yabancı-dil öğretimi amacıyla kullanılmıştır. Taklit Yoluyla Ezberleme alıştırmalarına dayanan "Yansılama- Ezberleme" yöntemi haline gelmiştir. Örnek olarak SEFT kitabı. Kaynak kişinin yerine dil deneyliğindeki ses kayıtları geçtiğinde yöntem "İşitsel-Dilsel" Yöntem adını almıştır. (Demircan, 1990:177-178).	Öğretilen yabancı-dili anadil olarak konuşan, örnekleme ve alıştırma ile görevli bir kaynak kişi eşliğinde yapılan öğretimdir. Öğretmenin dediklerinin öğrenciler tarafından çevrilmesi şeklindeki sözlü alıştırmalara ve çeviri alıştırmalarına yer verilir. Taklit yoluyla öğrenilen tümceler anadildeki eşdeğerli tümcelerle açıklanır. Öğrenciler anadildeki ayrıntılı dilbilgisi betimlemelerini okurlar ve erek dilde örnekler verirler (Demircan, 1990:177-178).
	OKUMA YÖNTEMİ	1929 daki Coleman Raporu sonucunda okumaya önem verilerek düzenlenen Amerikan kaynaklı bir yöntemdir (Demircan, 1990:178-179; Richards ve Rodgers, 1990:36). Öğretim sözlü olarak başlar, yazma sadece alıştırmaların gerektirdiği kadar yapılır ve yazılı anlatıma yer verilmez. Yoğun (intensive) ve yaygın (extensive) okuma çalışmaları önem kazanır (Demircan, 1990:178-179).	Ders kitabındaki bölümlerden önce, bağlam içerisinde çeviri yoluyla ya da resimlerle öğretilebilecek bir sözcük listesi veriliyordu. Öğretmenle yapılan yoğun (intensive) okuma çalışmalarında çeviriye yer verilmez, kelime anlamları anadildeki eşdeş sözcüklerden faydalanılarak metinden çıkarılır. Öğrencilerin yaptığı yaygın okuma çalışmalarında da çeviri kullanılmaz anlaşılmışlık sorularla kontrol edilir (Demircan, 1990:178-179). Hızlı sessiz okuma hedef teşkil etse de öğretmenler sık sık okuma metninin içeriğini İngilizce (anadilde) olarak tartışma yoluna başvurmuşlardır (Richards ve Rodgers, 1990: 44).
	BİRİM YÖNTEMİ	Dalton Planı örnek alınarak, bireysel ayrılıkların ön plana çıkarıldığı, Herbartçı öğretim işlemlerinin uygulandığı, öğrencilerin kümelere ayrılarak çalışmalarını öngören bir yöntemdir (Demircan, 1990:179-180).	Başlangıç seviyesinde öğrencilerin yazacağı bir diyalog öğretmen tarafından yabancı-dile çevrilir. Çeviri alıştırmalarına yer verilir (Demircan, 1990:179-180).

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
XX.YÜZYILIN İLK YARISI	UYGULAMA-KURAM YÖNTEMİ	Yansılama- Ezberlemenin tersine, önce alıştırmaların daha sonra kuramsal bilginin verildiği, örneklerin sürekli yinelenerek ezberlenildiği yöntemdir. (Demircan, 1990:180).	Anadili kullanımı ile ilgili bir yoruma ulaşılamamıştır.
XX.YÜZYILIN İKİNCİ YARISI	İŞİTSEL -DİLSEL YAKLAŞIM / YÖNTEM	Ordu Yöntemi, Yineleme-Ezberleme Yöntemi, İşitme-Söyleme Yöntemi, Örgü Alıştırması, Temel Beceriler Yöntemi gibi yöntemlerin son aşamasıdır. Dilin sözlü yönüne-dinlediğini anlama ve konuşma becerilerine öncelik tanıyan, bu becerileri davranışçı öğrenme yorumlarından yararlanarak diyaloglar ve yoğun sözlü alıştırmalar kullanarak dil yapılarını belli bir sıraya göre öğretmeyi amaçlayan yöntemdir (Demircan, 1990:182-184). Dolaysız yöntemden farkı, dil yapılarının zaman içinde dile kazanılması yerine sistematik bir şekilde yoğun alıştırmalarla öğretilmesidir 1960'larda gerçek iletişime olanak sağlamadığı ve sıkıcı alıştırmalara sahip olduğundan önemini kaybetmiştir (Richards ve Rodgers, 1990:46-59).	Ordu yönteminde gramere ve çeviriye yer verilmez (Brown, 1987:96). Anadil ve erek dil farklı dilbilimsel sistemlere sahip olduklarından dolayı ayrı tutulmalıdırlar. Böylece öğrencinin anadili öğrecinin erek dili edinme çabalarına ket vurmaz. İki dil arasında karşılaştırmalar yapılarak öğrencilerin nerelerde yanlışlıklar yapacağı tahmin edilir ancak sınıfta öğrencilerin anadili değil erek dil kullanılır (Larsen-Freeman, 1986:40-44). Öğretim dili olarak mümkün olduğunca erek dil kullanılır ve çeviriden kaçınılır. Ancak yeni dil ögeleri öğrenilirken erek dil yerine anadil kullanılır. Sadece ileri seviyelerde bir yazın alıştırması olarak çeviri çalışmaları yapılır (Richards ve Rodgers, 1990:58). Öğrencinin anadilinin kullanımı ve erken seviyelerde çeviri yasaktır. (Finocchiaro ve Brumfit:1983; alıntı Richards ve Rodgers, 1990:67) . Diyalogların anadile çevirileri sözcüğü sözcüğüne değil, aynı anlamı taşıyan anadil deyişleri ve anlam denkliği aranarak yapılır (SEFT). Öğrencilerden bir sözlü alıştırma biçimi olarak, anadildeki tümcelerin hızlı bir şekilde erek dile aktarılması istenebilir. Anadilden yaralanmanın gayet doğal olduğu düşünülmektedir (Demircan, 1990:185).

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
XX.YÜZYILIN İKİNCİ YARISI	DURUMSAL YAKLAŞIM DURUMSAL BAĞLAMSAL YÖNTEM	Hornby (1950-1970) Sözlü yöntemle birlikte onun ilerletilmiş ve daha oturmuş halidir. Sözlü Yaklaşım ve Dolaysız Yöntemden farkı, dil içeriğine daha sistematik bir şekilde yaklaşmasıdır (Richards ve Rodgers, 1990:34- 44). İşitsel-dilsel alıştırmalarla desteklenen yapısal bir izlence ve davranışçı öğrenme yoluna sahip, günlük yaşamın türlü yanlarını konu alan iletişimsel bir yöntemdir. (Demircan, 1990:188-189).	Kelimelerin akıldaki etkisini azaltmamak için anlamlarını anadilde ve erek dilde açıklamamak ve eşdeşini vermemek gerekir. Anlam kullanıldığı bağlamdan çıkarılmalıdır. (Billows, 1961:28; alıntı Richards ve Rodgers, 1990: 36). Yeni kelimelerin ve tümce örgülerinin anlamları çeviri yoluyla değil görsel olarak (nesneler, resimler, hareket ve mimiklerle) verilir (Roberts ve Rossner, 1975:3; alıntı Richards ve Rodgers, 1990:38).
	OLGULAR /DURUŞMA YÖNTEMİ	Öğretmenin katılımına gerek olmayan, sadece danışman olduğu tümevarımlı, öğrencilerin etken olduğu bir yöntemdir (Demircan, 1990:191).	Öğretmenin derslere kısıtlı bir şekilde etken olarak katıldığı göz önüne alınırsa, öğrencilerin anadili kullanımlarının kaçınılmaz olacağı düşünülebilir.
	BİLİŞSEL YAKLAŞIM	Chomsky: Üretimsel Dilbilim (1960-1980) İşitsel-Dilsel Yaklaşıma bir tepki olarak ortaya çıkan ve öğrencilerin daha önce karşılaşmadıkları bir duruma uygun tümceler üretebilecek bir düzeneği öğrenmelerini amaçlayan bir yaklaşımdır (Demircan, 1990:192).	Öğrenciler her zaman ne yapmaları istendiğini ve ne söylediklerini anlamalıdırlar. Yine benzer olarak, uygulama düzeyine geçmeden önce bilişsel yapının oluşturulması için dilin düzeni ve kuralları yani dilbilgisinin öğretilmesi gerekir (Demircan, 1990:193). Bu açıdan bakıldığında gerekli durumlarda anadili kullanımı uygun karşılanabilir.
	İŞİTSEL GÖRSEL YAKLAŞIM	Yabancı-dil eğitiminde ses ile görüntünün bir araya getirildiği bir yaklaşımdır (Demircan, 1990:199).	Kayıtlı sese eşlik eden resim, anadil kullanılmasına gerek bırakmamaktadır (Demircan, 1990:199).

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
XX.YÜZYILIN İKİNCİ YARISI	CREDİF/ST. CLOUD YÖNTEMİ (İŞİTSEL-GÖRSEL YÖNTEM)	Dolaysız yöntemdeki yazılı metin yerine ses-görüntü eşliğini getiren, dilbilgisi alıştırmalarının yapıldığı ama dilbilimsel açıklamaların yapılmadığı bir yöntemdir. Yapısal alıştırmalar da dahil olmak üzere dersin büyük bir kısmı soru cevap şeklinde geçer. (Demircan, 1990:200-202).	Yöntemin adından da anlaşılacağı gibi anadili kullanımı yer almayan bir yöntemdir.
	ÇOK SİCİLLİ (MULTIPLE REGISTER) YAKLAŞIM	Yabancı-dil eğitiminde öğrencilerin rasgele değil önceden planlanmış sicillere göre dil öğrenmelerini hedefleyen bir yöntemdir. (Demircan, 1990:202-203).	Anadili kullanımı yöntemin doğrudan odaklandığı bir nokta değildir.
	İKİ-DİLLİ YÖNTEM	Dolaysız yöntem ile Çeviri yönteminin bir karışımı olan, eşdeşler yöntemine benzeyen ve anadil ile yabancı-dil arasındaki benzerlikler ve ayrılıklar üzerine kurulu olan bir yöntemdir.	Sesletim, dilbilgisi, ve sözcük ayrılıklarını açıklamak için anadili kullanılır. Örgüler öğrencilere sunulduktan sonra, ilk ipucu anadilde verilir. Çevirinin buğulu, belirgin olmayan noktaları berraklaştırma görevi vardır. Artık öğrenci tek sözcük yerine sözcük öbeklerini ele aldığından ve dillerin ayrılıkları üzerinde durulduğundan, çeviriyi daha arıtmış ve onu daha yararlı ve etkili kılmıştır. Bu yöntem ile çeviriye dönüş hızlanmış, gerek öğretmen gerekse öğrenci için daha anlamlı bir duruma gelmiştir (Dodson, 1962; Kelly, 1969:176; alıntı Demircan, 1990:204).
	DÖNEL YAKLAŞIM	Bir konu öğrenilinceye kadar, geri dönüşler yapılan izlence içeren bir yöntemdir. (Finocchiaro, 1974:192).	Anadili kullanımı yöntemin doğrudan odaklandığı bir nokta değildir.
	ÇÖZÜMLEYİCİ YAKLAŞIM	Öğrenimin odağı dil değildir. Yabancı-dil doğal ya da sözde doğal toplum içerisinde sunulur ve çözümleme yeteneği önem kazanır (Demircan, 1990:202-203).	Temel olarak anadili kullanımının yer almadığı bir yaklaşımdır. Ancak, dil öğelerinin gerektiğinde ayrıca öğretilmesi aşamasında anadili kullanımı yer alabilir.

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
XX.YÜZYILIN İKİNCİ YARISI	BİLEŞİMSEL YAKLAŞIM	Dil öğelerinin parça parça öğretildiği ve daha sonra bütüne ulaşıldığı bir yaklaşımdır. Yeni öğrenilen birbirinden bağımsız birimlerle daha önce öğrenilenler arasında ilişki kurulması yolunu izler, izlence odaklıdır. Örnek: Dilbilgisi-Çeviri ve İşitsel-Dilsel Yöntem. (Wilkins, 1976; alıntı Demircan, 1990:202-203).	Seçilen izlenceye göre anadili kullanımı değişebilir. Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi büyük bir oranda anadili kullanımına dayanırken, İşitsel-Dilsel Yöntem içerisinde anadili kullanımı oldukça kısıtlıdır.
	İNSANCIL YAKLAŞIM	Dil öğretiminde sadece dilbilimsel ve bilişsel öğelerin değil duygusal unsurların da önemli olduğundan hareket eden bir yaklaşımdır.	Bu yaklaşım içerindeki bazı yöntemler anadil kullanımına izin verirken (Danışmanlı Dil Öğrenim Yöntemi, Esinlemeli Yöntem) bazıları ise anadili kullanımından büyük ölçüde kaçınmaktadırlar (Sessiz Yol Yöntemi, Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi)
	SESSİZ-YOL YÖNTEMİ (THE SILENT WAY)	Caleb Gategno (1963) Doğaldan ziyade yapay ve aşırı güdümlü bir yol kullanılması önerilir. Yapısal izlenceye sahiptir. 2D öğreniminin 1D öğreniminden farklı olduğu belirtilmektedir (Richards ve Rodgers, 1990:102).	Anlam çeviri ile değil öğrencinin algılanması ile ortaya çıkarılırken, gerektiğinde öğrencinin sesletimini düzeltmek, başlangıç aşamalarında geri besleme yapmak için anadil kullanılır (Larsen-Freeman, 1986:65). Anadilde bir tek sözcük bile söylenmesine izin verilmemektedir (Demircan, 1990:208). Dersler anadilde oluşturulmuş bazı sesletim tablolarının (Fidel Tabloları) kullanılmasıyla başlar. Bu tablolar vasıtasıyla öğrenciler sesleri ve bunlara karşılık gelen renkleri eşleştirmeyi öğrenirler. Bu tablolara ek olarak genel olarak sayıları 12 olan 500 ila 800 kelime içeren kelime tabloları da kullanılır. Kelime ve yapıların bunlara karşılık gelen anlamlarıyla renk çubukları yolu ile bağlantılarının kurulması sırasında çeviriden kaçınılır. Dil öğretimi erek dilde yapılır (Richards ve Rodgers, 1990:108-109).

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
XX.YÜZYILIN İKİNCİ YARISI	DANIŞMANLI DİL ÖĞRENİM YÖNTEMİ (COMMUNTY LANGUAGE LEARNING)	Curran (1957) Duyuşsal ve toplumsal dinamiklerin önem kazandığı, öğrencilerin bir sınıf olarak değil bir grup olarak algılandığı, öğrenci heyecanının en aza indirilmesinin amaçlandığı bir yöntemdir.	Öğrencilerin başlangıç aşamasında kendilerini güvende hissetmeleri için anadilleri kullanılır. Daha ileri seviyelerde erek dil anadilin yerini almaya başlar (Larsen-Freeman, 1986:102). Sınıf içerisindeki öğretim anadilden erek dile yapılan çeviriler üzerine kuruludur. Sınıf içi iletişim bu çeviriler yolu ile sağlanır (Brown, 1987, s.118-119). Bu yöntemde öğrenci öğretmene anadilde herhangi bir şey söyler. Öğretmen bunu erek dile çevirir. Öğrenci daha sonra öğretmenden dinlediğini erek dilde tekrarlar. Öğrencilerin tekrarları daha sonra dinlemek üzere kayda alınır (La Forge, 1983:45; alıntı Richards ve Rodgers, 1990: 115; [1]. Öğrenciler başlangıç seviyeslerinde diledikleri anda kendilerini anadilde ifade ederler. İlk aşamada (Tam Bağımlılık Aşaması) öğrenci tümüyle danışmana bağımlıdır ve her sözünün çevirisini ondan alıp yineler. İleriki dört aşamada gitgide azalsa da öğretmen çeviri yoluyla gerektiğinde öğrencilere yardım eder. Öğretmen gerektiğinde ileri aşamalarda bile (ansıtma evresi) öğrencilere anadilde açıklamalar yapabilir (Demircan,1990: 211-216; Richards ve Rodgers, 1990:113). Benzer bir etkinlik olan 'Dil değişimi' uygulamasında bir ileti/konu ya da ders önce anadilde daha sonra erek dilde anlatılır (Mackey: 1972; alıntı Richards ve Rodgers, 1990:114).
	TÜM FİZİKSEL TEPKİ YÖNTEMİ (TOTAL PHYSICAL RESPONSE)	Yapısalcı ve dilbilgisine dayanan alıştırmalara sahiptir Gouin'in eylemler zincirine benzeyen ve Palmer (1925)ın görüşlerine dayanarak James Asher tarafından oluşturulmuştur (Richards ve Rodgers, 1990: 88). İnsancıl ruhbilimden etkilenmiş olup Anlama Öncelikli Yaklaşımın konuşmadan önce anlama gelir görüşünü benimser. Çocuk dil edinimini örnek alır.	Bu yönteme genellikle öğrencilerin anadilinde giriş yapılır. Girişten sonra nadiren anadil kullanılır. Anlam vücut hareketleriyle anlatılır. (Larsen-Freeman, 1986: 118) Başlangıç seviyesinde somut adlar ve dilbilgisi yapıları, öğretmenin emir tümcelerini yoğun olarak kullanması yolu ile öğretilir. Daha sonra soyut adlar erek dilde açıklanır (Asher, 1977:11-12; alıntı Richards ve Rodgers, 1990:88). Başlangıç aşamasında derste anadili kullanılır, sonraları giderek azaltılır [2] (Balcı, T. Alıntı 22)

[1] http://www.cu.edu.tr/insanlar/tbalci/turkiyede_pek_uygu.html

[2] http://www.cu.edu.tr/insanlar/tbalci/turkiyede_pek_uygu.html

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
XX.YÜZYILIN İKİNCİ YARISI	ESİNLEMELİ YÖNTEM AŞILAMA / TELKİN YÖNTEMİ (SUGGESTOPEDIA)	Kurucusu Georgi Lozanov olan ve yabancı-dil öğrenmedeki başarısızlığın nedenin psikolojik olduğu görüşünden hareket eden bir yöntemdir. Lozanov'a göre öğreniciler bir şeyi yapamamaktan ve yeteneklerinin sınırlı olduğundan korkarlarsa sahip oldukları zihinsel güçten yararlanamayacaklardır. Zihinsel gücün tamamından yararlanabilmek için, psikolojik engellerin kaldırılması gerekir.	Anlam çev¡ri yoluyla değil, kavrama yoluyla öğrenilir. Ama gene de gerektiğinde anad¡l¡ devreye sokulabilir. Çünkü yabancıdil konuştuğumuzda bile anadilimizle düşünürüz. Her türlü zihinsel eylemin dayanağı anadildir [1]. Kelime çiftlerinin-bir erek dil kelimesi ve onun anadildeki karşılığı- ezberlenmesine verilen önem sözcük bilgisinin temel alındığı ve sözcüklerin bağlam içerisindeki anlamlarının değil de anadilden yapılan çevirilerinin önem kazandığı bir dil görüşünü ortaya koyar (Richards ve Rodgers, 1990:144). Öğretimin ilk gününde öğrencilere bazı bilgi ve öğütler (anadilde) verilir. Dört saatten oluşan bir günlük ders süresi temel olarak üç bölümden oluşmaktadır (Bancroft, 1972; alıntı Richards ve Rodgers, 1990: 150). Sözlü tekrar şeklinde bir önceki derste görülen dilbilgisi, kelime bilgisi gibi konuların tartışıldığı birinci bölümde, hem öğretmen hem de öğrenciler anadilden serbestçe faydalanırlar. Anlama güçlüğünü ortadan kaldırmak için, ilk başta diyalog sağda yabancı-dilde, solda anadile çevirisi ile birlikte karşılıklı iki sütunda sunulur (Richards ve Rodgers, 1990: 147; Demircan, 1990:216). İkici bölümde öğretmen erek dil kullanmaya özen gösterir ancak, öğrenciler verecekleri yanıtlarda anadilden faydalanabilirler. Üçüncü bölümün başında öğretmen müzik eşliğinde metin okuması yaparken öğrenciler metni anadil çevirisi ile birlikte takip ederler. Gerçekleştirilen dersin özümlenmesini sağlamak amacıyla dersin son aşaması olan Art Oturum bölümünde diğer çeşitli etkinliklerle beraber çeviriye de yer verilir. Bu etkinliklerden birinci okuma çalışmasında öğrenciler diyaloğu anadilde çevirisiyle birlikte izlerler. Onun ardından öğrencilerin anadilde sordukları sorulara öğretmen yine anadilde yanıt verilir (Demircan, 1990:217).
	TİYATRO / VIA YÖNTEMİ	Richard A. Via (1966) Bir tiyatro alıştırmasının yabancı-dil dersine dönüştürülmesi ve yabancı-dilin iletişimsel bir şekilde öğretilmesini amaçlayan yöntemdir. (Demircan, 1990:224).	Derslerin erek dilde sergilenen oyunlardan oluştuğu göz önüne alındığında anadili kullanımına fazla yer kalmamaktadır.

[1] http://www.cu.edu.tr/insanlar/tbalci/turkiyede_pek_uygu.html

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
XX.YÜZYILIN İKİNCİ YARISI	İÇLEMLEME YAKLAŞIMI (COMPREHENSION	İşitsel-Dilsel Yaklaşımdaki konuşmaya öncelik veren anlayışa tepki olarak oluşmuş ve anlamayı öğrenmenin merkezine yerleştiren br yaklaşımdır (Demircan, 1990:225-229).	Üretim alıştırmaları, sözlü dilbilgisi belleçleri (drill) gibi çeviri uygulamaları da genellikle bir öğretim yolu olarak kullanılmaz. Ancak zaman zaman anlamayı ölçmede yararlanılabilir (Demircan, 1990:225-229).
	DİL ÇORBASI (LANGUAGE SALAD)	Burling (1982) Anlama Öncelikli yaklaşıma sahip bir yöntemdir. (Demircan, 1990:230).	Yeni başlayanlar için ilginç bir roman bulunarak, erek dil sözdizimi ile sunulan anadildeki tümcelerle, bunu yeniden anlatırken başlangıçta birer ikişer erek dilde sözcük bırakmakta, roman ilerledikçe erek dil oranı gittikçe artmaktadır. Romanın sonunda anlatım tamamen erek dile dönüşmektedir (Demircan, 1990:230).
	İŞLEVSEL-KAVRAMSAL YAKLAŞIM	İletişimsel yaklaşımın prensiplerine dayanan ve dilin çeşitli işlevlerine yer verecek bir izlence dahilinde dilin öğretilmesini amaçlayan bir yaklaşımdır.	Dil öğretimine iletişimsel bir açıdan yaklaşıldığı için doğal olarak anadili kullanımına temel almayan bir yaklaşımdır.
	DOĞAL / DÜZELTİLİ YAKLAŞIM	Doğal Yöntem ve Dolaysız yönteminin ikinci dil edinimine ait ilkelerini benimser. Yapısalcı bir eğilim olan tekrarla öğretim yerine dilgirdisi üzerine yoğunlaşır (Richards ve Rodgers, 1990:129).	Gereken sürece anadil, yabancı-dil ya da her ikisinin de kullanılmasına izin verilir. Başlangıç aşamasında, bulunduğu ortamdaki sözel iletişim baskısı dolayısıyla öğrenciler, etkileşimde kendi seçecekleri dili kullanırlar. Ancak, öğretmen hep yabancı-dilde konuşmalıdır. (Demircan, 1990: 239-240). Gerilimi azaltmak amacıyla kendilerini hazır hissedinceye kadar kadar öğrencilerden öğretmene erek dilde cevap vermeleri beklenmez. Ancak, öğretmenin istek ve sorularına başka şekillerde cevap vermeleri beklenir (Richards ve Rodgers, 1990:136). Derslerin ilerleyen aşamalarında anadili kullanımının tamamen terk edilmesi amaçlanır.

DÖNEM	YAKLAŞIM / YÖNTEM	AÇIKLAMA	1D KULLANIMI
XX.YÜZYILIN İKİNCİ YARISI	İLETİŞİMSEL YAKLAŞIM	Yabancı-dil öğretiminde dilin yapısının önemli oluğu gibi dilin kullanımının da önemli olduğu görüşünü benimseyen, dilin işlevlerine ve bağlamsal boyutuna önem veren ve dilin iletişimsel yönünü ön plana çıkaran yaklaşımdır.	İletişimsel Yaklaşımın ilk zamanlarında anadili kullanımı göz ardı edilirken, zaman içerisinde bu konuda bir esneklik oluşmuş ve mümkün olduğu yerlerde ölçülü bir anadil kullanımı normal, hatta yararlı olarak kabul edilmiştir. Bu yüzden iletişimsel yaklaşımda farklı anadili kullanımı yorumlarıyla karşılaşılabilir. Öğrencilerin anadilinin İletişimsel Yaklaşım içerisinde yeri yoktur. Erek dil sadece iletişimsel faaliyetlerde değil aynı zamanda faaliyetleri açıklama ya da ödev verme gibi sınıf yönetimi olaylarında da kullanılmalıdır. Öğrenciler bu faaliyetlerden de bazı şeyler öğrenecekler ve erek dilin sadece çalışılan bir şey değil bir iletişim aracı olduğunu öğreneceklerdir (Larsen-Freeman, 1986:135) Tüm öğrencilerin aynı anadili konuştuğu başlangıç seviyelerinde güdüleme (ders başındaki sunuş bölümünde) öğrencilerin anadilinde yapılabilir (Savingon, 1983; Richards ve Rodgers, 1990:81). Sözdizimleri arasındaki tutarlı ilişkiyi ayırt etmeyi sağlayan dil öğrenirken edinilen iletişim kuralları bilgisidir ve dile-özel kurallar olmadıklarından dolayı öğretimde çeviriden de yararlanılabilir (Demircan, 1990:251). Öğrencilerin ihtiyacı olduğunda ve faydalanabilecekleri durumlarda çeviri kullanılabilir (Finocchiaro ve Brumfit, 1983: alıntı Richards ve Rodgers, 1990:67).
	BELİRLİ-AMAÇLI DİL ÖĞRETİMİ	Yabancı-dil öğretimi içeriğinin kullanım alanına ya da, öğrenci ve öğretici gereksinimlerine göre düzenlenmesidir.	Gereksinim çözümlemesi ön plana çıktığından dolayı, belirlenen hedefler doğrultusunda anadilden yararlanmak yararlı ve kaçınılmaz bir konumdadır
	TOPLUMSAL-RUHBİLİM YAKLAŞIMI	Toplumsal ilişkilerin önemini vurgulayan Toplumsal Ruhbilime dayanan ve ikinci-dil öğretiminde çevre, bireysel ayrılıklar, ikinci-dil edinme ortamları ve dilsel olan/ olmayan sonuçlar bileşenlerini içeren bir yaklaşımdır. (Gardner, 1979; alıntı; Demircan, 1990:280)	Toplumsal-Ruhbilim yaklaşımı içerisinde öğrencilerin ve öğretmenin gerekli olduğu zamanlarda anadili kullanımı yapmaları son derece normal bir durum olarak değerlendirilmelidir. Öğrencilerin duygusal ve etkisel açılardan ders içinde kendilerini iyi hissetmelerinde anadili kullanımının (gerektiğinde ve gerektiği kadar) önemli bir yeri vardır. Krashen'in (1985) ikinci-dil edinme yolu olarak önerdiği Düzeltmeli Model'de bu anlayışa yer verilmektedir.

2. ARAŞTIRMA

2.1 Çalışmanın Konusu

Öğrencilerin ve öğretmenin aynı anadili konuştuğu tek-dilli yabancı-dil sınıflarındaki öğretmen ve öğrenci anadili kullanım alanlarının neler olduğu ve bunların etkin bir şekilde gözlemlenebilmesi bu araştırmanın konusunu oluşturmaktadır.

XX. yüzyılın son çeyreğinde yabancı-dil eğitimde işitsel duyuşsal yöntemin büyük bir oranda zemin kaybetmesiyle birlikte, 1D in yabancı-dil eğitimindeki yeri farklı başlıklar altında çeşitli araştırmalara konu olmuştur. Konu ile ilgili araştırmalara daha önceki dönemlerde rastlamanın zor olmasının görünen en önemli nedeni 20.Yüzyılın başlarında çarpıcı bir şekilde ortaya çıkan 'Dolaysız Yöntem' ve daha sonraları yüzyılın ikinci yarısında tartışmasız olarak tüm çevrelerce kabul gören 'İşitsel-Dilsel Yöntem'in yabancı-dil eğitimindeki etkileridir. Söz konusu yabancı-dil öğretim yöntemleri çağın son çeyreğine kadar 'Yapısalcı Dil Öğretim Yaklaşımı' ve bunun destek aldığı 'Davranışçı Ruhbilim'den önemli ölçüde esinlenmişlerdir. Bu yaklaşım ve yöntemler 1D'in yabancı-dil eğitimindeki kullanımını son derece kısıtlamış ve uzak durulması gereken bir tabu haline getirmişlerdir.

20.Yüzyılın son çeyreğine doğru, yabancı-dil eğitiminde baskın olan 'Davranışçı' ve 'Yapısalcı' akımların yerlerini 'Bilişsel', 'İnsancıl' ve 'İletişimsel' yaklaşımlara bırakmasıyla birlikte 1D'in ED'den ayrı tutulması durumu yavaş yavaş ortadan kalkmıştır. Öğrencilerin ve öğretmenlerin yabancı-dil öğretiminde öğrencinin anadilinden faydalanabilecekleri fikrinin çeşitli ortamlarda ortaya konulmasıyla birlikte bu konudaki araştırmalar ivme kazanmıştır. Buna ek olarak, 1D'in yabancı-dil derslerindeki kullanımı kuramsal yönüyle birlikte daha çok uygulamaya yönelik bir anlam taşımasından dolayı, çoğunlukla sadece İngilizce tek-dilli dilbilimciler ve uzmanlar tarafından incelenen bir durum olmaktan öte, 1D'i İngilizce olmayan çeşitli öğretmen-araştırmacıların ilgisini çeken bir konu olarak ortaya çıkmıştır.

Ne var ki, yabancı-dil derslerindeki 1D kullanımlarının çeşitli boyutlarının incelendiği araştırma ve incelemelerde birtakım eksiklik ve yetersizlikler yer almaktadır. Yapılan araştırmalarda genel olarak yabancı-dil derslerinde 1D'in neden ve hangi durumlarda kullanıldığının saptaması yapılmıştır. Ancak, bu araştırmalarda 1D kullanımının niteliksel boyutunun, diğer bir deyişle yabancı-dil derslerinde ne derecede doğru kullanıldığının üzerinde durulmamıştır. Birtakım "içerik" ve "sıklıkla" ilgili saptamalar yapılsa da, yabancı-

dil öğretimi ve öğrenimini destekleyici ya da engelleyici 1D kullanımlarının "neler" olduğu ve "nasıl" yapıldıkları sorusu genellikle incelemelerin dışında kalmıştır.

1D kullanımının "dilbilgisi-çeviri" boyutundan çıkıp "iletişimsel dil öğretimi" ilkelerine uygun olarak yapılıp yapılmadığı, konuşmacıların 1D kullanımlarında birbirlerinden etkilenip etkilenmediği ya da, 1D kullanımlarının ED deki "anlaşılır dil girdisi" boyutuna katkı yapıp yapmadığı gibi unsurlar, genellikle inceleme dışı kalmakta ya da sistematik bir biçimde incelenmemektedirler.

İkinci bir yetersizlik de, araştırmacıların gerek söyletim (elicitation) teknikleri (sormaca ve görüşmeler), gerek sınıf içi gözlem yöntemleri kullanarak yaptıkları araştırmalarda 1D kullanım alanlarının belirlenmesine yönelik standart bir çizelge kullanmamalarıdır. Genel olarak, her araştırmacı kendi oluşturduğu ve sadece kendi araştırma yaptığı sınıflarda karşılaştığı 1D kullanım durumlarını ulamlaştırmakta ve başka ortamlarda karşılaşılabilecek diğer 1D kullanımlarına araştırmalarında yer vermemektedirler. Bu durum 1D kullanım alanlarının ve bu alanlara yönelik öğrenci ve öğretmen tutumlarının saptanmasına yönelik çalışmalarda bir takım ulamların değerlendirilememesine yol açmaktadır.

Yine aynı şekilde, yabancı-dil derslerindeki iletişimin incelenmesine yönelik olarak hazırlanmış ve geliştirilmiş gözlem araçları da derslerdeki 1D kullanımlarının çok yönlü bir incelemesini yapmaya uygun değildirler. Bu gibi gözlem araçları/çizelgeleri 1D kullanımının belirlenmesine yönelik olarak çok kısıtlı bölümler içermektedirler. Bu bölümler temel olarak sadece ders esnasında 1D kullanımının olup olmadığının ya da kim tarafından yapıldığının belirlenmesine yöneliktir. Diğer bir deyişle, yabancı-dil derslerindeki sözel 1D davranışlarının detaylı bir saptanmasına yönelik olarak kullanabilecek yeterli bir 1D gözlem aracının var olduğu söylenemez.

Örneğin, 70 li yılların sonunda Marburg (Almanya) Üniversitesi tarafından öğretmen-araştırmacıların kendi derslerini değerlendirebilmeleri amacıyla bir 'Yabancı-Dil Sınıf Gözlem Formu oluşturulmuştur' (Freudenstein, 1977:76). Bu gözlem formunda 1D kullanımını belirlemek amacıyla öğretmen için üç, öğrenci için ise sadece dört kullanım sahası belirlenmiştir. Marburg çizelgesinden daha güncel ve daha teknik bir şekilde hazırlanmış olan COLT (Dil Eğitiminin İletişimsel Yönlendirilmesi) gözlem cetvelinde de (Spada, 1990) yabancı-dilin kullanımı ile ilgili olarak sadece bir ulam bulunmaktadır.

Günümüz yabancı-dil öğretimi anlayışında 1D'in öğrenciler ve öğretmenler tarafından

derslerde kullanılması, olmaması gereken bir durum ya da kaçınılması istenilen bir uygulama olarak görülmemekte, aksine öğretmen ve öğrencilerin yerinde ve gerektiğince kullanmaları durumunda oldukça yararlı olabilecek bir araç olarak kabul edilmektedir. Bu sebepten dolayı, yabancı-dil derslerindeki 1D kullanımlarının farklı boyutları ile ortaya konulduğu bir anadili kullanımı modelinin ve bu kullanımların gözlemlenmesine olanak sağlayacak bir gözlem aracının varlığına ihtiyaç vardır.

Bu araştırmanın uygulama bölümünde ise, yabancı-dil öğretimindeki 'yararcı' ve 'yararcı olmayan' öğretmen ve öğrenci 1D kullanımlarını belirlemek amacıyla oluşturulacak olan model ve derslerdeki bu kullanımları saptamak amacıyla oluşturulacak olan gözlem aracının sınanması gerçekleştirilecektir.

2.2 Çalışmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, öğrencilerin ve öğretmenin aynı anadili konuştuğu tek-dilli yabancı-dil sınıflarında gerek öğretmen, gerekse öğrencilerin sözlü söylemleri içerisinde yer alabilecek 1D kullanımlarının, yararcılık ölçütü ve iletişimsel özellikleri açısından ulamlaştırılarak bir model çerçevesinde belirlenmesi ve bir sınıf içi 1D kullanımı gözlem aracının oluşturulmasıdır. Dolayısıyla, bu araştırmanın ürün çıktısının iki temel işlevi olacaktır:

Birinci işlev, oluşturulacak modelin yabancı-dil öğretmen ve öğrencileri için uygulamaya yönelik bir rehber görevi yapmasıdır. 1D'in ne şekilde yararcı bir şekilde kullanılabileceği konusunda bir başvuru kaynağı oluşturacak olan bu model, yabancı-dil derslerinde 1D'in kullanılmaması gereken durumları da içerecektir.

Araştırmanın ikinci işlevi ise yabancı-dil öğretmenlerinin kendi sınıflarındaki ya da başka sınıflardaki 1D kullanımlarını, oluşturulacak bir gözlem aracı vasıtasıyla etkin bir şekilde gözlemleyebilmelerine olanak sağlamasıdır.

Gözlem aracı bilimsel araştırmalara yönelik olarak oluşturulmasa da, yabancı-dil öğretiminde 1D kullanımını konu alan herhangi bir araştırmada rahatlıkla kullanılabilecek ya da yararlanılabilecek bir ulam çeşitliliğine sahip olacaktır.

Yazın taramasında incelenen bu amaçla hazırlanmış çeşitli gözlem araçlarındaki ulam kısıtlılıkları bu tezde oluşturulan gözlem aracının önemini ve değerini arttırmaktadır. Daha önceki gözlem araçlarının sadece 1D kullanımını gözlemlemeye yönelik olarak

hazırlanmamış olmaları yetersizlik ve eksikliklerinin en büyük sebebini oluşturmaktadır. Bu eksiklik ve yetersizliklerin bir diğer nedeni de 1D kullanımının belirli ilke ve teknikler çerçevesinde uygulandığında yabancı-dil öğretiminin kalitesini arttıran bir unsur olarak değil de, sadece ED yetersizliklerinden kaynaklanan bir sorun giderme aracı olarak görülmüş olmasıdır.

Araştırmanın kendisi ve sonucunda oluşturulacak model ve gözlem aracının dolaylı bir işlevi de yabancı-dil öğretiminde 1D kullanımının zararlı ve kaçınılması gereken bir olay olarak değil, aksine, belirli oranlarda ve ilkeler dahilinde kullanılmasının son derece faydalı olacağı gerçeğinin öğretmen ve öğrencilerin öğretim ve öğrenim gündemlerine sokulması olacaktır.

Öğrencilerin ve öğretmenin aynı anadili konuştuğu tek-dilli yabancı-dil sınıflarındaki 'yararcı' ve 'yararcı olmayan' öğretmen ve öğrenci 1D kullanımlarının gözlemlenmesine yönelik olarak oluşturulacak gözlem aracının, bazı yabancı-dil sınıflarında uygulanarak hem gözlem aracının hem de modelin eksikliklerinin giderilmesi ise bu yüksek lisans çalışması içindeki uygulamanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaca yönelik olarak dört yabancı-dil sınıfında ses kayıtları yapılarak çeviri yazı metinleri oluşturulacak ve gözlem aracı vasıtasıyla söz konusu sınıflardaki anadili kullanımları saptanmaya çalışılacaktır. Böylece gözlem aracının çalışması ve dolayısıyla da modelin yeterliliği sınanacaktır.

2.3 Erek ve Denek Kitle Özellikleri

1. Erek Kitle:

Bu araştırma sonucunda oluşturulacak olan "yabancı-dil eğitiminde 1D kullanımı" modeli ve gözlem aracının birinci derecedeki erek kitlesi anadili öğrencilerinki ile aynı olan yabancı-dil öğretmenleridir. İkinci derecedeki erek kitleyi ise yine öğretmen ve öğrencilerin aynı anadili konuştuğu tek-dilli yabancı-dil ortamlarındaki yabancı-dil öğrenicileri, yabancı-dil öğretiminin verildiği kurum yöneticileri/eşgüdümcüleri ve yabancı-dil gereçleri hazırlayanlar oluşturmaktadır.

Araştırma sonucunda ortaya çıkacak olan modelin öğretmen ve öğrenici erek kitlesi için bir yardımcı kaynak oluşturması amaçlanmaktadır. Öğretmen ve öğreniciler bu 1D kullanım modeli vasıtasıyla 1D kullanımının nasıl olması ya da nasıl olmaması gerektiği konusunda bilgi sahibi olacaklardır. Yine aynı şekilde gözlem aracının kullanılmasıyla

öğretmenler sınıflarındaki 1D kullanımının ne şekilde gerçekleştiğinin saptamasını yapabilecek ve dil öğretimi amacına yönelik 1D kullanımları ile bu amaca hizmet etmeyen gereksiz 1D kullanımlarını ayırt edebileceklerdir. Bu gibi saptamaların öğrencilere de bir dönüt olarak yansıtılması olumlu sonuçlar içerecektir.

Yabancı-dil öğretiminin verildiği kurum yöneticileri/eşgüdümcüleri ise bu model ve gözlem aracı sayesinde okullarındaki öğretmenlerin ders sunuşlarını 1D kullanımı açısından daha bilinçli gözlemleyip, değerlendirebileceklerdir.

Bu 1D kullanım modelinin yabancı-dil gereçleri hazırlayan kimseler için de yararlı bir kaynak olacaktır. 1D kullanımının ne gibi durumlarda gerçekleşmesinin daha faydalı olduğunun bilinmesi ders kitapları hazırlayanlara bazı konularda ışık tutacaktır. Örneğin düşük-başlangıç (low-beginner) seviyesindeki ders kitaplarında alıştırma ve çalışma bölümlerinin açıklama ve talimatlarının hem ED hem de 1D'de yazılmasının daha faydalı olabileceğinin düşünülebileceği gibi.

2. Denek Kitle:

Bu araştırmanın uygulama aşaması ise Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir lisenin hazırlık sınıfında yürütülmüştür. Okulun eğitim süresi Hazırlık Sınıfı dahil dört yıldır. Hazırlık Sınıfında, haftada 27 saat olmak üzere ağırlıklı yabancı-dil eğitimi (İngilizce) verilmektedir. Yaklaşık 300 öğrencinin eğitim aldığı Hazırlık Sınıfında öğrenciler 18-19 kişilik dersliklerde yabancı-dil eğitimi almaktadırlar. Yabancı-dil seviyesi olarak Hazırlık Sınıfı sonunda öğrencilerin "düşük-orta" (pre-intermediate) seviyeye ulaştırılmaları amaçlanır.

Hazırlanan gözlem aracı dört ayrı Hazırlık Sınıfı İngilizce dersinde uygulanmış olup, derslerinde ses kayıtları yapılan dört öğretmenin iki tanesi (Öğretmen-1 ve Öğretmen-2) 17 yıllık öğretmenlik deneyimine sahiptirler. Üçüncü öğretmen (Öğretmen-3) sadece iki yıllık ve dördüncü öğretmen de (Öğretmen-4) dört yıllık deneyime sahiptir.

2.4. Ölçülecek Özellikler

1D kullanımlarının gözlemlenmesine yönelik olarak oluşturulan gözlem aracının bazı yabancı-dil sınıflarında uygulanarak eksikliklerinin giderilmesi uygulamanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaca yönelik olarak dört yabancı-dil sınıfında ses kayıtları yapılarak çeviri yazı metinleri oluşturulacak ve gözlem aracının çalışması ve dolayısıyla yeterliliği

sınanacaktır. Gözlem aracının yeterliliğinin ve eksikliklerinin saptanabilmesi üç ölçütün temel alınması yoluyla gerçekleştirilecektir.

Bu ölçütlerden birincisi " **ulam açıklığı**"dır. Herhangi bir öğretmen ya da öğrenci 1D kullanımının gözlem aracındaki hangi ulamın içerisinde yer alacağına kolaylıkla karar verilebilmesi, ulamlardaki açıklıklılığın bir göstergesi olacaktır.

İkinci ölçüt olarak "**ulam yeterliliği**"ne bakılacaktır. Ulam yeterliliği olarak kastedilen durum, herhangi bir 1D kullanımının oluşturulan ulamların dışarısında kalmamasıdır.

Üçüncü ölçüt olarak da "**kullanım kolaylığı**" alınacaktır. 1D kullanımı gözlem aracının hazırlanması sürecinde yer almamış, diğer bir deyişle ulamlar hakkında detaylı bir bilgiye sahip olmayan herhangi bir öğretmenin gözlem aracını kolaylıkla kullanabilmesi ya da kullanamaması, aracın bir başka açıdan yeterliliğinin sınanmasını sağlayacaktır.

2.5. Araştırmanın Tasarlanması

Araştırma iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada, yabancı-dil derslerindeki öğretmen ve öğrenci anadili kullanımları 'yararcılık' ölçütü açısından ulamlaştırılarak bir model çerçevesinde belirlenmiş ve daha sonra bu model bir gözlem aracına dönüştürülmüştür. İkinci aşamada ise oluşturulan model ve gözlem aracının sınanması amacıyla bir uygulama yapılmıştır.

2.5.1. Model Oluşturma

Çalışmaların birinci aşamasında konu ile ilgili yazın ve internet kaynaklarına dayanan bir tarama yapılmıştır. Bu taramanın sonucunda bu yöndeki (yararcı ve yararcı olmayan) anadili kullanımlarının bir derlemesi oluşturulmuştur. Diğer bir deyişle, konu ile ilgilenen uzman, araştırmacı ve ders öğretmenlerinin anadili hangi durumlarda kullanıp hangi durumlarda kullanmamanın daha olumlu olduğuna dair görüşleri belirlenmiş ve bunların ulamlaması gerçekleştirilmiştir.

İkinci aşamada ise, daha önce farklı konularda yapılmış olan üç yüksek lisans tezinin veri tabanını oluşturan yabancı-dil (İngilizce) derslerine ait çevri yazılar incelenerek bu derslerdeki öğretmen ve öğrenci anadili kullanımlarının bir saptaması yapılmıştır. Çeviri

yazılarda saptanan bu anadili kullanımları, yazın taramasında belirlenen kullanımlarla birleştirilerek son bir ulamlama yapılmış ve model oluşturulmuştur. Çeviri yazılarda saptanan anadili kullanımları modelin ilgili bölümlerindeki açıklamaların örneklendirilmesinde de kullanılmıştır. Daha sonra, oluşturulan bu model bir gözlem cetveline dönüştürülerek bir gözlem aracı oluşturulmuştur.

2.5.2. Uygulama

Araştırmanın uygulama basamağını oluşturan gözlem aracının ***(Yabancı-Dil Öğretiminde Anadili Kullanımı Gözlem Cetveli)*** sınanmasının ilk basamağı 2004–2005 Eğitim ve Öğretim Yılının birinci yarısında oluşturulan ders kayıtları ile gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, lise hazırlık sınıfında derse giren dört İngilizce öğretmeninin 40'ar dakikalık dört ders saatinin ses kayıtları yapılmıştır. Verilerin daha doğal bir yapıda toplanmasına yönelik olarak, kayıt yapıldığından sadece ders öğretmenlerinin haberi olup öğrencilerin haberi yoktur. Yine aynı sebepten dolayı araştırmanın konusu hakkında öğretmenlere de bilgi verilmemiştir. Çeviri yazıya dönüştürülen konuşma metinlerinde, yabancı-dil öğretmenlerine ' öğretmen 1', 'öğretmen 2', 'öğretmen 3' ve 'öğretmen 4' adları verilmiştir. Öğretmen konuşmalarının başında 'T' (öğre**T**men), öğrenci konuşmalarının başında ise 'C' (öğren**C**i) harfleri yer almıştır.

Veri tabanının daha sağlıklı oluşturulabilmesi amacıyla hazırlık sınıfında okutulan iki ayrı dersten (Ana Ders ve Dört Beceri) eşit sayıda (ikişer saat) ders kaydı yapılmıştır. Araştırmanın yürütüldüğü sınıflarda haftada toplam 27 saat İngilizce yapılmış ve Ana Ders kitabı olarak ' Cambridge English For Schools', Dört Beceri dersi kitabı olarak ise ' Double Take' 'Active Listening' adlı kitaplar okutulmuştur.

Gözlem aracının sınanmasının ikinci basmağında ise, modelin hazırlanma sürecinde yer almayan dört farklı öğretmenden çeviri yazı metinleri ve gözlem cetvelini kullanarak söz konusu sınıflardaki öğretmen ve öğrenci anadili kullanımlarını saptamaları istenecektir. Gözlem cetvelinin özellikle modelin hazırlanma sürecinde yer almayan öğretmenlere kullandırılmasındaki amaç bu gözlem aracının farklı öğretmenler tarafından kolaylıkla kullanılıp kullanılamayacağını saptamaktır. Bununla birlikte, gözlem aracını kullanmalarından önce öğretmenlerle konu ile ilgili kısa bir bilgilendirme çalışması yapılacaktır.

2.6 MODEL ve GÖZLEM ARACI

2.6.1 Model

YABANCI-DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI MODELİ

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI
1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER
1.1.1 Tarih
1.1.2 Öğretmen
1.1.3 Ders
1.1.4 Düzey
1.2. ETKİNLİK
1.3. ETKİLEŞİM
1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf
1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf
1.3.3 Öğrenci / Öğrenci
1.4 YARARCI 1D KULLANIM LARI
1.4.1 Sınıf Yönetimi
1.4.1.1 Yordam
1.4.1.2 Disiplin
1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi
1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar
1.4.3.1 Sözcük Anlamı
1.4.3.1.1 Somut Sözcükler
1.4.3.1.2 Soyut Sözcükler
1.4.3.1.3 Özel 1D İfadesi
1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması

1.4.3.3 Sesletim Açıklaması
1.4.3.4 Dil Karşılaştırması
1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması
1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması
1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması
1.4.5 Dil Söyletimi
1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü
1.4.7 İçlem Kontrolü
1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması
1.4.9 YDÖ Konuları
1.4.10 Ölçme
1.4.11 1D'e Dayalı Öğretim Etkinlikleri
1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları
1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri
1.4.12 Diğer
1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI
1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği
1.5.1.1 İş yaptırma
1.5.1.1.1 Komut
1.5.1.1.2 Öneri
1.5.1.1.3 Rica
1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi
1.5.1.1.5 Disiplin
1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği
1.5.1.1.7 Tekrar İsteği
1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme

1.5.1.2.1 Yoklama
1.5.1.2.2 Ders Konusu
1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama
1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü
1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme
1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma
1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme
1.5.1.2.8 Zaman Sormaca
1.5.1.3 Genel Etkileşim
1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış
1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme
1.5.1.3.3 İzin İsteme
1.5.1.3.4 Güdüleme
1.5.1.3.5 Özür Dileme
1.5.1.3.6 Teşekkür Etme
1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı
1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirteçleri
1.5.1.3.9 Diğer
1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI
2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ
2.1.1 Bilgi İsteme
2.1.2 Bilgi Verme
2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ
2.2.1 Anlatım
2.2.2 Çeviri

2.2.3 Boşluk doldurma
2.2.3.1 ED Destekli
2.2.3.2 ED Desteksiz
2.2.4 Vurgulama
2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU
2.3.1 Kısa
2.3.2 Orta
2.3.3 Uzun
2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME
2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı
2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1D Kullanımı

2.6.2 Açıklamalı ve Örnekli Model

YABANCI-DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI MODELİ

Model ***Sınıf İçi Sözel Etkileşimde 1D Kullanımları*** ve ***İletişimsel Özellikleri Açısından 1D Kullanımları*** olarak iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, yabancı-dil derslerinde yer alan öğretmen ve öğrenci 1D kullanımları, yabancı-dil öğretimi ve öğrenimine yararcı bir katkıda bulunmaları ya da bulunmamaları açısından ***Yararcı 1D Kullanımları*** ve ***Yararcı Olmayan 1D Kullanımları*** olarak iki temel ulama ayrılmışlardır. Modelin ikinci bölümü olan ***İletişimsel Özellikleri Açısından 1D Kullanımları*** adlı bölümde ise öğretmen ve öğrenci 1D kullanımlarının iletişimsel özelliklerinin belirlendiği dört alt bölüm yer almaktadır.

Modelin daha sonra bir gözlem aracı olarak kullanılması tasarlandığından, birinci bölümün başında ayrıca, gözlemin yapıldığı sınıf ile ilgili açıklamaların yer aldığı ***Gözlem Ortamı İle İlgili Bilgiler***, derste hangi çalışmanın yapıldığının belirlendiği ***Etkinlik*** ve ders esnasında kimin kiminle konuştuğunun belirlendiği ***Etkileşim*** bölümlerine yer verilmiştir.

Her iki bölümde de modelin içerdiği ulamların tanımlamaları yapıldıktan sonra, gerekli açıklama ve örneklere yer verilmiştir. Verilen örneklerde ilgili anadili kullanımları

italik düzende yazılmıştır.

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI

1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER

Tanım: Bu bölüm 'Tarih', 'Öğretmen', 'Ders' ve 'Düzey' başlıkları altında, gözlem yapılacak olan sınıf hakkındaki dört genel bilgiyi içermektedir.

1.1.1 Tarih

Tanım: Bu bölümde gözlemin yapıldığı tarih belirtilir.

1.1.2 Öğretmen

Tanım: Gözlemin yapıldığı dersin öğretmeninin adının belirtildiği bölümdür.

1.1.3 Ders

Tanım: Gözlemin yapıldığı dersin adı ve varsa kod numarası bu bölümde belirtilir.

1.1.4 Düzey

Tanım: Gözlemin yapıldığı dersin yabancı-dil düzeyi bu bölümde belirtilir. Dersin düzeyini belirtmede 'başlangıç', 'orta' ya da 'lise 1', 'lise 2' gibi ifadeler kullanılır.

Açıklama: Yabancı-dilin hangi düzeyde öğretildiği anadili kullanımına etki eden bir değişkendir. Başlangıç (beginner) düzeyindeki sınıflarda gerektiğinde anadili kullanmak yararlı bir yaklaşım olarak görülürken, ileri (advanced) dereceli sınıflarda anadili kullanımlarının en az miktarda olması beklenir (Stack, 1971:139; Willis, 1981:xiv; Auerbach, 1993:23; Atkinson, 1987:243-244). Bu sebepten, öğretmen ve öğrenciler tarafından yapılan anadili kullanımlarının değerlendirilmesinde hangi dil düzeyinde yabancı-dil eğitiminin verildiğinin bilinmesi önemli bir noktadır.

1.2. ETKİNLİK

Tanım: Ders esnasında ne gibi bir çalışmanın yapıldığının saptandığı bölümdür. Okuduğunu ya da dinlediğini anlama çalışması, dilbilgisi alıştırması, oyun, yoklama ve diyalog yapma gibi o anda derste devam etmekte olan etkinlik bu bölümde belirtilir.

Açıklama: Etkinlik türü gerek öğretmen, gerekse öğrencilerin anadili kullanım oranlarına etki eden diğer bir değişkendir (Ianziti ve Brownlie, 2002). Örneğin, dilbilgisi ağırlıklı çalışmaların yapıldığı derslerde yer alan anadili kullanım oranlarının, dinleme ve konuşma çalışmalarının yapıldığı derslerdeki anadili kullanım oranlarından daha fazla olması normal bir durumdur. Bunun tersi bir durumun gerçekleşmesi dikkat çekici olabilir. Ya da, öğretmen ve öğrencilerin hangi tür etkinliklerde yararcı olmayan anadili kullanımlarına daha eğilimli oldukları saptanabilir.

1.3. ETKİLEŞİM

Tanım: Ders esnasında konuşmacının kim olduğu ve kiminle konuştuğunun belirlendiği bölümdür. Sınıf içinde geçen konuşmalar konuşmacı ve dinleyicinin kim olduğu açısından üç grupta toplanmıştır:

1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf

Tanım: Öğretmenin öğrenciyle ya da sınıfla konuşması bu bölümde belirtilir.

1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf

Tanım: Öğrencinin öğretmenle ya da sınıfla konuşması bu bölümde belirtilir.

1.3.3 Öğrenci / Öğrenci

Tanım: Bir öğrencinin diğer bir öğrenciyle anadilinde yaptığı konuşma bu bölümde belirtilir.

1.4 YARARCI 1D KULLANIM LARI

1.4.1 Sınıf Yönetimi

Tanım: Bu bölüm sınıf içindeki yordam ve disiplin ile ilgili konulardaki 1D kullanımlarını kapsar.

1.4.1.1 Yordam

Tanım: Yordam ulamında derslerin belli bir düzen içerisinde gitmesi için sınıf içinde

uyulması gereken kurallara ait 1D'de yapılan açıklama ve tartışmalar yer almaktadır.

Açıklama: Bu bölüm sınıf içinde yapılması ve yapılmaması gereken davranışların belirtilmesi gibi, öğrencilerin öğretmen ve diğer öğrencilerle olan ilişkilerinin düzenlenmesini hedefleyen 1D kullanımlarını kapsar.

1.4.1.2 Disiplin

Tanım: Disiplin ulamında ders akışını olumsuz yönde etkileyebilecek öğrenci davranışlarını engellemek için yapılan 1D kullanımları yer alır.

Açıklama: Sınıf yönetiminde, özellikle de sınıfta disiplininin sağlanması konusunda 1D'e başvurmak ana-dili öğretilen dille aynı olmayan öğretmenlerin sıkça başvurmak zorunda oldukları bir uygulamadır. Genellikle, dil öğrenme ya da yabancı-dil dersine yeterince güdülenilmemiş ortamlarda bu durumla daha fazla karşılaşılır (Atkinson, 1993:81). Öğrencilerin bazılarının sınıf düzenini ya da ders akışını engelleyecek tarzdaki davranışlarıyla baş edebilmek için ED in kullanılması fazlaca etkili olmayabilir. Öğrenciler öğretmenin ED de ne söylediğini anlasalar bile öğretmenin 1D'deki konuşmaları böyle durumlarda daha etkili olmaktadır (Chambers, 1992; Harbord, 1992; Piasecka, 1988; alıntı Auerbach, 1993).

Sadece 1D'i ve ED'le farklı olan öğretmenler değil ana-dili ED'le aynı olan öğretmenlerin de sınıf içinde bozulan düzeni sağlamak için 1D'deki "disiplin kelimeleri"ne başvurmaları sıklıkla karşılaşılan bir durumdur [1].

Ancak, bu bölümde belirtilecek olan disiplin ile ilgili 1D'de yapılan uyarılar ED'deki iletinin etkili olmayacağı düşünülen, nispeten daha hassas ve kritik anlarda yapılmış olmalıdır. Yine aynı şekilde, sınıfta disiplinin sağlanmasıyla ilgili konuşmaların yararcı anadili kullanımı olarak kabul edilebilmesi için iletilmek istenen anlamın ya da iletinin temel erek dil kullanımı ile ifade edilmesinin güç olması gerekir. Bu yüzden, 'Be quiet!' (Sesiz olun), 'Okey, stop talking!' (Tamam, bırak konuşmayı) gibi temel erek dil içeren kısa uyarılarla müdahale edilebilecek, nispeten önemsiz durumlarda anadilin kullanılması bu bölümde değil '1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği' bölümünde yer alır. Aşağıda 'Yararcı Anadili Kullanımı'nın alt basamağı olan 'Disiplin' ulamı içerisinde yer alabilecek bir öğretmen anadili kullanımı yer almaktadır.

Örnek:

---

[1] http://www.eltnews.com/features/teachingideas/008_pv.shtml

T: Arkadaşlar, buraya öğrenmeye mi geliyorsunuz yoksa dalga geçmeye mi? Lütfen dersin bütünlüğünü bozacak davranışlardan kaçınalım.

.....

1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi

Tanım: O anda üzerinde durulan konunun ya da etkinliğin işleniş şekli ile ders kitabındaki bir çalışmanın nasıl yapılacağını anlatan talimatlarla ilgili konuşmalar bu bölümde yer alır.

Açıklama: Ders süresince öğrencilerin etkinliklerde ne yaptıklarını ya da bu etkinlikleri nasıl yapmaları gerektiğini bilmeleri sınıf içinde geçirilen zamanın daha etkili bir şekilde kullanımını sağlamakla birlikte [1] daha fazla anlamlı dil girdisinin sağlanmasına da olanak sağlamaktadır. Bu yüzden, gerektiğinde yapılacak olan kısa bir etkinlik öncesi 1D açıklaması çoğu zaman büyük önem taşımaktadır.

Derste gerçekleştirilecek bir çalışmanın öğrencilere ED de açıklanması "gerçek bir iletişim" ortamı yaratsa da, düşük düzeydeki sınıflarda bu gibi yararlı iletişimsel etkileşim çalışmalarının düzenlenmesinde çoğu zaman zorluklar yaşanmaktadır (Atkinson, 1987:241-246). Bu da etkinlik açıklamalarında 1D kullanımını gerektiren diğer bir durumu oluşturmaktadır.

Bu iki yararcı yaklaşıma ek olarak, sınıf içerisinde yapılan çeşitli alıştırma ve etkinliklerde basit ve sıkıcı alıştırmalar yapmak yerine ilginç fakat daha karmaşık ve ana-dilde açıklama gerektiren aktiviteler tercih edilebilir. İçerik olarak daha karmaşık bu çeşit etkinliklerin seçilmesi ve yine açıklamasını yaparken öğretmenlerin ED yerine 1D kullanmaları sonuç olarak öğretmenin basit ve sıradan (fakat kolay açıklanan) olanla karmaşık ve büyük bir olasılıkla daha ilginç (fakat ana-dilde açıklama gerektiren) olan arasındaki bir tercihi olarak ortaya çıkmaktadır [2].

Örnek 1: .....

3557. T: Right/ Grammar Focus/ (Öğretmen zaman ilgeçleri ile ilgili bilgileri okur

3558. Öğrenciler boşluklara doğru ilgeçleri yerleştirirler) PRACTICE/ Look at the

---

[1] http://uk.cambridge.org/elt/ces/methodology/mothertongue.htm 04/02/2004.

http://www.aber.ac.uk/~mflwww/Comlangteach/cltteach1.html#targlanguage 06/01/2004.

2 http://www.eltnews.com/features/teachingideas/008_pv.shtml 27/01/2004.

3559. verbs/go shopping / go away/ come to English class/ relax/ study/ Now I want

3560. you to ask these questions to each other/ come to English class/ (Öğretmen

3561. sınıftaki öğrencileri ikili gruplara ayırır) You can also ask different questions/

3562. C5: *Hocam ben anlamadım/*

3563. T: *Bunları whenli sorular haline getireceksin/ Ama istersen farklı sorular da*

3564. *sorabilirsin/*

3565. C5:Ok/

3566. C9: *Yazacak mıyız hocam?*

3567. T: *Yazsanız iyi olur/ Çünkü sınıfta okutturucam/* (On onbeş dakika geçer. Bu

3568. sırada öğretmen sınıfta dolaşarak öğrencileri dinler) Yes/ Who am I going to listen? Ayşe and Aydın/

.....

(Koçer, 2003: 203)

Örnek 2:

.....

2333. T: ....example *bunu yakalayabiliyor muyuz mesela saçı ile ilgili konuşacak yani*

2334. *alabilirseniz not alın* ok? *Saçı ile ilgili ne söyleyecek işte* higheeled shoes

2335. *bununla ilgili ne söyleyecek* or Tito today's designers ok? What does he think ...

.....

(Demirtaş, 2004: 130)

1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar

Tanım: ED deki bir sözcük ya da tümce anlamının 1D'deki karşılığının sorulması ya da verilmesi, yeni bir yapının anlamının verilmesi ya da açıklamasının yapılması, söylem, toplumdilbilim ve ED kültürü gibi üstdil konularıyla ilgili 1D'de yapılan bilgi iletimi ve açıklamalar bu bölümde yer alır.

Açıklama: Bir anlamın, yapının ve ED dil ile ilgili bir bilginin öğrencilere sunulması ve alıştırmalarının yapılması yabancı-dil eğitiminde önemli bir yer teşkil eder. Öğrencilerde bir sıkılma yaratmadan bu gibi bilgilerin çabuk bir şekilde iletilmesinde 1D kullanımı yararcı bir yaklaşım olabilir (Atkinson, 1993:26-27).

Dubin ve Olshtain'ın (1977:7) 'Dil Öğretiminin Kolaylaştırılması' adlı çalışmalarında belirttikleri gibi dil öğretiminde konuları basitleştirmek ve netleştirmek gerektiği zaman, 1D kullanımını yasaklamanın bir gereği yoktur. Aksine zor bir sözcük ya da karmaşık bir dilbilgisi kuralını açıklamak için 1D kullanımına gitmek çok daha ekonomik olabilir. Bunun

tersi durumlarda, diğer bir deyişle ED dışına çıkmamaya çalışmak zaman kaybı ve karışıklığa yol açabilir.

1.4.3.1 Sözcük Anlamı

Tanım: ED ya da 1D'deki bir sözcük ya da ifadenin diğer dildeki karşılığının verilmesi ile ilgili 1D kullanımları bu bölüm içerisinde yer alır. Sözcük varlığı bölümü somut ve soyut sözcükler ile özel 1D ifadelerinin yer aldığı üç alt bölüm içerir.

Açıklama: Öğretilecek konunun en çabuk ve anlaşılır bir şekilde sunulması diğer iletişimsel çalışmalara da zaman ayrılmasını sağlayacaktır. Bu duruma örnek olarak kelime anlamlarının iletilmesi verilebilir. Öğretim ortamının uygun olduğu durumlarda kelimeleri açıklamanın en basit yolu bu kelimelerin anadildeki karşılıklarını vermektir (Paulston, Bruder 1976: 34-35). Gerektiğinde sözcük anlamlarının anadilinde verilmesi yararlı bir kullanım olmakla birlikte, somut sözcüklerden ziyade soyut ve anlatımı zor bazı özel ifadelerin anadili kullanımı ile açıklanması daha olumlu bir yaklaşım olacaktır.

1.4.3.1.1 Somut Sözcükler

Tanım: Somut bir nesne anlamı içeren bir ED ya da 1D sözcüğünün diğer dildeki karşılığının verilmesi ile ilgili 1D kullanımları bu bölüm içerisinde yer alır.

Örnek:

.....

1017. T: and I drove to the field/ not the road and I always mix the place of brake and
1018. clutch/ You know clutch/
1019. C.ler: *gaz pedalı//*
1020. *// debriyaj/*
1021. T: *debriyaj/* I didn't know it before the exam/ My friends started to take the

.....

(Koçer, 2003:150)

1.4.3.1.2 Soyut Sözcükler

Tanım: Soyut bir nesne anlamı içeren bir ED ya da 1D sözcüğünün diğer dildeki karşılığının verilmesi ile ilgili 1D kullanımları bu bölüm içerisinde yer alır.

Örnek:

.....

2011. T: Hı hı/ "She wouldn't have married him if she had realized he was so mean"

2012. what does it mean? "Mean"

2013. C9: *Cimri?*

2014. T: Yeah

2015. C10: "If he hadn't seemed so friendly I wouldn't have trusted him"

.....

(Demirtaş, 2004:123)

1.4.3.1.3 Özel 1D İfadesi

Tanım: ED de ifade edilmesi güç olan bazı 1D anlamlarının ED e çevrilmeden aynen 1D'de olduğu gibi söylenmesi şeklindeki 1D kullanımlarının yer aldığı bölümdür.

Açıklama: Bu özel dil ifadesi bir kitap, film ya da şarkı gibi bir eserin adı olabileceği gibi bir 1D deyimi de olabilir.

Örnek 1:

.....

426. T: No. If we discuss in English I would say more than you/ (Gülüşmeler. Bir

427. öğrenci parmak kaldırır) Yes/

428. C3: *Modern Çağın Canileri/*

429. T: Hı?

430. C3: *Modern Çağın CANİLERİ/*

431. T: Canileri/ (Gülüşmeler) Ok. Was it interesting?

.....

(Koçer, 2003:138)

Örnek 2:

.....

691. T: University entrance exam

692. C2: I must study _____ my lesson for *ortaöğretim başarı puanı*

.....

(Helvacı, 2004:136)

1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması

Tanım: Emir ya da soru şekilleri, zaman kalıpları ve sözcük türleri gibi çeşitli ED'e ait

dilbilgisi yapılarının 1D'e çevrilmeleri ya da 1D'de açıklamalarının yapılması bu bölümde yer alır.

Açıklama: Özellikle başlangıç sınıflarında dilbilgisi yapılarının sadece ED de açıklanmaya çalışılmasının bir zaman ve emek kaybına yol açacağı büyük bir olasılıktır (Bowen, 1994; Bright ve McGregor, 1970:238-239).

Örnek:

237. T: think/ And you know before school/ prison and hospital/ meaning is different/ eğer ziyaretçi olarak gittiyseniz the kullanıyorsunuz/yani okulda öğrenciyseniz ve öğretmenseniz the school diyemezseniz/ ee işte hapishanede tutukluysanız the prison

(Koçer, 2003:134)

1.4.3.3 Sesletim Açıklaması

Tanım: ED sesletimi ile ilgili konularda 1D'de yapılan açıklamaların yer aldığı bölümdür.

Açıklama: ED deki sesletim, vurgu ve ezgi ile ile ilgili konularda da 1D kullanılarak yapılacak olan açıklamalar konunun daha etkili bir şekilde sunumunu sağlayabilir [1].

1.4.3.4 Dil Karşılaştırması

Tanım: Tümce yapısı, sözcük varlığı ya da tümce öğelerinin dizilişi gibi ED ve 1D'in yapısal ve kavramsal unsurlarının birbirleriyle karşılaştırıldıkları çeviri ve bilgi iletimi içeren anadili kullanımlarının belirlendiği bölümdür.

Açıklama: 1D'in yabancı-dil eğitiminde kullanılması çerçevesinde en yaygın kullanılan yöntemlerden birisi de ED ve 1D tümcelerinin birbirleriyle karşılaştırılmasıdır. Yabancı-dil eğitiminde 1D kullanımını savunan eğitimciler dil karşılaştırmasının çeşitli olumlu etkilerinden bahsetmektedirler [2]. Anlam iletimindeki yararı bunlardan bir tanesidir. Diğer tüm öğrenme türlerinde olduğu gibi, yabancı-dil öğretimi ve öğreniminin büyük bir bölümü yeni öğrendiklerimizin daha önceden bildiklerimizle ilişkilendirilmesini içerir. Bu ilişkilendirmede, 1D ile yapılacak olan karşılaştırmalar doğru anlamların öğrenildiğinden

---

[1] http://www.eltnews.com/features/teachingideas/008_pv.shtml 27/01/2004

2 http://jan.ucc.nau.edu/~jar/NNL/NNL_1.pdf 27/01/2004

emin olunmasını sağlayacaktır [1].

Dil karşılaştırmasının bir diğer yararı da "dilin farkında olma" (language awareness) kavramı ile dile getirilmektedir. Hem kendi dili hem de öğrendiği dil hakkındaki bilgisinin artmasıyla, öğrenici iki dil arsındaki farklılıkların ve benzerliklerin farkına varacaktır. Gerek öğretmende gerekse öğrencilerdeki bu yönde bir farkında oluşluk dil öğrenimini kolaylaştırmaktadır. Hangi yapıların kolay ya da zor öğrenildiğini, hangi yapıların önemli ya da önemsiz olduğunu ve ana-dilden kaynaklanan yanıltıcı durumları bilmek öğretim ve öğrenim süresince karşılaşılacak çoğu sorunun çözümünde anahtar bir rol oynayacaktır [2].

Chellapan'a göre (1982: 60), bu çeşit bir farkında oluşluk aynı zamanda öğrencinin algılama ve analiz yeteneğini geliştirmesine ve farklı düşünme yollarına ulaşmasına da yardımcı olacaktır. Böylece, bilinçli bir öğrenme süreci yardımıyla aynı anlamın farklı yollardan iletilebileceğini kavrayacaktır.

1D kullanımı ders içerisinde teşvik edilsin ya da yasaklansın, çoğu öğrencinin bir ED söylemi üretmeden önce ussal bir dil çevirisi yapması kaçınılmazdır. Bu gibi durumlarda ana-dilin ED üzerindeki olumsuz etkisinden dolayı öğrenciler çeviri tuzaklarına düşebilmektedirler. "Anadili girişimi" (mother tongue interference) olarak adlandırılan bu gibi olumsuz etkilerin farkında olan bir öğrenci daha az hata yapacak, hata yaparsa, hatasını açıklayabileceği gibi bir daha bu gibi bir hataya karşı daha dikkatli olacaktır (Duff, 1989).

Aşağıda, Türkçede aynı tümcecik ile belirtilen bir anlamın İngilizcede farklı üç yapı ile belirtilmek zorunda olduğu bir örnek verilmiştir:

AYŞENİN GELDİĞİNİ biliyorum. I know THAT AYŞE COMES (here everyday).

AYŞENİN GELDİĞİNİ biliyorum. I know THAT AYŞE CAME (here yesterday).

AYŞENİN GELDİĞİNİ biliyorum. I know THAT AYŞE HAS COME.

Bu gibi bir durumda, öğrencileri kendi çevirileri ile başbaşa bırakmak yerine sistematik olarak iki dil arasında karşılaştırmalar yapmak öğrencilerin bu yapı ile ilgili olarak ileride yapabilecekleri birtakım hataların önüne geçebileceği gibi; çoğu zaman öğrencilerin anlama düzeyini de yukarıya çekecektir.

---

[1] http://uk.cambridge.org/elt/ces/methodology/mothertongue.htm

[2] http://www.onestopenglish.com/News/Magazine/Archive/mothertongue.htm

Örnek 1:

.....

90. T: Sorry now it _____

91. C2: It is sold/

92. T: *Aslında satılıyor ama* in Turkish we also use this phrase/ *Gazetenin çok satması*

93. *gibi/*

94. C2: *Hocam kendi kendine satmaz ki ama/*

95. T: *Evet ama kullanım böyle/*

.....

(Helvacı, 2004:124)

Örnek 2:

.....

1735. T: *çekildi değil/ tamam? Hala etkisi var kavramamız çok zor çünkü Türkçede*

1736. *böyle bi şey yok/ Türkçede bi saniye önce olan şey için de binlerce yıl önce olan*

1737. *şey için de ifadede bizim geçmiş zamanımız var onu kullanıyoruz tamam? O*

1738. *yüzden e:: normalde konuşma dilinde özellikle Amerikan İngilizcesinde past*

1739. *simple çok yaygın bi şekilde herhangi bi time reference a gerek kalmadan*

1740. kullanılıyo/

.....

(Demirtaş, 2004:118)

1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması

Tanım: Kelimelerin doğru kullanılması ya da iletilmek istenen anlam için uygun yapı ve kelimelerin seçilmesi, ED tümcelerinin bağdaşıklık ve bağlaşıklık boyutları ile ED sözcelerinin bağlam içerisindeki uygunlukları gibi konularda yapılan konuşmalar bu bölümde yer alır.

Açıklama: Aşağıda 1D kullanımı yolu ile bir kullanım açıklamasının yapılması yer almaktadır.

Örnek:

.....

753. C.ler: sendika/

754. T: *evet sendika/ Onun için sendicalism de var ama union kullanılıyo genelde/*

.....

(Koçer, 2003:144)

1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması

Tanım: ED e ait kültür hakkında yapılan konuşmalar bu bölümde yer alır.

Örnek:

.....

T: Dil konusunda Fransızlar daha tutucudurlar. Paris'te sanki Fransızlar hiç İngilizce bilmiyorlar diye hisse kapılabilirsiniz.

.....

1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması

Tanım: Bir yazılı ya da sözlü ED söyleminin öğrenciler tarafından anlaşılmasında zorluk çekilen bölümlerinin 1D'deki çevirilerinin ya da açıklamalarının yer aldığı bölümdür.

Açıklama: Dilbilgisi ve sözcük anlamlarının 1D'de açıklanmasında olduğu gibi, derste yer alan ED deki sözlü ya da yazılı metinlerin anlamlarının açıklanmasında gerektiğinde 1D kullanımına başvurmak yararcı bir yaklaşımdır.

Yabancı-dil öğretiminde ve öğreniminde önemli bir yer teşkil eden "dil girdisinin anlaşılabilir olması" durumunun sağlanabilmesi için başvurulacak yollardan üç tanesi şunlardır: Konuşma içeriğinin basitleştirilmesi, dilsel ya da dilsel olmayan ancak konuşma anındaki bağlama ait ögelerin kullanılması ve etkileşimin yapısında bazı uyarlamalar yapmak (Long ve Richards:342). Bu üç yönteme ek olarak kısa ve öz 1D kullanımları yolu ile ED girdilerinin anlaşılabilir hale getirilmesi de eklenebilir. ED iletişimine kısa süreli bir ara verme gibi bir durum ortaya çıksa da, diğer yöntemlerde ortaya çıkan ED girdisinin basitleştirilmesi sonucu öğrenicinin ara dil gelişiminin engellenmesi, ED girdisinin bağlamsallaştırılmasında dil dışı öğelerin kullanılması sonucu dinleyicinin (interlocutor) dikkatinin dağılması ve konuşmacının fazladan zorlanması ve, konuşmanın etkileşimsel yapısındaki uyarlamalardan (tekrar edilmesini istemek ve tekrar etmek, anlaşılmışlığı kontrol etmek) dolayı meydana gelen zaman kaybı gibi olumsuzluklar ortadan kalkacaktır. Anadili kullanımının çok yer almadığı Sözlü Yöntem'de bile dil girdisinin anlaşılabilir olması amacıyla, diyalogların içinde geçen zor yapılar ve sözcükler derse başlamadan önce öğrencilere 1D'de açıklanırdı (Byrne, 1976:24-25)

Örnek:

.....

339. T: Evet/ çekerseniz veya stratejik nokadaki bi kaç tuğlayı çekerseniz duvar yıkılır/

340. burada bu kadar önemli bi şeye you are just another brick in the wall demiş/ sen
341. sadece duvardaki bi tuğlasın/ ne demek istiyo? Yani senin de bi gücün var aslında
342. ama önemli tabi ki /
(Koçer, 2003:136)

1.4.5 Dil Söyletimi

Tanım: Anadildeki anlamın erek dildeki karşılığının istendiği durumlar modelde *dil söyletimi* ulamı içerisine alınmıştır.

Açıklama: Dil öğretiminde anlamın ED de tarif edilmesi her zaman mümkün olmamakta ya da zor olmaktadır. Bu yüzden, resim, şekil ve nesnenin kendisini gösterme ya da taklit etme yolları ile gerçekleştirilebileceği gibi 1D kullanımı yoluyla da dil söyletimi yapılabilir (Atkinson, 1993:27). *Dil söyletimi;* öğrenciden anadildeki anlamı erek dile çevirmesini istemektir (alıntı 3 Atkinson). Bu anlam bir sözcük anlamı olabileceği gibi bir tümcecik ya da tümce anlamı da olabilir.

Örnek :
T: What does .....(1D'deki sözcük) ....mean in English?
C: .....(ED'deki sözcük) ....

1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü

Tanım: Bir ED anlamının, ED'de işlenen bir konunun ya da bir yapının gerisindeki kavramın öğrenciler tarafından anlaşılıp anlaşılmadığının belirlenebilmesine yönelik olarak öğrencilerden erek dildeki anlamı anadiline (ya da tam tersini) çevirmelerinin istenmesi (Atkinson, 1987:243) bu bölümde yer alır.

Açıklama: Anlaşılmışlık kontrolü dinleme ve okuma parçalarında da kullanılabilir. Anlaşılmışlık kontrolüne yönelik olarak erek dildeki bir sözcüğün anadili anlamı istenebileceği gibi, erek dilde dinlenen, okunan bir konunun anadilinde açıklanması da istenebilir. 1D'de yapılan anlaşılmışlık kontrolleri diğer anlaşılmışlığın kontrol edilmesinde yararlanılan yöntemlere oranla daha hızlı ve güvenilir bir özelliğe sahiptir (Atkinson, 1987:243).

Burada dikkat edilecek nokta, öğretmenin 1D yoluyla anlaşılmışlık kontrolünü gerçekleştirirken öğrencilerin verecekleri yanıtta 1D kullanabileceklerini belirtmesidir (örnek 1). Diğer bir deyişle 1D kullanımının öğretmenin kontrolünde yapıldığının belirgin olmasıdır.

Aksi taktirde öğretmenin anlamışlık kontrolü amaçlı tüm sorularına (ki, bu yöntem sadece ED kullanılarak da uygulanabilir) öğrencilerin 1D'de yanıt vermesi gibi bir durum ortaya çıkacaktır. Aslında bu da dil derslerinde sık gerçekleşen bir durumdur. Dil öğretmenlerinin ders esnasında öğrencilere yönelttikleri anlaşılmışlık kontrolü sorularında, öğretmen öğrencilerin 1D'de yanıt verebileceklerini belirtmemiş olsa dahi, yanıtlar sık sık 1D'de gelmektedir. Bu gibi durumlarda öğretmenler öğrencilerini ED kullanmaları için uyarsalar da, çoğu zaman öğrencinin 1D kullanımı öğretmen tarafından doğal karşılanmaktadır (örnek 2). Bunun sonucunda da öğretmenin gerçekleştirdiği dil anlaşılmışlık kontrolünde 1D kullanımının hedeflenip hedeflenmediği belirli olamamaktadır. Bununla beraber, bu belirgin olmayan durumlarda da eğer öğrenci yanıtları bir 1D kullanımı içeriyorsa sonuç odaklı bir yaklaşımla bu kullanımlar 'anlaşılmışlık kontrolü' bölümü içerisinde değerlendirilecektir.

Örnek 1:

.....

751. C.ler: trade union/
752. T: trade union/ What does it mean? Its Turkish I ask?
753. C.ler: *sendika/*

.....

(Koçer, 2003:144)

Örnek 2:

.....

638. T: You have a higher position in your job/ evet terfi demek/ *be sacked*?
639. C.ler: *kovulmak/*
640. T: it means fired so you will not work for that company any more/ hı hı
641. kovulmak/ Any problem about this part?

.....

(Koçer, 2003:142)

1.4.7 İçlem Kontrolü

Tanım: Anlam, bağdaşıklık ya da yapı yönünden bozuk olan öğrenci söylemlerindeki hataların öğrenciler tarafından farkına varılması için, hatalı olduğu düşünülen öğrenci tümcelerinin öğrenciler ya da öğretmen tarafından 1D'e çevrilmesidir (Atkinson, 1987:241).

Açıklama: Sınıf içerisinde gerçekleştirilen etkinliklerde öğrenciler ürettikleri tümcelerin yapılarına odaklandıklarından dolayı anlamı ikinci plana itebilmektedirler. Bu gibi

durumlarda, içlem kontrolü yolu ile öğrencinin kendi ürettiği cümlesinin anlamını yine kendisinin kontrol etmesi sağlanmaktadır. Kompozisyon yazma ya da boşluk doldurma türündeki çalışmalarda faydası olabilecek bir uygulamadır.

1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması

Tanım: Bu bölüm, dolaştırma (circumlocution), açımlama (paraphrase), açıklama, basitleştirme, tahmin etme gibi iletişim becerilerinin geliştirilmesine yönelik (Atkinson, 1987:245) 1D kullanımlarını içermektedir.

Açıklama: Yabancı-dil öğretiminde öğrenciler bilmedikleri bir kelime ya da yapı kullanarak bir anlamı iletmek zorunda kaldıkları durumlarda genellikle anadiline başvurma, öğretmene sorma ya da tamamen bundan vazgeçme gibi yollara başvurmaktadırlar (Atkinson, 1987:241; 1993). Bu gibi durumlarda, iletilmek istenilen anlamın ED deki karşılığını aramak yerine, 1D kullanımı içeren bazı etkinlikler yoluyla öğrencileri bu ED de ifade edilemeyen anlamın ED de nasıl başka şekillerde açıklanabileceğini düşünmeye sevk etmenin daha olumlu sonuçlar doğuracağını belirtmektedir. Aşağıda bir "dolaştırma" becerisinin anadili kullanılarak nasıl verilebileceği ile ilgili bir örnek yer almaktadır. Öğretmen aynı zamanda "dil söyletimi" yönteminden de yararlanmaktadır.

Örnek:

.....

C: İngilizcede "iştahsızdı" ne demek?

T: Ok. What does "iştahsız" mean in Turkish? I mean, how do you say *"iştahsızdı"* in other words in Turkish ?

C: Yemek istememek.

T: Ok. say this in English now.

C: He didn't want to eat.

.....

1.4.9 YDÖ Konuları

Tanım: Bu bölüm izlence, içerik, yöntem, dersin işleniş şekli, ders kitapları, yabancı-dilin önemi, öğrenme yol-yordamları gibi yabancı-dil öğretimi ile ilgili çeşitli konuların 1D kullanılarak anlatılması ya da tartışılmasını içerir.

Açıklama: Öğrencilerin yukarıda belirtilen sınıf içerisinde neler yaptıkları, neden yaptıkları ve nasıl yapmaları gerektiği konularında daha bilgili ve bilinçli olmaları yabancı-dil

eğitimini olumlu yönde etkileyecektir (Atkinson, 1987:244). Öğretmenlerin sınıf içerisindeki olaylar karşısındaki öğrenci tepkilerinden haberdar olmasının ve öğrencilerin bu gibi konularda düşüncelerini belirtebilmelerinin her iki tarafın da yararına olacağını belirtmektedir. Bu sebepten dolayı, özellikle düşük düzeylerde bu gibi konuların tartışılmasında 1D kullanımı oldukça faydalı olacaktır.

Örnek:

.....

1740. T: bilin *yani/ ama yani biz burda napıyoruz şimdi ilk önce birşeyin ABC sini*

1741. *kuralını öğrenirken hani en kural kısmından başlayıp en strict kısmından*

1741. *başlayıp gitgide o yelpazeyi açıyoruz daha böyle şeylere yer veriyoruz dilde*

1742. *artık bizim farkındalılığımız gelişiyor tamam? Yani daha farklı oluyoruz yani*

.....

(Demirtaş, 2004:118)

1.4.10 Ölçme

Tanım: Yabancı-dil becerilerini ölçen sınavlarda yer alan 1D kullanımları bu bölümde yer alır.

Açıklama: 1D kullanımının ölçme sürecinde kullanılması bazı temel görüşler içermektedir. Bunlardan birincisi ve eskiden beri gelen bir yaklaşım olan öğrencilerin özellikle yazılı sınavlarda sınav talimatlarından değil, sınavda yer alan konulardan değerlendirilmeleri gereğidir. Öğrencilerin sınav talimatlarını anlamaması onların sınavda ölçülen konulardaki başarılarını da etkileyebilir.

Tek dilli ortamlardaki ED ölçmelerinde 1D'in kullanılmasının ne kadar geçerli ve ölçücü olduğu tartışmalı bir konu olmuştur. Çevirinin öğrencinin gerçek bir ED ortamındaki başarısını ölçmekten uzak olduğu ileri sürenler olduğu gibi, bunun tam tersini savunan Atkinson gibi (1987,1993) eğitimciler de vardır.

Ölçme sürecinde 1D kullanımının yer almasının bir diğer ve daha güncel gerekliliği de tek-dilli bir ortamda gösterilecek ED yeterliliğinin yanı sıra, yabancı-dil öğrenicisinin anadili ve ED arasında bir arabuluculuk yeteneğinin de gelişmiş olmasının zorunluluğudur. Doğal olarak, anadiline ihtiyaç olunmadığı, sadece ED kullanılacak bir ortama giriş öncesinde (örneğin başka bir ülkeye göç), 1D'in yabancı-dil düzeyinin ölçümünde kullanılması söz konusu olamaz. Ancak bu gibi durumların dışında, yabancı-dil düzeyi ölçülen kişinin iki dil arasında (bunlardan birisi genellikle anadili olmaktadır) arabuluculuk yeteneğinin de

bulunması gerekebilmektedir. Bu güncel yaklaşım Avrupa Ortak Dil Çerçevesinin ilgili bölümlerinde de yer almaktadır (CEF: s.13 *Language activities*; s.86 Mediating activities and strategies; s.98 Meditation vb.).[1]

1.4.11 1D' e Dayalı Öğretim Etkinlikleri

Tanım: Bu bölümde herhangi bir dil öğretim etkinliğini destekleyici değil de, doğrudan çeviri ya da anadili kullanımını temel alan uygulamalar yer almaktadır.

1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları

Tanım: Bu bölümde, herhangi bir dil öğretimi etkinliğinde karşılaşılan bir zorluğu gidermek amacıyla yapılan 1D kullanımlarından (dil Karşılaştırması, sözcük anlamı öğretimi, vb.) ayrı olarak, öğrencilerin genel ED bilgi ve becerilerini geliştirmek amaçlı, ayrı bir ders bölümünde gerçekleştirilen ED ve 1D arasındaki çeviri çalışmaları yer alır.

1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri

Tanım: Bu bölümde belli bir parçası anadili kullanımına dayanan ve genellikle bir oyun havasında olan çeşitli etkinliklerdeki 1D kullanımları yer alır.

Açıklama: Bu tip 1D kullanımına dayanan etkinliklerin temelindeki düşünce öğrencilerin anadili bilgilerinden ED öğretimi amaçlı olarak yararlanmaktır. Bazı durumlarda öğrencilerin ED kullanmaya yönelik eğilimlerini bastırmak ve 1D kullanımını yasaklamak yerine, bu eğilimi kontrol altına almak ve bundan yararlanmak daha akılcı bir yaklaşım olacaktır [2]. Şarkı sözlerinin bir dilden diğerine çevrilmesi, herhangi bir etkinlik öncesi beyin fırtınası, öğrencilere çevirmenlik yaptırma bu gibi etkinliklerden bazılarıdır.

1.4.12 Diğer

Tanım: 1D'in Modelde tanımlanmamış diğer yararcı kullanımları bu bölümde belirtilir.

---

[1] http://culture2.coe.int/portfolio//documents/Guide-for-Users-April02.doc

[2] http://www.hltmag.co.uk/jan03/mart2.htm.

1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI

Tanım: Sınıf içerisindeki yabancı-dil öğretimine ve öğrenimine olumlu bir katkıda bulunmayacağı düşünülen öğretmen ve öğrenci anadili kullanımlarıdır.

Açıklama: Yararcı anadili kullanımlarının dışında kalan tüm diğer anadili kullanımları bu ulam içerisinde yer alır. 'Temel Erek Dil Eksikliği' ve 'Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları' olmak üzere iki gruba ayrılırlar.

1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği

Tanım: Bu bölüm, genel olarak öğretmen ve öğrenciler tarafından ED de söylenmesi gerekirken 1D'de söylenilen temel sınıf içi iletişim ifadelerinin ve bunlara karşılık (eğer varsa) yine 1D'de verilen yanıtların saptanmasına ayrılmıştır.

Açıklama: Tek-dilli ve öğretmenin anadilinin öğrencilerinkiyle aynı olduğu yabancı-dil sınıflarında, 1D kullanımından çeşitli şekillerde ve aşırıya kaçmadan yararlanılması oldukça doğal ve yararlı olmakla beraber, sınıf içerisinde genel iletişim amaçlı bazı temel ifadelerin mümkün olduğunca ED de kalması gerekmektedir (Hawks, 2001:47-55) Atkinson'un (1993:93) da belirttiği gibi eğer İngilizce (ED) sınıf içerisinde temel dil olacaksa bütün bu ifadelerin ED de söylenmesi büyük bir öneme sahiptir.

Temel Dil Eksikliği bölümü oluşturulurken, Atkinson'un (1993:98-103) sınıf içerisinde 'kesinlikle' İngilizce (ED) olması gereken temel sınıf içi iletişim alanlarına ve alt-alanlarına birtakım ekleme ve çıkarmalar yapılmış ve farklı bir düzenleme getirilmiştir. Temel erek dil eksikliği görülen noktalar üç ana ve 24 alt başlık altında toplanılmıştır.

1.5.1.1 İş yaptırma

Tanım: Bu bölümde, öğretmen ve öğrencilerin bir iş yaptırmaya yönelik olarak ED'de söylemeleri gerekirken 1D'de söyledikleri temel iletişim ifadeleri yer almaktadır.

1.5.1.1.1 Komut

Tanım: Bu alt-alanda, bir iş yaptırmaya yönelik 1D'de ifade edilen öğretmen komutları ve öğrencilerin bunlara verdikleri 1D'deki yanıtlar yer almaktadır.

Örnek :

.....

1318. alarm system _____ tell somebody to do something _____ ask somebody to do

1319. something _____ *bunları not alın* _____ Let's go on with C3

1320. C3: The thieves take our best pictures _____

.....

(Helvacı, 2004:1320)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

T: *Evet, kitaplarınızı açın.*

T: *Devam et.*

T: *Sıradaki okusun.*

1.5.1.1.2 Öneri

Tanım: Bu bölümde, öğretmen ya da öğrenciler tarafından 1D'de yapılan "öneri ve tavsiye" içerikli konuşmalar yer almaktadır.

Örnek 1 :

.....

656. C3: *Hocam önce Serdar okusun/*

657. T: Niye ama sen el kaldırdın?

.....

(Koçer, 3003:142)

Örnek 2 :

.....

424. T: I think they are not the truths/

425. C7: *Hocam Türkçe tartışalım/*

426. T: No. If we discuss in English I would say more than you/ (Gülüşmeler) (Bir öğrenci parmak kaldırır) Yes/

.....

(Koçer, 2003:138)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

C: *Hocam, alıştırma yapalım.*

T: *İngilizce oyun oynayalım mı?*

T: *Bugün farklı bir şey yapalım.*

1.5.1.1.3 Rica

Tanım: Öğretmen ya da öğrenciler tarafından gerçekleştirilen "rica" içerikli 1D kullanımlarının yer aldığı bölümdür.

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Örnek 1D Kullanımları:

T: *Defterini getirir misin?*
C: *Hocam, bugün dil laboratuarına gidebilir miyiz ?*
C: *Dersten sonra beni görür müsün?*

1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi

Tanım: Bu bölümde, temel erek dil ifadeleri yerine anadili kullanılarak yapılan hata düzeltmeleri yer alır.

Örnek 1:

.....
71. C2: The Times is one of Britains most (influential) newspapers/ It was began_____
72. T: It WAS BEGAN *mi?*
73. C6: begin *yani* begun/
.....
(Helvacı, 2004:123)

Örnek 2:

.....
102. C7: sağlıklı/
103. T: *sağlıklı değil kepekli*/ In good physical condition/
104. C.ler: _____
.....
(Koçer, 2003:131)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

T: *Doğru mu?*
T: *Sence cümlen doğru mu?*
T: *Kim düzeltecek?*

1.5.1.1.5 Disiplin

Tanım: Sınıf içerisinde ders düzenini oluşturmaya ve korumaya yönelik, ED de söylenilmesi ve anlaşılması çok zor olmadığı halde 1D'de söylenilen kısa ve temel ifadeler bu bölüm içerisinde yer alır.

Örnek :

.....

1197. (gülüşmeler)

1198. T: Arkadaşlar _____ *lütfen* _____ any volunteers?_____yes C2

.....

(Helvacı, 2004:147)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

T: *Yerine otur.*

T: *Herkes yerine otursun.*

T: *Bırak konuşmayı derse katıl.*

T: *Yeter artık, dersi bölme.*

1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği

Tanım: Bu bölümde, öğrencilerin 1D kullanımı istekleri ile ilgili konuşmalar yer alır.

Açıklama: Öğrenciler kendilerini 1D'de ifade etmek isteyebilecekleri gibi (Örnek 1) öğretmenin de 1D'de konuşmasını isteyebilirler (Örnek 2).

Örnek 1:

.....

1326. T: What kind of teachers would you like to see? I am asking because I am really

1327. interested in what you think?

1328. C11: *Hocam Türkçe anlatabilir miyim?* Zor olucak yani/

1329. T: Hadi tamam/

.....

(Koçer, 2003:156)

Örnek 2:

.....

424. T: I think they are not the truths/

425. C7: *Hocam Türkçe tartışalım/*
426. T: No. If we discuss in English I would say more than you/(Gülüşmeler. Bir
427. öğrenci parmak kaldırır) Yes/
.....
(Koçer, 2003:138)

1.5.1.1.7 Tekrar İsteği

Tanım: Bir konuşmacıdan 1D kullanılarak söylediklerini tekrar etmesinin istenmesi durumudur.

Örnek :
1970. T: anything from them for ages/ şaşırmıştım çünkü uzun zamandır haber
1971. alamamıştım/
1972. C6: *Bi daha söyler misiniz?*
(Demirtaş, 2004:123)

1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme

Tanım: Bu bölümde, öğretmen ve öğrencilerin bilgi alma ve bilgi vermeye yönelik olarak ED'de söylemeleri gerekirken 1D'de söyledikleri temel iletişim ifadeleri yer almaktadır.

1.5.1.2.1 Yoklama

Tanım: Bu bölümde, sınıfta bulunan ya da bulunmayan öğrencilerin tespiti amacına yönelik olarak gerçekleşen 1D'deki konuşmalar yer alır.

Örnek :
2170. T: Well/ Whereare we? All right then/ So they all left or they are here?<
2171. sınıftan dört öğrenci vardır>
2172. C4: *Onlar bilmiyo herhalde sizin sınıfta olduğunuzu/*
2173. C2: *Bu kadar kaldık/*
(Demirtaş, 2004:127)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

T: *Herkes burada mı?*
T: *Mehmet yok galiba.*

1.5.1.2.2 Ders Konusu

Tanım: Öğretmen ve öğrencilerin konunun ne olduğuna, hangi sayfada kalındığına, bir önceki derste ne yapıldığına dair konuşmaları bu bölüm içerisinde değerlendirilir.

Açıklama: Bu bölümde geçen konuşmalar genellikle ders başlarında yer alsa da, dersin ilerleyen bölümlerinde de gerçekleşebilir.

Örnek 1:

.....

790. T: Did you finish file four? file four?

791. C.ler: *Bitirdik/ şey kaldı/* international English kaldı/ *Bugün worksheet yapalım/*

792. T: So you didn't start unit five/

793. C.ler: No/

794. T: *Bunu yapmışsınız gibi görünüyo/* So anyway we are going to do unit five/

795. C.ler: *Hocam worksheet yapsak/*

.....

(Koçer, 2003:145)

Örnek 2:

.....

1136. T: teacher/ and this is myth now let's check whether you were right or wrong/

1137. C1: *Hocam sayfa kaçtı?*

1138. T:<eliyle göstererek> here/ a hundred eighty/Ok?

.....

(Demirtaş, 2004:105)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

T: *Hangi sayfadayız?*

T: *Bu gün ne yapıyoruz?*

C: Hocam, b*u konudan sonra ne yapacağız?*

1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama

Tanım: Bir sözcüğün anlamı ya da bir dilbilgisi sorusunun yöneltilmesi gibi üst dil ile ilgili soruların sorulmasında ve yanıtlanmasında temel erek dil ifadelerinin kullanılmaması durumudur.

Örnek 1:

(Temel ED eksikliği var)

.....

1059. S26: *Hocam* "filthy" *ne?*

1060. T: Dirty

.....

(Demirtaş, 2004:104)

Örnek 2:

(Temel ED eksikliği yok)

.....

Öğretmen: What does " sculpture" mean in Turkish?

Öğrenci: It means "heykel"

.....

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

T: *Türkçe ne demek bu kelime?*

C: *Aralarındaki fark ne?*

C: *Nasıl söyleniyor?*

Temel Erek Dil Eksikliği İçermeyen Bazı Örnek 1D Kullanımları:

T: What does 'göç etmek' mean in English?

T: How do you spell this word?

T: How do you pronounce this word?

C: How do you say ' varmışlar mı?' in English?

1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü

Tanım: Bu bölüm ders esnasında sorularının yöneltilmesi ve yanıtlanmasında kullanılan anadili kullanımlarını içermektedir.

Açıklama: Sınıf içerisinde öğretmen ve öğrenciler tarafından ED'de yapılması beklenen ve yapı ve içerik olarak basit sayılabilecek soru yöneltme ve yanıtlama amaçlı 1D kullanımları bu bölümde yer alır.

Örnek 1:

.....

1039. T: I am starting with Neşe/ "Hang your coat up"

1040. C12: *Onu da yapamadım/*

1041. T: "hang your coat up" don't leave it here/

1042. C12: *Ötekini yapayım?*

.....

(Demirtaş, 2004:103)

Örnek 2:

.....

1341 T: So,let's go on with the reading text/

1342 C1: *Yapıyım/*

1343 T: Later/

(Koçer, 2003:157)

Örnek 3:

.....

1488. T: But why do you say "nowadays at weekends" you know?

1489. C6: I stay *olacak herhalde/*

.....

(Demirtaş, 2004:112)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

T: *Dördüncü soruyu yapar mısın?*

T: *Sen ne düşünüyorsun?*

C: *Bilmiyorum.*

C: *Bence...*

1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme

Tanım: Doğrudan öğretimle ilişkili olmayan ancak tahtayı görememek, ders kitabını evde unutmak, moral bozukluğu gibi ders akışını engelleyebilecek ya da sınıf içerisinde sorun oluşturabilecek konularla ilgili 1D'deki konuşmalar bu bölümde yer alır.

Örnek 1:

.....

204. T: She is plump/

205. C2: She is like a fish/

206. T: *Rahatsız olmuyosun değil mi?*

207. C14: *Oluyorum/*

208. T: Tamam. Arkadaşınız rahatsız oluyo/ O zaman değiştirelim/ Sağol. Teşekkür

209. ediyoruz arkadaşımıza/

.....

(Koçer, 2003:133)

Örnek 2:

.....

664. T: Because they had been drinking at the traffic/

665. C15: *Hocam anlamıyoruz bizde siyah beyaz/*

666. T: Why did they look happy? Ok/ Who has got original one? Nobody? You can't

.....

(Demirtaş, 2004:95)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

T: *Sorun ne?*

T: *Kitabın nerde?*

C: *Hocam, göremiyoruz.*

C: Hocam, k*alem getirmemişim.*

1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma

Tanım: Bir konunun ya da bir iletinin anlaşılıp anlaşılmadığını sormak için anadilin kullanılması bu bölümde yer alır.

Açıklama: 'Anladın mı?, Tamam mı, Anlaşıldı mı?' gibi erek dilde kolaylıkla söylenip anlaşılabilecek soruların anadilinde iletilmesi bir erek dil yetersizliği olarak kabul edilir ve bu gibi anadili kullanımları 'Anlaşılmışlığı Sorma' ulamında yer alır.

Örnek:

.....

333. T: Yes but it says you are just another brick in the wall/ So there are lots of people like you/ *Anlatabiliyo muyum? Bilmiyorum anlatabiliyo muyum?*

.....

(Koçer, 2003:134)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

T: Anladınız mı?

T: *Sanırım anlaşıldı, değil mi?*

1.5.1.2.7 Anladığını/Anlamadığını Belirtme

Tanım: Bir konunun ya da bir iletinin anlaşıldığını ya da anlaşılmadığını belirtmek için temel erek dil ifadesi yerine anadilinin kullanılması bu bölümde yer alır.

Örnek:

.....

1939. T: How about in English? Do you know togive directions? Go along the street/

1940. turn left/ Turn right/

1941. C7: *Hocam ben demin yanlış anladım*

.....

(Koçer,2003:169)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

C: *Hocam, ben anlamadım.*

C: *Hocam, bu konuyu anlamadık.*

1.5.1.2.8 Zaman Sormaca

Tanım: Kaç saat ders yapılacağı, dersin bitimine ne kadar zaman kaldığı, sürenin azlığı ya da çokluğu ve ders süresi ile ilgili diğer tüm konuşmalar bu bölümde yer almaktadır.

Örnek :

.....

3860. T: How many minutes do we have? *Ne kadar kaldı*?

3861. C.ler: *Beş/ Altı/*

3862. C5: *bir/* (Gülüşmeler)

.....

(Koçer, 2003:209)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

T: *Ne kadar zamanımız var?*

T: Bugün kaç saatimiz var?

1.5.1.3 Genel Etkileşim

Tanım: Bu bölümde sınıf içerisinde sık sık karşılaşılan çeşitli genel iletişim konularındaki temel ED eksikliklerinin yer alır.

1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış

Tanım: Bu bölüm öğretmen ve öğrencilerin derslerin başlangıç ve bitişlerindeki 1D kullanımlarını içerir.

Açıklama: Günaydın', 'merhaba', 'iyi günler' gibi basmakalıp 1D ifadeleri ile birlikte, diğer söze giriş ya da konuşmayı sonlandırma tümceleri de bu bölümde yer alır.

Örnek 1:

.....

323. T: Ok/ Because he likes it/ Ok/ And you don't interfere/ok then/ Another group? Yes
324. Fatih/ Your group/ Erhan you're asking/
325. <zil çalar> I will go on don't worry/ *Beni izemeye devam edin/*

.....

(Demirtaş, 2004:88)

Örnek 3:

.....

3863. T: Ok/ Then/ That's all for today/ *İlk günden bayağı bi şey yaptık/*

.....

(Koçer, 2003:209)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

T: *Merhaba arkadaşlar.*
T: *Günaydın çocuklar.*
C: *Günaydın hocam.*

1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme

Tanım: Öğretmenin öğrencilere, öğrencilerin öğretmene ve öğrencilerin birbirlerine yaptıkları 1D'deki seslenme (hitap) biçimlerini içerir.

Örnek 1:

.....

1705. T: As far as I rememeber you had a nice eraser where is it?
1706. C6: we don't know *hocam/*
1707. T: You had it stolen again/ I just meant that you allowed someone a foreigner
1708. stole it/ you let someone steal it/ ok now tell me what should/
1709. C6: *Hocam* it was stolen doğru mu? *Hocam*? It was stolen doğru mu?

.....

(Demirtaş, 2004:117)

Örnek 2:

.....

1388. T: All right/ Ok/ Don't confuse this a:: this structure < tahtaya yazar> " I didn't
1389. used to drink so much coffe"/ Can I also say it like that?
1390. C3: Yes/
1391. C4: No no/
1392. C.ler: Gramer kitabında vardı?
1393. C5: Olmaz *arkadaşım/*

.....

(Demirtaş, 2004:110)

Örnek 3:

.....

1197. (gülüşmeler)
1198. T: *Arkadaşlar* _____ lütfen _____ any volunteers?_____yes C2

.....

(Helvacı, 2004:147)

1.5.1.3.3 İzin İsteme

Tanım: Ders esnasında temel erek dil ifadeleri yerine anadili kullanarak izin istenmesi bu bölümde yer alır.

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Örnek 1D Kullanımları:

C: *Hocam bir dakika dışarıya çıkabilir miyim?*
C: *Hocam, pencereyi açabilir miyiz?*

1.5.1.3.4 Güdüleme

Tanım: Derse katılımını arttırmak ve moral yükseltmek amacıyla öğretmen ve öğrenciler arasında geçen övme, cesaretlendirme gibi içeriğe sahip basmakalıp erek dil ifadeleri yerine anadili kullanmak bu bölümde yer alır.

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Örnek 1D Kullanımları:

T: *Çok iyi. Güzel bir çalışma.*

T: *Aferin.*

1.5.1.3.5 Özür Dileme

Tanım: Öğrencilerin ya da öğretmenin özür dilemek için temel erek dil ifadeleri yerine anadili kullanması bu bölümde yer alır.

Örnek: .....

3599. C1: (Bir öğrenci öğretmenin yanına gelir) *Hocam ben bugün kitaba*

3600. *geçeceğimizi bilmiyordum/ kusura bakmayın/*

3601. T: Tamam/ perşembeye muhakkak getiriyorsun ama/

3602. T: Tabi hocam/

.....

(Koçer, 2003:204)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

C: *Özür dilerim.*

C: *Bir daha olmaz.*

1.5.1.3.6 Teşekkür Etme

Tanım: Öğrencilerin ya da öğretmenin teşekkür etmek için temel erek dil ifadeleri yerine anadili kullanması bu bölümde yer alır.

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer 1D Kullanımları:

T: *Teşekkür ederim.*

C: *Teşekkürler.*

T: *Sağol.*

1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı

Tanım: Sınıf içerisindeki araç ve gereçlerin kullanılmasına yönelik olarak temel erek dil ifadeleri yerine 1D'in kullanılması bu bölümde yer alır.

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Örnek 1D Kullanımları:

T: Ahmet, *kasetçaları fişe takar mısın*?

T: *Sözlükleriniz yanınızda mı?*

1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirteçleri

Tanım: Öğretmen ya da öğrencilerin söylemlerinde kullandıkları 'evet', 'hayır' ve diğer söylem belirteçleri bu bölümde yer alır.

Örnek:

.....

245. T: ok/

246. C1: *Yani*_____I____We argue each other/

247. T: You argue or quarrel with each other/

.....

(Helvacı, 2004:127)

Temel Erek Dil Eksikliği İçeren Diğer Örnek 1D Kullanımları:

T: *Aslında* you can do it easily.

C: *E::* I didn't do it completely.

T: *Çünkü* you have an exam tomorrow.

1.5.1.3.9 Diğer

Tanım: Yukarıdaki ulamlar içerisinde belirtilmeyen başka bir temel erek dil ifadesi yerine kullanılan öğretmen ve öğrenci 1D söylemleri bu bölümde yer alır.

1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları

Tanım: Temel erek dil tümceleri ile ifade edilmesi nispeten zor olan ancak, herhangi bir yararcı anadili kullanımı içermeyen öğretmen ve öğrenci söylemleri bu bölümde yer alır.

Açıklama: Temel erek dil eksikliği içermeyen ancak dil öğretimine yararcı bir katkısı da tespit edilemeyen, genellikle konuşmacının kendini ifade etmek için yaptığı ya da sohbete yönelik konuşmalar bu bölümde yer alır.

Örnek 1:

.....

335. T: He wants everything to be tidy maybe _____ do you like to be with him?

336. C.3: Yani _____yaşamak çok güzel değil de _____gitse çok ararım.

337. herhalde _____çok alıştık _____

.....

(Helvacı, 2004:129)

Örnek 2:

……..

667. T: understand the pictures?

668. C15: Hocam üç dört tane adam var ama/

……

(Demirtaş, 2004:95)

BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI

Modelin ikinci bölümü olan "İletişimsel Özellikleri Açısından 1D Kullanımları" adlı bu bölümde öğretmen ve öğrenci 1D kullanımları iletişimsel özellikleri açısından gruplandırılmaktadır.

2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ

Tanım: Bu bölümde öğretmen ve öğrencilerin anadilini bir bilgiye ulaşmak için mi yoksa, sahip oldukları bir bilgiyi iletmek için mi kullandıkları saptanmaktadır.

2.1.1 Bilgi İsteme

Tanım: Öğretmen ve öğrencilerin bilgi istemek amacıyla yaptıkları 1D kullanımlarını içerir.

Örnek:

……

979. T: What happened to the other car?

980. C6: *tampon neydi hocam?*

……..

(Koçer, 2003:149)

2.1.2 Bilgi Verme

Tanım: Öğretmen ve öğrencilerin bilgi vermek amacıyla yaptıkları 1D kullanımlarını içerir.

Örnek:

.....

87. C8: was yok yani/

88. T. Yes/ The Times kendi *kendine ürününü geliştiriyor/ Geliştirilmek değil burada/*

.....

(Helvacı, 2004:123)

2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ

Tanım: Öğretmen ve öğrencilerin anadili kullanımlarının 'Anlatım', 'Çeviri', 'Boşluk Doldurma' ve 'Vurgulama' başlıkları altında yapısal olarak gruplandırıldığı bölümdür.

Açıklama: Yabancı-dil derslerindeki öğretmen ve öğrenci anadili kullanımları genel olarak konuşmacının kendini ifade etmek için anadile başvurması (anlatım) ve erek dildeki bir anlamın anlaşılabilmesi için anadile çevrilmesi (çeviri) şeklinde gerçekleşmektedir. Konuşmacının erek dildeki söylemi içerisinde –genellikle erek dildeki yetersizliğinden dolayı- bir anadili ifadesi kullanması (boşluk doldurma) ve kendinden önceki konuşmacının kullandığı bir anadili ifadesini tekrarlaması (vurgulama) daha az rastlanılan anadili kullanımlarıdır.

2.2.1 Anlatım

Tanım: Konuşmacının erek dil ve anadili arasında bir çeviri yapmadan anadili vasıtasıyla iletişimi sürdürmesi 'anlatım' ulamını oluşturur.

Açıklama: Konuşmacıların erek dildeki bir anlamın anadilindeki karşılığını, ya da tam tersi bir durumu düşünmeden, ya da iki dil arasında bir karşılaştırma/ilişki kurma ihtiyacı hissetmeden, diğer bir deyişle, erek dili bir kenara bırakarak kendilerini sadece anadili yoluyla ifade etmeleri durumudur. Yararcı olmayan anadili kullanımları genel olarak anlatım yoluyla gerçekleşir.

2.2.2 Çeviri

Tanım: Yazılı ya da sözlü bir metindeki ED tümcelerinin ya da, sınıf içindeki bir konuşmacının ED deki söyleminin bir bölümünün ya da tamamının 1D'de ifade edilmesidir.

Açıklama: Çeviri şeklindeki 1D kullanımı sözcük, öbek, tümcecik ya da tümce boyutunda olabilir. Anlaşılmadığı ya da anlaşılmayacağı düşünülen bir ED anlamının çeviri

yolu ile anlatılması kısa ve etkili bir yoldur. Derslerdeki anadili kullanımlarında 'çeviri' oranının 'anlatım'dan daha fazla olması olumlu bir durumdur. Çeviri yolu ile iki dil arasında bir bağlantı kurulmakta, erek dil tamamen kenara bırakılmamakta ve öğrencilerin anlamlı dil girdisi alma şansları daha fazla olmaktadır. Aşağıdaki örnekler tümce ve sözcük boyutundaki çeviriler içermektedir:

Örnek 1:

.....

1720. C9: I hate being stuck like this?

1721. T: being stuck?

1722. C.ler _____

1723. T: *bi yere tıkılıp kalmaktan artık sıkıldım/*

.....

(Koçer, 2003:1723)

Örnek 2:

.....

2140. C.ler Amazing/

2141. T: Amazing coincidence/what's coincidence?

2142. C.ler: *Tesadüf/*

2143. C3: What a coincidence/

2144. T: Yeah/ What a coincidence/ Now/ Now/ A new topic/ Before we a:: get on with

.....

(Demirtaş, 2004:2142)

2.2.3 Boşluk Doldurma

Tanım: ED deki karşılığını bilmediğinden, konuşma anında hatırlayamadığından ya da başka bir sebepten dolayı bir konuşmacının ED deki sözlü bir söylemi içerisinde bir 1D ifadesini kullanmasıdır.

Açıklama: Yabancı-dil eğitiminde boşluk doldurmanın iletişimsel açıdan birtakım yararları olduğu düşünülebilir. Bunlardan bir tanesi ED deki karşılığı bilinmeyen bir anlamın ifade edilememesinden dolayı iletişimin kesilmemesidir. Bir diğer olumlu nokta da ED de ifade edilemeyen kavramlardan dolayı söylem içeriğinin kısıtlanmamasıdır. Boşluk doldurmanın bir diğer faydası da konuşmacının tamamen iletişimden vazgeçmesini önlemesidir.

Boşluk doldurma, dolandırma, açımlama ve basitleştirme gibi iletişim becerilerinin tam olarak gelişmediği başlangıç düzeyindeki yabancı-dil öğrenicileri için kabul edilebilir bir 1D kullanımı olarak görülmelidir.

Örnek1:

.....

1411. T: // with an old friend/ with an old friend

1412. C2: eee/ She is gonna/ *ısmarlamak?*

1413. T: What is it? Buy you/

1414. C2: buy me a pizza/

.....

(Koçer, 2003:158)

Örnek 2:

.....

414. T: you were at home alone _____

415. C2: but _____ when _____ I ___ was ___ six _____ my brother _____

416: *doğdu/*

.....

(Helvacı, 2004:130)

2.2.3.1 ED Destekli Boşluk Doldurma

Tanım: 1D Kullanımının içerdiği anlamın ED'de de açıklandığı ya da karşılığının verildiği konuşmalar bu bölümde yer alır.

Açıklama: Öğrencinin ED de karşılığını bilmediği ya da hatırlayamadığı bir anlam yerine anadilinde bir ifade kullanması ve bu anadili kullanımının ED deki karşılığının öğretmen tarafından verilmesi yolu ile ED desteği gerçekleştirilmektedir. Yabancı-dil derslerinde bu gibi erek dil desteğinin verilmesi anlamlı dil girdisi sağlanması açısından olumlu bir durumdur.

Örnek :

.....

1210. C3: I think all ((womans)) try to give up

1211. T: Hım?

1212. C3: Eating too much I think/ They are always in the *rejim/*

1213. T: *Diet/ on a diet*

1214. On a diet/

.....

(Demirtaş, 2004:107)

2.2.3.2 ED Desteksiz Boşluk Doldurma

Tanım: 1D Kullanımı ile verilen anlamın ED de ifade edilmemesi ya da karşılığının verilmemesi durumu bu bölümde yer alır.

Açıklama: Erek dildeki eksiklikten kaynaklanan bu gibi anadili kullanımlarının erek dildeki karşılığının verilmemesi ya da verilememesi anlamlı dil girdisinin sağlanması açısından kaçırılan bir fırsat olarak değerlendirilebilir.

Örnek :

.....

426. T: No. If we discuss in English I would say more than you/ (Gülüşmeler) (Bir
427. öğrenci parmak kaldırır) Yes/
428. C3: *Modern Çağın Canileri/*
429. T: Hı?
430. C3: *Modern Çağın CANİLERİ/*
431. T: *Canileri/* (Gülüşmeler) Ok. Was it interesting?
432. C3: very interesting/
433. T: very interesting? What was it about?

.....

(Koçer, 2003:138)

2.2.4 Vurgulama

Tanım: Öğretmen ya da öğrencinin bir önceki konuşmacının 1D deki söz ya da ifadesinin tamamını ya da bir kısmını aynen tekrarlaması durumudur.

Açıklama: Bu kullanım biçimi, söylem içerisinde işlevsel bir niteliği olmasına rağmen, belli bir yabancı-dil öğretimi amacına ya da yararına sahip değildir.

Örnek:

.....

98. T: beard/ We pronounce it as beard/ please be careful and this is bird(tahtaya
99. kelimenin yazılışını yazar) This is bird, this is beard. Whole meal what does it mean?
100. C4: kepekli/

101. T: *kepekli/*
102. C7: sağlıklı/
.....
(Koçer, 2003:131)

2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU

Tanım: Öğretmen ve öğrencilerin başvurdukları anadili kullanımlarının uzunluklarının belirlendiği bölümdür. 'Kısa', 'orta', ve 'uzun' olmak üzere üç bölümden oluşur.

Açıklama: Genel olarak, 1D kullanımının olabildiğince kısa tutulması ED deki iletişimin daha kesintisiz bir şekilde sürmesine olanak sağlayacaktır. 1D kullanımının sözcük ya da kısa ifadeler yerine bir tam ya da birden fazla 1D tümcesi şeklinde olması konuşmacının iletişim dili olarak 1D'i seçtiğinin bir göstergesi olabilir. Sınıf içerisindeki öğretmen ve öğrenci 1D kullanımlarında yoğunluğun "orta" ve "uzun" kullanımlarda olması 1D'in ED deki iletişime engel olacak bir şekilde kullanıldığı anlamına gelebilir.

2.3.1 Kısa

Tanım: Bu bölümde tek sözcükten oluşan 1D kullanımları yer almaktadır.

Örnek 1:
.....
22. T: Could you guess?
23. C2: *Etkilemek?*
24. T: Ok. So?
.....
(Demirtaş, 2004:82)

2.3.2 Orta

Tanım: Orta uzunluktaki 1D kullanımları tek bir tümcecik ya da tümceden oluşan sözceleri içermektedir.

Örnek :
.....
1220. T: Yeah finish ok? Because your body you know/ Starts to get used to it right/
1221. C4: *Anlamı ne anlama geliyor hocam dissappear?*
1222. T: Dissappear?

.....

(Demirtaş, 2004:107)

2.3.3 Uzun

Tanım: Bu bölümde bir tümceden daha uzun, ya da en azından iki ana tümcecikten oluşan sözceler yer almaktadır.

Örnek 1 :

.....

1009. C.ler: A blouse/dress/Skirt/

1010. C:20: Bluz hangisinde

1011. T: *Sırada hangileri var ona bakalım/ Zaten hepsine üç tane oluyor/*

1012. C12: Üç tane mi? Bende dört var/

.....

(Demirtaş, 2004:103)

Örnek 2:

.....

1569. alışkın biri değilim/ SO SO/ *ya sizden hep söylediğim hep yapmanızı istediğim*

1570. *bi şey var/ ya ne olur bunları böyle mekanik yapmayın/ yani biraz anlama*

1571. *dikkat edin yani cümle denen şey ya da cümleler tpluluğu küçük bir context bi*

1572. *metindir yani orada bi şey var/ söylediğiniz gibi deyip de arkadan "I find it difficult" olmaz*

.....

(Demirtaş, 2004:114)

2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME

Tanım: Bu bölümde iki konuşmacının arka arkaya 1D kullanımı yapıp yapmadıkları saptanmaktadır.

Açıklama: Genel olarak, konuşmacıların birbirlerini takip edecek şekilde 1D kullanımı yapmaları, sınıf içi ED iletişiminde kesintilere yol açacaktır.

2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı

Tanım: Öğretmen ya da öğrenci herhangi iki konuşmacının art arda 1D kullanmaları durumudur.

Açıklama: 'Tetikleme' olarak da adlandırılabilecek bu durum öğretmen ya da öğrenci herhangi iki konuşmacının art arda 1D kullanarak konuşmaları durumudur. Birbirini takip eden tüm 1D kullanımı içeren konuşmaların birbirinden etkilendiğini söylemek güç olsa da, ders süresince gerçekleşen 1D sonrası 1D kullanımları ve ED sonrası 1D kullanımlarının sayısal olarak genel bir karşılaştırması anlamlı bir farklılık gösterebilir. Aşağıdaki örneklerde bir öğrencinin 1D kullanımının öğretmen tarafından devam ettirilmesi (Örnek 1: Öğrenci tetiklemesi) ve bunun tam tersi bir durum (Örnek 2: Öğretmen tetiklemesi) yer almaktadır.

Örnek 1:

.....

1248. T: yes____ five ____

1249. C3: geri de var hocam _____ altı tane

1250. T : *doğru* _____ *geri vitesle beraber altı tane* _____ yes _____

1251. C4: what do you have to do when you get a puncture?

1252. C4: _____ change the _____change the puncture _____

1253. T: You have to change the puncture? _____ What is puncture?

.....

(Helvacı, 2004:148)

Örnek 2:

.....

3447. C11: I always study Grammar Files/

3448. T: Three/

3449. I usually use a dictionary/

3450. T: That's good/ Biliyorsunuz writing dersi başladığında sözlük mecburiyeti olacak/

3451. C.ler: *Hocam hangi sözlüğü alalım?*

.....

(Koçer, 2003:200)

2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1D Kullanımı

Tanım: Öğretmen ya da öğrencilerin yaptıkları bir 1D kullanımının ED deki bir konuşmanın arkasından geldiği durumlardır.

Örnek :

.....

834. T: I have a driving license since nineteen ninety seven/

835. C2: nineteen ninety-six

836. T: Haaa/

837. C2: Yes//

838. T: // and I don't know how to drive a car/

839. C3: *Bakkaldan mı adınız?*

.....

(Koçer, 2003:146)

2.6.3 Gözlem Aracı

Araştırmanın bu aşamasında yabancı-dil sınıflarındaki öğretmen ve öğrenci anadili kullanımlarının belirlenmesinde kullanılacak bir gözlem aracı oluşturmak amacıyla, araştırmanın birinci aşamasında geliştirilen ***Yabancı-Dil Eğitiminde 1D Kullanımı Modeli***, anadili kullanımlarının saptandığı ve anadili kullanımlarına ait sayısal verilerin belirlendiği iki bölümlü bir gözlem cetveline (***Yabancı-Dil Eğitiminde 1D Kullanımı Gözlem Cetveli***) dönüştürülmüştür (ek 2.1, ek 2.2).

Gözlem cetvelinin birinci bölümünde (ek 2.1), model içerisinde yer alan tüm ulamların ders kayıtlarına ait çeviri yazılar vasıtasıyla saptamaları yapılacaktır. Bu amaçla her gözlem cetveli sayfasında 15 çeviri yazı kolonuna yer verilmiştir. Her çeviri yazı kolonu bir konuşmacının bir defada yaptığı (one turn taking) konuşmayı içermektedir. Örneğin, bir konuşmacının 19, 20 ve 21nci çeviri yazı satırlarına karşılık gelen konuşması gözlem cetvelinin tek bir çeviri yazı kolonunda '19-21' olarak belirtilecektir. Daha sonra bu konuşmaya karşılık gelen anadili kullanımları 'öğretmen- öğrenci/sınıf' konuşması için '1', 'öğrenci- öğretmen/sınıf' konuşması için '2' ve öğrenci- öğrenci konuşması için '3' olarak işaretlenecektir. Bir konuşmacının söylemi içerisindeki anadili kullanımı, gözlem cetvelindeki birden fazla anadili kullanım ulamı ile eşleşiyorsa, karşılık gelen çeviri yazı kolonunda birden fazla anadili kullanımı işaretlenebilecektir.

Gözlem cetvelinin ikinci bölümünde (ek 2.2) ise öğretmen ve öğrencilerin yaptıkları konuşma sayılarının[1] (turn takings) ve bu konuşmalarda yer alan öğretmen ve öğrencilere ait anadili kullanımlarının sayıları yer almaktadır.

---

[1] Söylem çözümlemesindeki tanımıyla, '**katılım**' ya da '**çıkış**' (*move*), "Bir karşılıklı konuşmada 'konuşan'lardan birinin bir söz alışta söyledikleri". Demircan (1990:51)

2.7. Değerlendirme

Araştırmanın uygulama aşamasında, oluşturulan gözlem aracının ve modelin eksikliklerinin giderilmesi amacıyla birer saatlik ses kayıtları yapılan dört lise hazırlık sınıfı İngilizce dersinin çeviri yazıya dönüştürülen verilerinde yer alan öğretmen ve öğrenci anadili kullanımları, iki bölümden oluşan ***Yabancı-Dil Eğitiminde 1D Kullanımı Gözlem Cetveli*** (ek 2.1, ek 2.2) kullanılarak saptanmıştır. Dört farklı öğretmenin girdiği bu sınıflardaki anadili kullanımlarının saptanmasında 21 adet ***Cetvel No: 1*** (ek 2.3) sayfası kullanılmıştır. Daha sonra, dört adet ***Cetvel No: 2*** (ek 2.4) kullanılarak bu öğretmenlerin sınıflarındaki anadili kullanımlarına ait sayısal verilere ulaşılmıştır.

2.7.1 Uygulama Sonuçları

Bu araştırmanın uygulama basamağının amacı, gözlem aracının ve dolayısıyla da oluşturulan anadili kullanım modelinin sınanması, aksaklık ve eksiklerinin tespit edilmesidir. Dolayısıyla, oluşturulan gözlem cetveli vasıtasıyla anadili kullanımlarının saptandığı sınıflardaki bu kullanımların niteliksel ve niceliksel bir değerlendirilmesinin yapılması bu araştırmanın amacı dışındadır. Bu sebepten dolayı, bu bölümde bu gibi bir değerlendirme yapılmamıştır. Bunun yerine, gözlem aracının uygulandığı farklı sınıflara ait somut ve ayırt edici veriler sağladığını ortaya koymak amacıyla, anadili kullanımları saptanan dört sınıfa ait özet bilgi tabloları oluşturulmuştur. Bu tablolar aşağıda verilmiş olup, son tablodan sonra (Tablo 4) konu ile ilgili açıklama ve örneklere yer verilmiştir.

Tablo 2.1 Öğretmen 1

Ders Süresi: 40dk.				ÖĞ	ÖCİ	TOP
KONUŞMA SAYISI				136	123	259
1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI				34	45	79
BÖLÜM 1:	SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	Yararcı 1D Kullanımları		28	13	41
		Yararcı Olmayan 1D Kullanımları	Temel Erek Dil Eksikliği	15	24	39
			Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları	3	11	14
BÖLÜM 2:	İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	Bilgi Değişimi	Bilgi İsteme	7	19	26
			Bilgi Verme	29	25	54
		1D Kullanım Biçimi	Anlatım	31	43	74
			Çeviri	4	1	5
			Boşluk doldurma	-	-	-
			Vurgulama	2	-	2
		1D Kullanım Uzunluğu	Kısa	6	10	16
			Orta	16	33	49
			Uzun	12	2	14
		1D Kullanımından Etkilenme	1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı	27	21	48
			ED Kullanımının Ardından 1D Kullanımı	9	23	32

Tablo 2.2 Öğretmen 2

Ders Süresi: 40dk.				ÖĞ	ÖCİ	TOP
KONUŞMA SAYISI				118	117	235
1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI				2	15	17
BÖLÜM 1:	SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	Yararcı 1D Kullanımları		1	4	5
		Yararcı Olmayan 1D Kullanımları	Temel Erek Dil Eksikliği	1	5	6
			Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları	-	7	7
BÖLÜM 2:	İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	Bilgi Değişimi	Bilgi İsteme	-	6	6
			Bilgi Verme	1	8	9
		1D Kullanım Biçimi	Anlatım	1	11	12
			Çeviri	1	4	5
			Boşluk doldurma	-	-	-
			Vurgulama	-	-	-
		1D Kullanım Uzunluğu	Kısa	7	1	8
			Orta	1	7	8
			Uzun	1	-	1
		1D Kullanımından Etkilenme	1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı	1	2	3
			ED Kullanımının Ardından 1D Kullanımı		13	13

Tablo 2.3 Öğretmen 3

Ders Süresi: 40dk.				ÖĞ	ÖCİ	TOP
KONUŞMA SAYISI				143	110	253
1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI				34	40	74
BÖLÜM 1:	SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	Yararcı 1D Kullanımları		5	4	9
		Yararcı Olmayan 1D Kullanımları	Temel Erek Dil Eksikliği	8	10	18
			Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları	24	27	51
BÖLÜM 2:	İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	Bilgi Değişimi	Bilgi İsteme	12	11	23
			Bilgi Verme	22	28	50
		1D Kullanım Biçimi	Anlatım	33	38	71
			Çeviri	1	2	3
			Boşluk doldurma	-	-	-
			Vurgulama	-	-	-
		1D Kullanım Uzunluğu	Kısa	6	4	10
			Orta	19	32	51
			Uzun	7	6	13
		1D Kullanımından Etkilenme	1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı	31	29	60
			ED Kullanımının Ardından 1D Kullanımı	3	10	13

Tablo 2.4 Öğretmen 4

Ders Süresi: 40dk.				ÖĞ	ÖCİ	TOP
KONUŞMA SAYISI				174	138	312
1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI				82	33	115
BÖLÜM 1:	SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D - KULLANIMLARI	Yararcı 1D Kullanımları		61	11	72
		Yararcı Olmayan 1D Kullanımları	Temel Erek Dil Eksikliği	34	20	54
			Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları	46	11	57
BÖLÜM 2:	İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	Bilgi Değişimi	Bilgi İsteme	21	4	25
			Bilgi Verme	65	24	89
		1D Kullanım Biçimi	Anlatım	73	23	96
			Çeviri	29	7	36
			Boşluk doldurma	-	-	-
			Vurgulama	-	-	-
		1D Kullanım Uzunluğu	Kısa	8	11	19
			Orta	24	18	42
			Uzun	48	1	49
		1D Kullanımından Etkilenme	1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı	40	28	68
			ED Kullanımının Ardından 1D Kullanımı	40	5	45

Tabloların içerdiği veriler incelendiği zaman, uygulamanın yapıldığı her bir sınıftaki öğretmen ve öğrenci anadili kullanımlarının, diğer sınıflardan farklı bir boyutta olduğu görülmektedir. Örneğin, ikinci öğretmenin sınıfındaki gerek öğretmen, gerekse öğrenci anadili kullanımı sayısının (17), dördüncü öğretmenin sınıfındaki kullanım sayısıyla (115) karşılaştırıldığında oldukça sınırlı olduğu görülmektedir.

Toplam anadili kullanımı sayıları arsındaki farktan daha anlamlı bir durum üçüncü öğretmenin 'yararcı olmayan 1D kullanımı' sayısının (69) büyüklüğüdür. Bu öğretmenin dersinde toplam (74) anadili kullanımı içeren konuşma yapılması ve bunların sadece 9 adet 'yararcı 1D kullanımı' içermesi oldukça dikkat çekici bir durumdur. Diğer öğretmenlerin sınıflarında yararcı olan ve olmayan 1D kullanımları arasında bu şekilde büyük bir fark yoktur.

Diğer bir anlamlı anadili kullanım farklılığı da birinci öğretmenin sınıfındaki toplam 79 anadili kullanımı içeren konuşmanın 74 tane 'anlatım' ve sadece 5 tane 'çeviri' içermesidir. Dördüncü öğretmende ise bu durum sırasıyla 115 (anadili kullanımı içeren konuşma sayısı), 96 (anlatım) ve 36 (çeviri) dır.

Aşağıda, araştırmanın tasarlanması aşamasında, gözlem cetvelinin kullanılmasında ortaya çıkabilecek zorluk ve yetersizliklerin saptanmasına yönelik olarak belirlenen üç temel ölçüt (Ulam Açıklığı, Ulam Yeterliliği ve Kullanım Kolaylığı) ile ilgili değerlendirmeler belirtilmiştir.

2.7.2 Ulam Açıklığı

Herhangi bir öğretmen ya da öğrenci AD kullanımının gözlem aracındaki bir ulam ile kolaylıkla eşleştirilmesi, diğer bir deyişle gözlenen AD kullanımlarının hangi ulam içerisinde yer alacağına kolaylıkla karar verilebilmesi ulam açıklığının bir göstergesidir.

Genel olarak, gözlemlenen AD kullanımlarının çizelgedeki ulamlara yerleştirilmesinde büyük güçlüklerle karşılaşılmamıştır. Ancak uygulama aşaması sonucunda aşağıda belirtilen konularda yeni değerlendirmeler yapılmıştır.

2.7.2.1 Disiplin Ulamları

Uygulama aşamasında karşılaşılan ilk sorun ***Disiplin*** ulamının hem ***Yararcı AD Kullanımları*** hem de ***Temel Erek Dil Eksikliği*** bölümlerinde yer alması olmuştur. İlk bakışta

bu durum gözlem aracını kullanan öğretmenlerce modelin içerdiği bir çelişki olarak algılanmıştır. Ders öğretmenin disiplin içerikli Türkçe olarak yaptığı konuşmalarının sınıf yönetimi ile ilgili yararcı AD kullanımı mı, yoksa temel erek dil (İngilizce) eksikliği olarak mı değerlendirilmesi gerektiğine karar vermek gerekmiştir. Burada göz önüne alınması gereken durum iletilmek istenen anlamın basit, kısa ve öğrencilerin kolaylıkla anlayabilecekleri bir ED ifadesi ile iletilip iletilemeyeceğidir.

Aşağıdaki çeviri-yazı alıntısı bu duruma örnek teşkil etmektedir:

.....

419. T: // "Make a barometer"

420. C: (Öğrenci konuyu okumaya devam eder. Öğrenciler arasında fısıldanma olur)

421. T: *Noluyo*?

422. C: (Öğrenci konuyu okumaya devam eder)

.....

(Öğretmen 4)

Yukarıdaki durumda, öğrencilerin kendi aralarındaki konuşmalarının dersin akışını engellediğini düşünen öğretmen burada bir uyarıda bulunmak ihtiyacını hissetmiştir. "Be quiet please! (lütfen sessiz olun)", "Don't talk! (konuşmayın)" gibi temel İngilizce içeren basit bir yapıya sahip olan kısa ED iletileri yerine AD kullanarak (*noluyo?*) disiplin eksikliği görülen durumlara müdahale etmek doğal olarak temel ED eksikliği olarak görülmelidir.

Aşağıdaki örnekte ise yine sınıf yönetimi ile ilgili bir konuşma geçmektedir.

.....

290. C2: //Ben burayı ((XX))

291. T: *Burayı neden çalışmıyorsun Nazım? Buranın suçu ne?*

292. C2: ((XX))

293. T: *Ben size seçme hakkı vermedim henüz/_____ Onun için de hepsini yapacaksın/*

294. *Notların ne zaman istediğim düzeye gelir/ belki o zaman sana seçme hakkı*

295. *tanıyabilirim/*

296. C2: Oho:: üçüncü sınıfa kadar bekliyecek miyim?

297. C.ler: (@@@)

298. T:*Espri yapma*

.....

(Öğretmen 1)

Öğrenci çalışması gereken bir bölümü çalışmamıştır. Öğretmen AD kullanarak öğrenciye ne yapması gerektiğini söylemektedir. Öğretmen konuşmasının içeriğinden, öğrencinin espri yaparak öğretmene cevap vermesinden ve sınıftaki gülüşmelerden öğretmenin durumu önemli bir disiplin eksikliği olarak algıladığı gözlemlenmektedir.

Auerbach'ın (1993:9-32) da belirttiği gibi bazı anlarda sınıfta disiplini sağlayabilmek için ED in kullanılması etkili olmayabilir. Öğrenciler öğretmenin ED de ne söylediğini anlasalar bile öğretmenin 1D'deki konuşmaları böyle durumlarda daha etkili olmaktadır. Buna ek olarak öğretmenin bu disipline yönelik AD deki konuşmaları temel erek dil (basit ve kısa bir İngilizce kullanımı) ile ifade dilecek bir yapıda değildir. Bu sebepten dolayı, (durumun hassasiyeti ve temel erek dilin yeterli olmayacağının düşünülmesi) öğretmenin bu bölümdeki konuşmalarını ***Yararcı Anadil Kullanımı*** bölümündeki ***Disiplin*** ulamında değerlendirmek uygun olacaktır.

İki farklı "disiplin" ulamı arasındaki farkın daha belirgin olması için uygulama sonunda, modelin ***Yararcı 1D Kullanımları*** bölümündeki ***Disiplin*** ulamına aşağıdaki açıklama eklenilmiştir:

Bir disiplin sorunu karşısında başvurulan anadili ifade kullanımının, ***Yararcı 1D Kullanımları*** bölümündeki ***Disiplin*** ulamı içerisinde yer alabilmesi için söz konusu disiplin eksikliği durumunun "Sessiz olun!", "Bırak gürültü yapmayı!" gibi basit ve kısa bir erek dil kullanımı ile müdahale edilebilecek cinsten olmaması gerekir. Yine bu ulam içerisinde yer alacak disiplin ile ilgili AD'de yapılan uyarılar ED deki iletinin etkili olmayacağı düşünülen, nispeten daha hassas ve kritik anlarda yapılmış olmalıdır.

2.7.2.2 Dil Söyletimi ve Anlaşılmışlık Kontrolü Ulamlarının Birbirleri İle Karıştırılmaları

Ulam açıklığı konusunda ikinci olarak karşılaşılan zorluk ise ***Yararcı AD Kullanımları*** bölümünde yer alan ***Dil Söyletimi*** ve ***Anlaşılmışlık Kontrolü*** ulamlarının birbirleri ile karıştırılmaları olmuştur.

1D'de yapılan ***dil söyletimi*** ve ***anlaşılmışlık kontrolleri*** yabancı-dil öğretimi gerçekleştirilen tek-dilli ortamlarda yararlı olabilecek iki yöntemdir (Auerbach, 1993:9-32; Atkinson 1993:32;) ***Dil Söyletimi*** genel olarak, erek dildeki anlamın anadilinde nasıl söylendiğinin sorulmasıdır. ***Anlaşılmışlık kontrolü*** ise, bir anlamın anlaşılıp anlaşılmadığının kontrolüdür. Bu iki yararcı 1D kullanımının hedefleri farklı olsa da, bazı durumlarda

uygulanış şekilleri yapısal olarak aynı olabilir ve ***dil söyletimi*** mi yoksa ***anlaşılmışlık kontrolü*** mü yapıldığına ilk bakışta kolayca karar verilemeyebilir.

Aşağıda, öğretmenin öğrencilere bir sözcük anlamını sorduğu bir durum verilmiştir:

.....

184. T: Erkut/ okey/ I like it/ Anybody else? Like this/ Okey/ I will see it in your
185. notebooks/ Now next unit/ "Earthquake and aftershocks"/ earthquake or disaster and
186. ((XX)) aftershocks/ What is it?
187. C4: *Artçı şok/*
188. T: That's right// Do you remember ((XX)) about the earthquake/ two weeks ago

.....

(Öğretmen 2)

Yapılan anadil kullanımı (artçı şok) incelendiği zaman öğretmenin öğrenciden bir sözcüğün anlamını sorduğu görülmektedir. Burada belirtilmesi gereken durum bir ***dil söyletimi***nin gerçekleşmesi için anadilde verilen anlamın öğrenciden erek dilde istenmesi gereğidir. Yukarıdaki örnek durumda ise öğrencilerden bir erek dil üretimi değil sadece erek dildeki bir sözcüğün anadildeki anlamı istenmektedir. Bu sebepten dolayı buradaki anadil kullanımı öğretmen tarafından gerçekleştirilen bir ***anlaşılmışlık kontrolü***dür. Uygulama sonrası yukarıda belirtilen açıklama (***dil söyletimi***nin gerçekleşmesi için anadilde verilen anlamın öğrenciden erek dilde istenmesi gereği) modelin ilgili açıklama bölümüne eklenmiştir.

2.7.2.3 Anlaşılmışlık Kontrolünde Anadilinin Kullanımı

Derslerde yapılan anlaşılmışlık kontrollerinde öğretmenin iletişim dili olarak anadili kullanılması bazı tereddütlere yol açmıştır: Aşağıda böyle bir durum yer almaktadır:

.....

487. vegetables/ meat and rice/ *yani* meat and rice *dediğin nedir*?
488. C: Etli pilav/

.....

(Öğretmen 4)

Öğretmen konuşması incelendiğinde, öğretmenin erek dildeki bir sözcük grubunun anlamını sorduğu fakat kullanılan iletişim dilinin anadili olduğu görülmektedir. Öyleyse, bu anadil kullanımı (*yani* meat and rice *dediğin nedir)* ***Yararcı 1D Kullanımları***nın bir parçası olan ***Anlaşılmışlık Kontrolü***nde mi, yoksa ***Erek Dil Yetersizliği***nin içerisinde yer alan ***Üst Dil***

Sorusu Sorma/Yanıtlama ulamında mı yer almalıdır?

Kuralına uygun bir ***anlaşılmışlık kontrolünde*** öğretmenin kullandığı iletişim dilinin aşağıdaki örnekte olduğu gibi erek dil olması gerekir:

.....

T: How do you say "I've been waiting for ten minutes" in Spanish?

.....

(Atkinson 243)

Bu yüzden söz konusu anadil kullanımında (*yani* meat and rice *dediğin nedir*) bir ***anlaşılmışık kontrolu*** yer almakla birlikte bir ***erek dil eksikliği*** de gerçekleşmektedir. ***Erek dil eksikliği***nin olmaması için öğretmen söz konusu soruyu şu şekilde sormalıydı:

.....

T: So, what does "meat and rice" mean in Turkish?

.....

Sonuç olarak, bu gibi hem olumlu ve hem de olumsuz özelliklere sahip anadil kullanımlarına gözlem çizelgesinin her iki ulamında da (***Yararcı 1D Kullanımı*** *ve* ***Yararcı Olmayan 1D Kullanımı*** *)* yer verilmesi uygun olacaktır. Bir anadili kullanımının hem olumlu hem de olumsuz yönünün bulunabileceği diğer ulamlarda da göz önüne alınmalıdır.

2.7.2.4 Dil Karşılaştırması

Uygulama aşamasında öğretmen ve öğrencilerin anadili ve erek dil arasında yaptıkları çevirilerin ***Dil Karşılaştırması*** ulamında yer alıp almayacağı konusunda sorularla karşılaşılmıştır. Çeviri ya da anlatım yoluyla olsun bir anadili kullanımın ***Dil Karşılaştırması*** ulamında yer alması için anadili ve erek dil arasında doğrudan bir karşılaştırma yapılması gerekmektedir. İki dil arasındaki benzerlik ya da farklılıklara değinilebilecek bu karşılaştırmanın yapılmadığı çeviri içeren anadili kullanımları normal olarak ***Söylem Anlamının Açıklanması*** ulamında yer alacaktır.

2.7.3 Ulam Yeterliliği

Uygulama verileri göz önüne alındığında, herhangi bir 1D kullanımının oluşturulan ulamların dışarısında kalmaması olarak tanımlanabilecek ulam yeterliliği konusunda genel olarak modelin yeterli olduğu görülmüştür.

Dört İngilizce dersine ait gözlemlerde model ulamlarında yer almayan sadece bir

anadili kullanımına rastlanılmıştır. Aşağıda bu kullanım yer almaktadır:

.....

238. T: Read it once more/

239. C11: *Ama komutanım /*

240. T: Evet okuyorsunuz/ ____

.....

(Öğretmen 1)

Öğretmenin bir kere daha okuma yapmasını istediği bir öğrenci duruma itiraz etmektedir. Öğrenci burada 'But sir ...' gibi bir temel erek dil ifadesi yerine anadili kullanmayı tercih etmektedir. Modelin ***Temel Erek Dil Eksikliği*** bölümünde 'itiraz etme' ile ilgili bir bölüm bulunmadığından dolayı bu anadili kullanımı ***Temel Erek Dil Eksikliği*** ulamının ***Genel Etkileşim*** alt ulamında yer alan ***Diğer*** başlıklı ikinci alt ulam içerisinde yer almıştır.

Temel Erek Dil Eksikliği bölümü üç temel ve 23 alt ulamdan oluşmaktadır. Günlük konuşmaların olduğu gibi, ders esnasındaki söylemlerin de sadece 'komut verme, öneri yapma, selamlama ve özür dileme' gibi sadece 23 konusal ulama sığmayacağı bir gerçektir. Ancak, burada belirtilmesi gereken nokta, bu ulamların en temel ve en sıklıkla kullanılan söylem konularından oluştuğudur. Duruma ve ihtiyaca göre bu ulamlara eklemeler/çıkarmalar yapmak ya da yukarıdaki örnekte olduğu gibi ***Diğer*** alt ulamını kullanmak gerekebilir. Aynı durum modelin diğer bölümleri içinde geçerlidir. Gözlem yapacak öğretmenlerin gerekli gördükleri ya da modelin eksikliği olarak algıladıkları farklı anadili kullanım ulamlarını gözlem çizelgelerine ekleyebileceklerdir.

Modelin uygulama aşamasında yukarıda açıklanan konuya ilişkin örnek bir durum ortaya çıkmıştır. Araştırmaya katılan ve gözlem çizelgelerini kullanan öğretmeler, ***İletişimsel Özellikleri Açısından 1D Kullanımları*** bölümünün ***Bilgi Değişimi*** alt ulamından elde edilecek verilerin, anadili kullanımın olumlu ya da olumsuz bir yönüne ışık tutmayacağı ve böylece modelin amacına hizmet etmeyeceği görüşünü dile getirilmişlerdir.

2.7.4 Kullanım Kolaylığı

Anadil Kullanım Çizelgesinin öğretmenler tarafından kolaylıkla kullanılıp kullanılamayacağını saptamak amacıyla modelin hazırlanma sürecinde yer almayan dört farklı öğretmenden Anadil Kullanım Çizelgelerini doldurmaları istenmiştir. Dört öğretmenden iki tanesi kendi derslerindeki, diğer iki tanesi de başka öğretmenlerin derslerindeki anadili

kullanımlarını gözlem çizelgeleri vasıtasıyla saptamışlardır. Gözlem çizelgelerinin doldurulmasında derslere ait ses kayıtlarından elde edilen çeviri-yazılar kullanılmıştır.

Gözlem çizelgelerini doldurmalarından önce öğretmenlerle Anadil Kullanım Modeli ile ile ilgili olarak yaklaşık 30 dakikalık bir bilgilendirme çalışması yapılmıştır. Ayrıca modeldeki ulamlara ait açıklamaları okumaları da sağlanmış ve soruları yanıtlandırılmıştır.

Dil Söyletimi, Anlaşılmışlık Kontörlü, İçlem Kontrolü, İletişim Becerilerinin Kazandırılması, ED Destekli ve ED Desteksiz Boşluk Doldurma öğretmenlerin genel olarak daha fazla açıklama istedikleri ulamlar olarak ortaya çıkmışlardır. Bu konularda diğer ulamlara nazaran daha fazla açıklama yapılması ihtiyacı doğmuş ve modelin ilgili bölümlerindeki açıklamalarda düzeltmeler ve eklemeler yapılmıştır.

Uygulama sonucunda öğretmenlerin izlenimleri alınmış ve modelin ilgili bölümlerindeki açıklamaların okunması ve kısa bir bilgilendirme çalışmasının ardından gözlem çizelgesinin genel olarak kolaylıkla doldurulabileceği anlaşılmıştır.

3. SONUÇ

3.1 Tartışma ve Çözüm

Yabancı-dil öğretiminde anadilden gerektiğince ve belli prensipler dahilinde faydalanılması yabancı-dil öğrenme sürecini olumlu bir şekilde etkilemektedir. Günümüz yabancı-dil öğretimi yöntem anlayışında tartışılan konu anadilin kullanılması ya da kullanılmaması değil, anadilin yabancı-dil öğretilirken nasıl kullanılacağı olmalıdır.

Araştırma sonucunda oluşturulan bu model ile ilgili olarak iki önemli nokta hatırda tutulmalıdır. Bunlardan birincisi bu modelin gerek anadili öğrencilerle aynı olan yabancı-dil öğretmenleri (ya da belli bir seviyede öğrenci anadiline hakim olan diğer öğretmenler), gerek öğrenciler için uygulamaya yönelik bir rehber görevi göreceğidir. *Yararcı* ve *yararcı olmayan* anadili kullanımlarının neler olduğunun ve anadili kullanımlarının erek dildeki sınıf içi iletişime ne şekilde katkıda bulunabileceğinin bilinmesi yabancı-dil eğitimini olumlu yönde etkileyecektir.

İkinci önemli nokta ise, oluşturulan gözlem aracı yardımıyla yabancı-dil öğretmenlerinin kendi sınıflarındaki ya da başka sınıflardaki öğretmen ve öğrenci 1D kullanımlarını belli açılardan (yararcı olma, temel erek dil eksikliği ve iletişim özellikleri) gözlemleyebilecekleridir.

Bu çalışma ED (İngilizce) öğretiminde sınırlı fakat etkin bir AD (Türkçe) kullanımının temel yapısının oluşturulmasına yönelik az sayıdaki çabalardan bir tanesidir. Yabancı-dil öğretiminde anadilin kullanımı diğer İDÖ konularına oranla çok daha az değinilmiş bir konudur. Buna ek olarak, bu konuda yapılan çalışmalar nispeten daha yüzeysel ve çoğunlukla da amatör çabalardan (ders öğretmenlerinin kendi sınıflarına yönelik çalışmalar) oluşmaktadır. Yapılan yazın taraması sonucunda ulaşılan konu ile ilgili çalışmaların çok büyük bir çoğunluğunun temel kaynak olarak Atkinson'un 1987 ve 1993 tarihli iki eserini almış olmaları konunun ne kadar yeni ve az çalışılmış olduğunu göstermektedir. Bu az çalışılmışlığın yöntemsel nedenleri olmakla birlikte, giriş bölümünde değinildiği gibi politik, kültürel ve ticari yönlerinin de olduğu tartışılmazdır.

Yabancı-dil eğitiminde başvurulan anadil kullanımlarını yararcı ve yararcı

olmayan iki grup olarak bir model çerçevesinde toplayan ve bu kullanımların bazı iletişimsel özelliklerine bu model içerisinde yer veren benzer bir çalışmaya yapılan yazın taramasında rastlanılmamıştır. *YDÖ'de 1D Kullanımı Modeli* bu türdeki belki de ilk çalışma olma durumundadır. Bu sebepten dolayı, modelin değiştirilecek, düzeltilecek ve eklenecek yönlerinin bulunması doğaldır. Modelin modüler yapısı bu gibi kısmi ya da büyük çaplı değişikliklere olanak sağlayacak bir özelliktedir.

Uygulama aşamasında yabancı-dil öğretimine katkıda bulanabilecek bazı anadili kullanımlarına özellikle öğretmenler tarafından hiç ya da çok az başvurulması modelin kısmi ya da genel geçerliği açısından kuşkular uyandırabilir. Ancak, gerek genel uygulamalar gerekse bu araştırmanın uygulama sonuçları göz önüne alındığında, anadili öğrencilerinkiyle aynı olan öğretmenlerinin derse girdiği yabancı-dil sınıflarında anadilinden etkili bir şekilde yararlanılmadığı söylenebilir. Örneğin, bu araştırmanın uygulama aşamasında gözlemi yapılan dört yabancı-dil sınıfındaki ortalama erek dil/anadili oranı [1] yaklaşık olarak %27dir. Bir yabancı-dil dersi için azımsanmayacak bu %27lik anadili kullanımına rağmen, dört ders saati süresince *İletişim Becerilerinin Kazandırılması, Dil Karşılaştırması* ve *İçlem Kontrolü* ulamlarında hiçbir kullanım yapılmamıştır. Eğer bu dört ders süresince anadili ve çeviri kullanımı çok daha az düzeyde olsaydı, bu yukarıda sözü edilen üç ulamın kullanılmaması daha doğal karşılanabilirdi. Bu sebepten dolayı, eğer bir yabancı-dil dersinde anadili kullanımına yer veriliyorsa bu kullanımların çok daha bilinçli ve etkili bir şekilde yapılması gerekir. Bu bağlamda, bu araştırmanın ürünü olan modelin içerdiği anadili kullanım ulamları yabancı-dil öğretmenleri için bir başvuru kaynağı özelliği taşımaktadır.

3.2 Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma, yabancı-dil öğretiminde öğretmen ve öğrencilerin 1D kullanımlarının yararcı olup olmama ölçütü ile iletişimsel özellikleri açısından ulamlaştırılarak bir model çerçevesinde belirlenmesi, bu modele dayanan bir AD kullanımı gözlem aracının oluşturulması ve bu aracın sınıf ortamında denenemesi amacıyla yapılmıştır.

Modelin oluşturulması yazın taramasına ve üç farklı yüksek lisans çalışması

---

[1] Erek dil/anadili oranı = (Anadili kullanımı içeren konuşma sayısı * 100) / (toplam konuşma sayısı)

(Helvacı, 2004; Demirtaş, 2004; Koçer, 2003) için oluşturuluş çeviri yazı biçimindeki veri tabanlarına dayanmaktadır. Farklı konulardaki araştırmalar için oluşturulmuş bu veri tabanlarının hazırlanması sürecinde 20 öğretmenin 60 ders saati süren derslerinin ses kayıtları yapılmış ve daha sonra çeviri yazıya dönüştürülmüştür. Tüm ses kayıtları İngilizce eğitiminin verildiği üniversite hazırlık sınıflarında yapılmıştır. Bu veriler hem modelin oluşturulmasında hem de ulam açıklamalarının örneklendirilmesinde kullanılmıştır. Diğer bir deyişle, başlangıç ve orta seviyesindeki yabancı-dil sınıflarındaki anadil kullanımları oluşturulan modele ait veri tabanının bir bölümünü (yazın taramasına ek olarak) oluşturmuştur. İleri seviyelerdeki sınıflarda ses kayıtlarının yapılmaması ve veri tabanına yansıtılmaması araştırmanın sınırlılıklarından birisidir. Ancak yabancı-dil öğretiminde anadilinin çoğunlukla başlangıç ve orta düzeylerdeki sınıflardaki kullanımının daha uygun görülmesi bu sınırlılığın önemini azaltmaktadır.

Modele dayalı gözlem aracının denenmesi aşamasında ise dört lise hazırlık sınıfı öğretmenin birer saatlik derslerinin ses kayıtları yapılmış ve çeviri yazıya dönüştürülmüştür. Model oluşturma safhasında olduğu gibi bu sınıflar da başlangıç seviyesindeki yabancı-dil öğretiminin verildiği sınıflardan oluşmaktadır. Bu sınıflardaki öğretmen ve öğrenci anadili kullanımları bu oluşturulan çeviri yazılar vasıtasıyla saptanmıştır. Gözlem aracının kısıtlı sayıda ve sadece başlangıç aşamasındaki sınıflarda denenmesi, uygulama aşamasının bir sınırlılığı olabilir. Farklı ortamlarda ve farklı seviyelerde yapılacak (başka okullarda, ara sınıflarda, yetişkinlerde ve küçük yaştaki çocuklarda, vb.) uygulamalar gözlem çizelgesi ve dolayısı ile de modele ait birtakım eksiklikleri ortaya çıkarabilir.

Uygulama aşamasında derslerin kayda alınacağından öğrencilere haber verilmemiş ancak tüm kayıtlar öğretmenlerin bilgisi dahilinde yapılmıştır. Öğretmenlerin araştırmanın konusunu bilmemelerine rağmen derslerinin kayda alındığını bilmeleri onları ders içindeki anadili kullanımlarında normalden farklı olarak davranmaya yöneltmiş ve daha kontrollü bir şekilde anadili kullanmalarına sebep vermiş olabilir.

3.3 Yeni Araştırmalar İçin Öneriler

Modelle ilgili daha sonra yapılacak araştırmalarda ele alınacak konuların bir tanesi öğretmen ve öğrenci anadili kullanımlarının birbirlerinden ayrı olarak

ulamlaştırılmalarının daha faydalı olup olmayacağı olabilir. Hangi kullanımların sadece öğretmen, hangi kullanımların öğrenci ve hangi kullanımların ortak kullanımlar olabileceğinin belirlenmesi modelin daha açık ve kullanışlı bir yapıya kavuşmasını sağlayabilir.

Modelde yer almayan anadili kullanım nedenlerinin saptanmasına yönelik bir çalışma yapılarak anadili kullanım nedenlerinin ne şekilde saptanabileceğine dair birtakım esasların oluşturulması ve daha sonra ayrı bir bölüm olarak modele eklenmesi faydalı olabilir. Yabancı-dil öğretiminde anadili kullanımı konusunun çok önemli parçasını oluşturan anadili kullanımı sebeplerine (erek dil yetersizliği, duyuşsal nedenler, konu zorluğu, zaman darlığı, vb.) model içerisinde yer verilmemiştir. Model çalışmasının ilk aşamalarında anadili kullanımı sebeplerinin saptanmasına yönelik birtakım ulamlar oluşturulmuş ancak anadili kullanımı sebeplerinin sadece çeviri yazı veri tabanına dayanarak değil; görüşme, anket ve söylem çözümlemesi gibi farklı araştırma yolları ile saptanmasının daha etkili olacağı ve bu sebepten dolayı, yabancı-dil derslerindeki anadili kullanım sebeplerinin yine bir model çerçevesinde saptanmasının başka bir araştırmanın konusu olarak kalmasının daha uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Anadili kullanımının etkinliği ve verimliliği ne kadar yüksek olursa olsun, belirli bir orandan daha fazla anadili kullanımının yabancı-dil eğitimine yarardan çok zarar verecektir. Bu sebepten dolayı, anadili kullanım sebeplerine ek olarak 'Ne kadar anadil kullanılmalı?' sorunsalı ile ilgili olarak da bir araştırmanın yapılması anadili kullanım modelini tamamlayıcı bir çalışma olacaktır.

Yapılan uygulama sonucunda yararcı anadili kullanımlarının bazılarının yetersiz sayıda, bazılarının ise hiç kullanılmadığı gözlemlenmiştir. Bu yüzden, gerek öğretmen, gerekse öğrencilere yönelik olarak gerçekleştirilecek, yararcı anadili kullanımları ile ilgili bir bilgilendirme çalışması yabancı-dil derslerinin verimini arttıracak bir etkinlik olacaktır. Özellikle yabancı-dil (İngilizce) öğretmenlerinin kullanımı için, yabancı-dil öğretiminde anadili kullanım alanlarına ait özet bilgilerin yer aldığı bir bilgilendirme kılavuzunun hazırlanması ve öğretmenlere dağıtılması yararlı bir çalışma olacaktır.

Bu şekildeki bir bilgilendirme çalışmasının devamı olarak, anadili kullanımı konusunda bilgilendirilen ve bilgilendirilmeyen gerek öğretmen gerekse öğrencilerin

derslerdeki anadili kullanımlarının bir karşılaştırılmasının yapılacağı bir araştırma da yine konuya ışık tutacaktır.

Yararcı ve yararcı olmayan dil kullanımlarını konu edinen bir "Derslik-içi Araştırma-Uygulama" (*Exploratory Practice*) çalışması düzenlenerek modelin amacının ve hedeflerinin öğretmen ve öğrenciler tarafından daha fazla anlaşılmasına ve yine öğretmen ve öğrencilerin konu ile ilgili görüşlerinin modelin gelişimine katkıda bulunmasına olanak sağlanabilir.

EK 1: Uygulama Ders Kayıtlarının Çevriyazımları

Çeviri Yazı İmleri

Bu çalışmada kullanılan yazı imleri aşağıda gösterilmiştir. İlk dokuz işaret, Coatesdan 1997:127-129), on ve on birinci işaretler Jefferson'dan (1979; alıntı Schiffren 1994:426-427) alınmıştır. Bunlara ayrıca on ikinci ve on üçüncü işaretler eklenmiştir.

1. Tek yatay çizgi (/)

   Arkadaşlar/ lütfen sabırlı olalım/

2. Soru işareti (?), soru tümcesinin sonunda kullanılmıştır.

   Ne zaman geliyorlar?

3. Küçük tire işareti (-), tamamalanmamış bir sözcük ya da sözceyi gözterir.

   Tam konuşmaya- neyse şimdi bunu sonraya bırakalım.

4. Duraksamalar uzun tire (_____) işareti ile gösterilir.

   Önce okuma parçasından başlayın/ _____ evde okumuş olsanız daha iyi olurdu/

5. Paralel yatay çizgi (//), konuşmacıların sözlerinde örtüşmenin başlangıcını gösterir.

   A: Bence beraberce hareket // etmekte fayda var/

   B: // evet doğrusu da bu/

6. Eşit işareti (=), iki konuşmacının sözcelerinin belirgin bir aralık olmadan birbirini izlediğini gösterir.

   A: Hemen hazırlanalım ki geldiğinde hazır olalım=

   B: = Hadi ne duruyoruz?

7. Çift parantez (( )), çeviri yazının doğruluğuna ilişkin bir şüphe olduğunu gösterir.

   Nedenleri ((atıklamak)) / açıklamak gerekmez/

8. Katıtta anlaşılmayan konuşma, ((XX)) işaretiyle gösterilmiştir.

   Diğer konularda da birtakım ((XX)) olması normal karşılanmalıdır/

9. Büyük harfler, vurgu ile söylenenen sözcük ya da hecelerde kullanılmıştır.

   Umarım AN-LA-MIŞ-SI-NIZ-DIR/

10. (:) işareti, söylenenen hecede kısa süreli uzatma olduğunu gösterir.

    E: bilmem ki ne desem?

11. (::::) işareti, söylenenen hecede uzun süreli uzatma olduğunu gösterir.

Ne::::? Yok canım/ o kadar da olmaz/

12. Ek olarak verilen bilgiler parantezler ( ) içerisinde gösterilmiştir.

(Öğrenci öretmenin yanına doğru yaklaşır) Hocam biraz dışarı.....

13. (@@@@) işareti ile gülüşmeler belirtilmiştir.

T: Mehmet fıkra anlatacak herkes montonu giysin/

C.ler: (@@@@)

Ek 1.1. Öğretmen 1

Ders: İngilizce. "Main Course"
Ders Kitabı: Cambridge English for Schools. Student's Book 2. Ünite 13
Etkinlik: Dinleme ve okuma

1. C1: Attention
2. C.ler: _____((XX))/
3. **T: Bir dahaki sefere isim isim toplarsın/**
4. **C.ler: _____**
5. T: Please sit down/
6. **C2: Komutanım siz de fotoğraf çektiriyorsunuz/**
7. C.ler: ((XX))/
8. **C3: KOMUTANIM/**
9. **T: Öncekinde problem yok/ Onu yaparız sonra/**
10. C.ler: ____((XX))
11. **T: Kemal geldi mi?**
12. **C4:Komutanım, öğle arasında Hakan Yüzbaşı gelip kısımla görüşme yapacakmış/**
13. **T: Tamam/**
14. C.ler: _____
15. T: Okey/yes/ _____ okey okey/
16. T: In the first hour we/ we ((XX)) activities/((XX)) inventions/ you'll have also some
17. idea about inventions/ Okey / the first space rocket / the first telescope/ the first
18. telephone/ and the first car machine gun/ round the world sailing etc etc/ Okey?
19. We will do exercise 2/ When did it happen? You'll try to guess the dates of inventions/
20. Have you finished guessing? Have you finished writing your ideas? Okey? Now you are
21. going to listen to this listening passage/ Okey? Exercise 3/ Travel back in time/ This
22. picture is from space or round the world/ We will listen to captain's speaking and / and
23. : : e are going to check your answers/ and: mark the correct answers/ okey? Did you
24. understand? What did I say? Check your guesses/ Okey? Shall we listen? A:: ((XX)) unit
25. 13/ okey/ here we go/
26. **T: _____Bunda bir problem mi var? Başlamıyor/**
27. **C5: Muteye basın/ MUTEYE BASIN/**
28. **T: Dur bir dakika/_____**
29. T: Okey listen/
30. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
31. T: Okey:/ so this is a : one of the. one of the dreams of humanbeing/ humanity a (::)
32. travelling back in time/ So this is happening . at that time/ Okey? A (::::) Could you
33. get-? aa :: Could you check your answers?
34. C.ler: Yes (::)
35. T: Do you have any correct answers?
36. C.ler: Yes ::: ((XX))
37. T: Would you like hear it once more? Would you like to hear again. once more time?
38. C.ler: //YES ::
39. C.ler: //NO ::
40. T: A:::: /Okey/ Shall we do it one by one? Shall we do it step by step? Stop and answer/
41. stop and answer/ Okey? Let's see ::
42. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
43. T: Okey/ What does happen in 1961? aa :: / Suat/
44. C6: The first- the first space- space rocket/
45. T: The first- okey okey- the first one is space rocket/
46. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
47. T: What about the next date? Yes : Erdi /
48. C7: In 1950/ the first electronic computer **komutanım/**
49. T: Yes/ in 1950 the first electronic computer/ Look at the next one/
50. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
51. T: Okey/ 1903/ Yes Aycan/
52. C8: The first plane/
53. T: The first plane okey/ flying- the first plane flying/ okey/
54. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)

55. T: Okey? What about the date? What is the next invention? Aa: without saying ma'am/
56. Raise your hand/ I can see you/ Yes Mali/
57. C9: The first electric bulb/
58. T: Yes: What is - what is the date?
59. C8: In 1880
60. T: Okey/ in 1880 the first electric bulb/
61. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
62. T: Yes Melih/
63. C10: In 1900 the first telescope/
64. T: The first telescope/ but we have a problem about the date/ in 1900 or 1800?
65. C10: Eighteen hundred
66. T: Eighteen hundred/ yes/ okey yes/ the first telescope/
67. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
68. T: Okey :/ What about the next one? Gökhan/
69. C1: The first round the world sailing ship/
70. T : Okey/ ((around)) the world sailing ship/
71. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
72. T:Okey/ A hundred year earlier- years earlier/ Yes Tahsin/
73. C11: ((XX)) the first ___ printing press/
74. T: The first printing press and =
75. C11: = the first book
76. T : The first book/ right/ okey/ the first books were published – okey/ in nineteen- in
77. fourteen fifty/
78. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
79. T: Okey/ a:: ((XX)) We are just going on the time line - travelling back on the time line/
80. Yes =
81. C6: = a: (five) hundred/ ((XX))
82. T: What were ((XX))
83. C: Five hundred//
84. C: // Eight hundred/
85. T: Five hundred'n eighty/so _____ and what is that place we see on the book?
86. C6: ((XX))//
87. T: //Hı hı/
88. C6: ((XX))
89. T: Okey/ hı hı/ in Mexico ((XX)) we see a Mayan City/ Okey?
90. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
91. T: Okey/ What's happening- what's happening a: in five hundred BC/ _____ in Greece
92. something was happening at that time ___Erhan/
93. C5: The first Olympic Game/
94. T: Yes/ Okey/ The first Olympic Game ____ and :/ and :/
95. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
96. T : Okey/ so/ What are they going to do now? Or what are they doing now? Yes Tahsin/
97: C11: Going back/
98. T: Going back or:-
99. C11: -Coming back/
100. T: Coming back or:/
101. C.ler: tv ((XX))
102. T: tv?
103. C.ler: ((XX))
104. T: What will they do? What are they doing ____at the time?
105. C5: They are watching television/
106. T: Okey they are watching- they are watching- e: things on their TV/((XX))
107. C.ler: ((XX))
108. T: Okey ((XX) 2000 BC/ Do you think they will stop here and have a look at
109. the place? Do you think they will do this? _____ Tahsin say anything about it/
110. C11: Maybe
111. T: Maybe
112. C5: ((XX))
113. T: Well/ she ((says)) we will stop and- a: we will have ((XX)) ok listen/
114. C.ler: ((XX)) görmek gibi ama ((XX))

115. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
116. T: // Okey listen here ((XX))
117. T: Okey so/ What are they going to do?
118. C2: They're going to__ four thousand years ago/
119. T: Okey:
120. C5: They are in their house/
121. T: Okey/ They're going to- // their houses
122. C.ler: //(XX)
123. T: Okey/ They will meet the people at that time okey? two thousand BC _____/
124. Anyway/ Okey ____ question? Well/ An important discovery- an important
125. discovery/ a: in the mountains/ Some years ago-_____/ Yes read it/
126. C. Bi şey soracaktım ((XX))
127. T: No not that place? Okey/ we will read it later/ First I will do some ((XX)) okey? I
121. will ask you some questions an then we will do the reading and ((XX)) okey/ in the
122. mountains/ some years ago/ some people discovered something very important in
123. the mountains/ You can read a newspaper story about it/_____ First these words are
124. in the story and what do you think it ((XX))? Okey/ We will do what do you did
125. yesterday/ A:: Do you remember what we did for the listening passage? I wrote down
126. the words/ and then we tried to guess what could be/ what could be a : the passage
127. about? Do you remember that? Okey/ **Tahmin etmeye çalışacağız gene/** Okey/
128. So what kind of vocabulary is that word/What words do we have?
129. C.ler: ((Green))/
130. T: Okey:/
131. C.ler: A body/
132. T: Okey:/ now/
133. C.ler: ((Cliff))/
134. T: Okey:/ Archaeologist/ What do we call ((XX))?
135. C.ler: Arkeolog/
136. T: Arkeolog/ Okey/ **Arkeologlar/** Do we have any other words? ____ Okey/
137. C5:4000 years old/
138. T:Okey now/ Close your books first of all/
139. C5: Book?
140. T: Yes book/ yes/ Close your books/ because we have to guess/ yes we have to guess
141. we have to guess/ okey wake up/
142. C.ler: Aa:
143. T: Yes/
144. (Öğrenciler kendi aralarında konuşurlar)
145. T: Okey/ Close your books/ _____ /Now ((XX)) What do you think about four thousand
146. years ago? Nazım/
147. C2: They-_____they are=
147. T: =Hım ://
148. C2: (Arkadaşına)**Yaptılar diyeceğim neydi?** ____ha Make/
149. T: Hı: sonunda buldun Nazım/
150. C2: Iron and neydi ya/ (_____) ha tool/ **evet evet** tool/
151. T: Okey/ You said they made iron tool/ but then ı: don't you think we should have a
152. different expression here? four thousand years old or four thousand years ago?
154. C2: years ago/ years ago/
153. T: Ago/ _____ but we are talking about something ((XX)) year/
155. C.ler: ((Trees))
156. T: Green/ Okey/ _____ (XX) again/
157. C1: Cave people/
158. T: Cavepeople Okey/ Could be//
159. C7: //Rainforests/
160. T: Rainforests/ okey/ something about rainforests/
161. C.ler: ((XX)) a lot of animal ((XX))
162. T:One by one/ one by one/ animals/ What else?
163. C: ((XX)) ölü insanlar ne oluyor?
164. T: What?
165. C: **Ölü insanlar**
166. C.ler: ((XX)) die ((XX))

167. T: Dead people/ dead people/ okey/
168. C: Komutanım piramitler de olabilir mi?
169. T: Pyramites- something about pyramits/ I don't know/ Okey/ ___ Okey any other
170. guesses/ No/ a: What do you think ((XX)) ((in passage))/ a body? _____ Okey/ Tell
171. me your guesses/ a body/ Yes Melih/
172. C10: The man is ((XX)) in their home=
173. T: =Hı:?
174. C10: The body is don't broken/
175. T: Okey:/ It is not broken or not broken/
176. C10: ((XX))
177. T: Okey:/ a:: A man- a body/ let's say in the snow and not broken//
178. C2: //Ben anlamadım
179. komutanım/
180. T: We are just guessing/ **Tahmin etmeye çalışıyoruz/ Dün ne yapmıştık? Hatırlıyor**
181. musun? Dinleme pasajının ne hakkında olduğunu tahmin etmeye çalışıyoruz=
182. C2: = **Ama okumadık=**
183. T: = e:: Doğal olarak/ Okumadan yapacağız/ Mesela bulmacaları yaparken ne
184. yapıyoruz? İp uçlarını değerlendiriyoruz/
185. C3: Aynı bulmaca gibi Nazım çok kolay/
186. C11: Tabi oğlum çok kolay/ vallaha bak çok kolay/
187. T:Evet aynen öyle/ Aynı şeyleri okuma parçası için yapıyoruz/ Okey/ What do you
188. think about passage? Yes/ Nazım/
189. C2: (Heceleyerek) They visit- they visitED___ historical places/
190. T:Okey/ Yes/ Could they be- could they be visiting a historical place? Okey:/ What
191. other places could they be visiting ? **Başka nereleri ediyorlardı veya etmiş**
192. olabilirler?
193. C10: maybe they ((could visitting))((XX))/
194. T: Yes they could be/ They were sightseeing and they found a body=
195. C6: = Komutanım/
196. T: I think you read this passage/
197. C10: Komutanım okumadım ama biraz göz gezdirdim/
198. T: Okey/ Suat/
199. C6: They could visit an ((archaeologic)) museum/
200. T: Okey/ Could be/ (Heceleyerek tahtaya yazar ve kısımdan sesler gelir) They were
201. visiting an archeological museum/ _____ Okey what else? Yes Nazım/
202. C.ler: Ma'am/ **komutanım/ komutanım/**
203. T: Just a minute/
204. C2: They could visit a seaside/
205. T: They were visitting a sea side/ Okey/ Good/ (Yine heceleyerek tahtaya yazar)
206. spending their holiday at the seaside/ What about their guesses? Don't say
207. komutanım/ Yes Melih/
208. C10: I think:/ Maybe they were working and there was a body//
209. T: //No no no no yes yes
210. there was a body in the snow//
211. C10: //And found a body/
212. T: Yes yes/ they were finding a body or they found a body in the snow in there/
213. okey/ What about you? If you find a death body/ who do you call first? Yes Erhan
214. C5: I call police/
215. T: You call police/ Yes maybe/ What about the archaeologist? Did he do the same
216. thing?
217. C2: ((XX))
218. T: Okey/ Okey the archaeologist/
219. C2: They found a killed/ ay: death people/
220. T: Okey/ Let's make better sentence/ Okey you say the archaeologist found dead
221. people or some ((XX)) person/ Okey? Okey/ Yes: Tahsin/
222. C11: They ____found clothes/
223. T: Okey they found clothes/ And: If they find clothes/ ____if they found clothes/ they
224. found a dead body/ And: ((XX)) study to find a body?
225. C11:Yes/
226. T:Yes/ Who is studiyng ?

227. C10: The archaeologist/ aa: They are studying/ a: ((XX)) the man/ who is the man?
228. T:Okey/ Yes yes.Archaeologist are studying about ((XX)) the dead person/
229. Okey? Okey/ Let's do exercise four two 'History Under The Alps'/ Let's read the
230. newspaper story/ and:/ check if your answers in exercise four one were ((XX))/
231. a:: we will/ a:: okey/ we will ((XX)) on the page and we will read quietly/
232. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
233. T: Okey/So now/ a:: okey/ Now we are going to read it/ a:: read the passage/
234. Quietly/ Okey/ Quietly/ Read it another time/ Queitly/
235. C2:Quietly?
236. **T: Sessizce/** Okey/ Read
237. C5: Read it/
238. T:Read it once more/
239. **C11: Ama komutanım /**
240. **T:Evet okuyorsunuz/ ___**
241. **C3: Komutanım burada grass 'e kadar' anlamında mı kullanılmış?**
242. **T: Hayır/ ____** Grass _____ Fill with grass/ Do you think ((XX)) have any boot at that
243. time/ regular boot? ((XX)) like we wear today?
244. **C9: Peki içindeki ne komutanım?**
245. **T: Sence onların senin giydiğin gibi botları var mıydı? O zaman:/ ne yapmış**
246. **olabilir sıcak tutması için?//**
247. **C.ler: //Çimenle doldurmuştur/**
248. **T: Çimenle doldurmuştur değil mi? _____ Okey/ Yorum yapmadan okuyorsun/**
249. **C14: Komutanım ne olmuş?**
250. **T: Ne ne olmuş?**
251. **C14:** Fill with the grass/ **Botuna bir şey doldurmuşta anlamadım komutanım/**
252. **T: Ayakkabının botların içine ne doldurmuş?//**
253. **C2: //Ne olmuş?**
254. **T:Ayakkabıların içine- ı::2 botların içine ot doldurmuş/ Dolayısıyla ayağını sıcak**
256. **tutmuş/ Tamam?_____** (Sinirli bir şekilde) **Evet okuyorsunuz/**
257. **C14: Komutanım** ((akse)) **ne?**
258. T:Axe **balta_____balta/ ((XX)) keşfetmek/**
259. **C8: Komutanım ne zaman kelime quizi yapacaksınız?**
260. **T:Yarın olabilir/ Üniteleri bir yetiştirelim ondan sonra/** ((XX))Okey/ Finish
261. reading___/Yes/
262. **C15: Komutanım bu investigation (öğrenci kelimeyi Türkçe okur) ne demek?**
263. **T: İncelemek araştırmak/ investigation/ soruşturmak araştırmak vesaire/**
264. **C15: Komutanım birer paragraf okuyalım mı?**
265. **T: Sana demiştim bunun için daha erken//**
266. C.ler: //((XX))//
267. **T: Ama gene de okumaya çalış /** Okey/ Okey/ Let's read the
268. passage/ let's
269. the read the passage/ Çağatay could you please start?
270. C15: (Öğrenci kitaptan bir bölüm okur.)
271. T: (Öğretmen öğrencinin telefuzunu düzeltir) Immediately/
272. C15: The police immediately/
273. T: Okey/ Thank you/ thank you Melih/
274. C10: (Öğrenci kitaptan bir bölüm okur.)
275. T: Listen/ archaeologist/ Okey/ Daha anlaşılır oku/ Okey/ Let me see/ Let me see Cemil/
276. C10: (Öğrenci kitaptan okumaya devam eder.)
277. T: Okey/ Okey/ a:: First of all/ let's do the exercises in exercise five/ and ____ now
278. we will (XX))/ between aa(:)/ we can translate the passage/ Okey? We try to catch
279. ((XX))/ Okey/ Turn the page please/ turn the page/
280. **C2: Gelecek zaman mı?**
281. T:Yes/ Exercise five/ a:: We will do these exercises please/ Later on- later on
282. check your vocabulary/ Read the text again/ Make a list of the words you don't
283. understand/ Look-_____look carefully at the text again/ Can you guess the meaning of
284. the words/ Check the words at the dictionary/ Compare your ideas with each other in
285. your ((XX))
286. **C2: =Komutanım biz daha önce yaptık onları/**
287. **T: Yaptınız mı?**

288. C.ler: Yes::/
289. T:Okey/ ____ Okey/ For ((XX))//
290. C2: //Ben burayı ((XX))
291. T: Burayı neden çalışmıyorsun Nazım? Buranın suçu ne?
292. C2: ((XX))
293. T: Ben size seçme hakkı vermedim henüz/_____ Onun için de hepsini yapacaksın/
294. Notların ne zaman istediğim düzeye gelir/ belki o zaman sana seçme hakkı
295. tanıyabilirim/
296. C2: Oho:: üçüncü sınıfa kadar bekliyecek miyim?
297. C.ler: (@@@)
298. T:Espri yapma
299. C2: Emredersiniz komutanım/
300. T: Okey/ Now everybody look back at the text/ ___Okey/ a:: We have the example
301. here/ One arrow and archaeologists are ((explain)) ((XX)) a:: What((XX)) arrow?
302. Do you know what?
303. C.ler: ((XX))
304. T: Ok/ Okey/ What other vocabulary items are here? ____ Are there? Okey/ What
305. other=
306. C.ler: = Axe **var/**
307. T: Axe/ Okey/ What else?
308. C6:Balta var komutanım/
309. T: Melt/ Okey /Yes anything else?
310. C11: Fill/
311. C.ler: Doldurmak/
312. T:Yes/ yes fill/ ha ha/ yes fill/ fill with ____ /Yes/ fill/ Anything else?
313. C.ler: No:/
314. T: Anything else?
315. C.ler: ((XX))
316. T: Okey/ Raise your hand ___please/ Mystery/ I think they discovered//
317. C2: //Letter/letter/
318. T: Letter? Letter?
319. C.ler: ((XX))
320. T: That is not ((XX)) this passage/
321. C.ler: Komutanım //
322. T: //Just read the passage/ ___Okey/ Stop that Kemal/
323. C.ler: ((XX))
324. T: Immediately/____border/ Okey? Immediately/ a:: / STOP THAT
325. KEMAL/ border/ Okey/ Now a:: Check these words in-_____ check their meaning 326.
in the dictionary/ _____ Yes start the//
327. C.ler: //((XX))
328. T: Okey/ Forth one ((XX)) didn't/ ____**Yapmayanlar yapsın o zaman/**
329. C2:Komutanım biz onu yapmıştık/
330. T:(Sinirli bir şekilde) Nazım yapanları değil yapmayanları kasdediyorum/ Sen
331. okumaya devam et ve diğer alıştırmaları yap/ _____Okey/ Use your dictionary/
332. ____write these vocabulary item in the in your notebook/ and: find their meaning in 333.
the dictionary/ Yes start quickly/ _____ Okey time's finished/ All right/
334. C5: Bıttı mı?
335. C2: Bıttı/
336. T: Bitti/
337. C15: Bıttı/
338. C16: O zaman komutanım teneffüs vakti/
339. T:Evet/
340. C11:Excellent ne demek komutanım?
341. T:Okey find these in dictionary/ Okey/ Let's have break/
342. C2: ((İteğenşin))
343. C14: Attention/ (Öğrenciler ayağa kalkar)
344. T: Siz de bugün bir haller var ama bakalım/ (boru çalar)
345. T:((XX)) Have nice break/
346. C.ler:(Bağırarak) THANK YOU MA'AM/

Ek 1.2. Öğretmen 2

Ders: İngilizce. Four Skills
Ders Kitabı: Double Take Listening and Speaking. Ünite 11-B
Etkinlik: Dinleme

1. C1: Attention/(öğrenciler ayağa kalkar)
2. Class is formed/ No absentees SIR/
3. **T: Merhaba arkadaşlar/**
4. **C.ler: SAĞOL/**
5. T: Sit down/ Shut the window/ That's okey/
6. **C2: Komutanım ödev vermiştiniz/(gülümseyerek)**
7. **C3: A::/ Ben bilmiyordum/**
8. T: Yes/ I know/ After the class/ I will take your note-books/ Okey and Memed Ali=
9. C4: = YES SIR/
10. T: Don't forget to take all note-books and bring them to me/
11. **C.ler: Komutanım yarın sınav var/ ((XX))**
12. T: And yesterday- okey Mustafa tell me/ What did we study yesterday?
13. **C5:** E:::/ We study - **___ kaçtı ya:?**
14. T: We'll start disasters/
15. C.ler: ((XX)) (kısımda bir fısıldaşma olur)
16. T: And Basri/
17. C6: Yes sir/
18. T: Tell me some disasters from yesterday/
19. C6: ((Avılanç))
20. T: Hı?
21. C6: Avalanche/
22. T: Avalanche/ okey// e:: thunderstorm/
23. C6: //thunderstorm/
24. T: And Rıdvan//
25. C.ler: //((XX))
26. C7: Yes sir/
27. T: Flood/ flood/ okey Erkut/
28. C8: ((Earthquake))
29. T: Earthquake/ all right/ These are called- these are called____ Yunus/
30. C9: ((XX)) disaster/
31. T: disaster/ okey then/
32. C: ((XX))
33. T: And then read it/ Exercise four yesterday and now five/___ and five/ and
34. Kandemir=
35. C10: = Yes sir/
36. T: Read the instruction/
37. C10: " Listen to interviews with three people from disasters. Match the responses
38. below with the interviews. Number them one two and three/ How did you
39. feel? How did you do?"
40. T: Okey then/ Now there is an interview and there are three speakers/ Listen and
41. match the sentences below/ for example- before you listen first read the sentences/
42. Mehmet/
43. C11: Yes sir/
44. T: Read the first sentence/
45. C11: It was wonderful/
46. T: Next/
47. C12: I felt sad/
48. T: Okey next/
49. C8: We were so happy/
50. C4: I felt very,very scared/

51. T: good/
52. S: We carried the men down again/
53. S:We ran out of the hotel/
54. C9: I couldn't do anything/
55. C13: We went to help the rescue team/
56. C14: I just waited/
57. T: I just waited/ Okey then/ So you will number them according to the speaker/
58. C: Active listening ((XX))
59. T: These are the answers of how did you feel, what did you do? Okey/ Listen and
60. you'll understand/ Raise it Yunus (Öğrencinin sandalyesini göstererek)/ Which part?
61. Quick/ Okey/ Read it/ read it/ Just open the file/
62. C9 ((XX))
63. T: ((XX))
64. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
65. T: OK. Come on/ Hands up! Do we need to listen again?
66. C2: //NO::/
67. C.ler: //YES sir/
68. C.ler: //No sir/
69. T: Okey/ Let's listen again/ And listen carefully because I'll ask you more questions/
70. Salih/
71. C3: Yes sir/
72. T: ((XX))
73. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
74. T: (araya girerek) Be careful/ Who is speaking and what is he or she talking about?
75. Okey/
76. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
77. T: Okey/ At first how many of you took notes? How many of you took notes?
78. C.ler: (sınıfta bir fısıldaşma olarak) ((XX))
79. C: ((I took))
80. T: Yes/ If you take notes you can remember/ You can remember the details/ Right?
81. C:Yes/
82. T: Because I'll ask you more qustions/ Now first/ speaker one/
83. C11: Sir sir/
84. T: Who is speaker one? Memet/
85. C11:_____
86. T:Who is it? Speaker one/
87. C11: Speaker one/ I felt sad.
88. T: But who?
89. C.ler: Sir sir (söz isterler)
90. T: Memet Ali/
91. C4: Yes sir/ Linda/
92. T: Lin::da:: / yes:/ First speaker is Linda/And Memet.
93. C11: Yes sir/
94. T: Sit down/ and don't make noise with that chair okey? You don't need to stand up/
95. **C11: ((Okıyım mı?))**
96. T: Yes/
97. C11: I felt sad/
98. T: I felt sad/ Okey/
99. C11: And/ I couldn't do anything/
100. T: Okey/
101. C11: And I just waited/
102. T: I just waited/well done/ good/ and she said/ I felt sad/ Why did she feel sad?/
103. Why is linda sad?
104. **C12: Bi da: söyler misiniz?**
105. T: WHY IS LINDA SAD? Çağıl/
106. C2:Yes sir/ A:: because a helicopter came take her and he ı:: // she forgot her cat ı::
107. T: // Good/
108. C2: And she couldn't anything for it/
109. T: She couldn't DO anything for it/
110. C2: She couldn't do anything for it/ and ı::: she felt sad/

111. T: Well done/ very good/ And second speaker/ Yunus/
112. C9: KAVIN/
113. C3: Kavın mı?/ Kadın?
114. T: I didn't understand/
115. C: Kevin/
116. T: K-e-v-i-n/ It's evin/ And Yunus what did Kevin say?
117. C9: He::_____climb/
118. T: Come on/
119. C.ler: ((XX))
120. C: It was wonderful/
121. T: It was wonderful/ well done/
122. C.ler:((XX))
123. C: We were so happy/
124. T: We were so happy/ Kandemir/
125. C10: Yes sir/ we carried the men down again/
126. T:We carried the men down again/ and Çağıl/ Kevin said it was wonderful/ What is
127. it/ What is it/ What was wonderful?
128. C2: _____/
129. C3: Rescue operation/
130. T Rescue/
131. C3: Operation/
132. T: Rescue operation/ Yes/ it was wonderful/ because rescue operation // was
133. wonderful successful/:
134. C: //Wonderful
135. T: They find- they find the people/ they find the people- / Mert/=
136. C14: =Alive/
137. T: Alive/ good/ Alive?
138. C.ler: Yaşamak, canlı, hayatta/
139. T: Yes alive/ Erkut Okey/
140. C8: A::::/
141. T: Okey sit down/
142. C8: Linda___a:::((XX))/ I felt very very scared
143. T: Scared/
144. C8: We ran out of the hotel/
146. T: We ran out of the hotel/ __good/
147. T: Yes ____ we were very very scared/ we were very very frightened/ frightened/
148. remember from scary movie//
149. C.ler: //((XX))
150. T: Now six/ It was homework/____/We'll listen but first read the instruction/ Yiğit
151. read the instruction/
152. C13: Yes Sir/ "Prepare a radio news about a disaster. One of the disaster in this unit
153. or another that you know about. Work in groups of three. Prepare the news report
154. together then take parts to act it for other students."
155. T: Good/ now student a student b student c/ Student a is a radio announcer/ student
156. b is the reporter/ student c is a survivor/ survivor?// Survivor kazazede/ good/
157. C.ler: //((XX))
158. T: Both you three/ okey/ then first who are you /
159. C8: survivor/
160. T: survivor/ okey/ you?
161. C4: reporter/
162. C2: Ben de radio announcer/
163. T: Radio announcer/ okey/
164. T: Let's listen to your friends/
165. C.ler: (@@@@) (Öğrenci konuşmaya başlamadan önce boğazını temizler. Bunun
166. üzerine herkes gülüşür.)
167. C2: Yes sir/ Hello guys/ I am Çağıl Albayrak/ your favourite radio announcer/ Just in
168. Mehmet
169. C2: Ali can you hear me? Mehmet Ali?
170. C4: Yes Çağıl/ thank you ((XX)) how do you feel/
171. C8: (öksürerek söze başlar.) Yes man/ it was like bad thing//

172. C2: //we will be back with you
173. soon ((xx)) It's one o one/ your favourite radio/
174. T: Well done/ I appreciate your of three/ very good/
175. C.ler: ((XX))(@@@@)
176. T: Hı: yes/
177. C.ler: (@@@@)
178. T: Okey/ well done- ((XX)) plus?
179. C.ler: Artı
180. T: Yes/ (Öğretmen not defterine öğrenciler için artı işaretleri koyar.) Çağıl/
181. C2: Yes sir/
182. T: Memet Ali/
183. C4: Yes sir/
184. T: Erkut/ okey/ I like it/ Anybody else? Like this/ Okey/ I will see it in your
185. notebooks/ Now next unit/ "Earthquake and aftershocks"/ earthquake or disaster and
186. ((XX)) aftershocks/ What is it?
187. C4: Artçı şok/
188. T: That's right// Do you remember ((XX)) about the earthquake/ two weeks ago
189. C8: ///(@@@)
190. Sx: Two weeks ago/
191. T:Hıhı/ Where was it?_____two weeks ago/ and/ What was it about?
192. What did that woman talk about? Do you remember((XX))?
193. C15: Yes/ She ((talk)) about earthquake/
194. T: Yes/ she talked about the earthquake/ and what else? What did she tell you? She
195. showed something like this/ So/ what is it? What is it?
196. C2:Se talked about what we must do?
197. T:What you must do? In an earth earthquake/ good/ So ((XX)) this is called ____
198. so ((XX)) in an earthquake/ hı?
199. C: Protect/
200. T:Protect is verb/
201. C2. Protection/
202. T: Protection yes/_____How about Sur-//
203. C: //Survivor/
204. T: Survive/ in an earthquake/ well done/ ((XX)) an Earthquake?
205. C.ler:_____
206. T: Experience?
207. C16: Deneyim/
208. T: Here is a verb/ How many of you have experience- experience ((XX)) **Başından**
209. geçti/ tecrübe etti?
210. T: Erkut/
211. C8: Yes sir/
212. T: Did you involve in an earthquake? Involve hı hı when? When and where?
213. C8: In Ankara nineteen ninety ((XX))/
214. T: Okey/ and Rıdvan/ how do you feel- how do you feel during the earthquake/ how
215. do you feel?
216. C7: ((XX))
217. T: Okey/ how do you feel?
218. C7: It's terrible because- ıh people- ıh people-
219. T: Okey/ Think about it/ how do you feel during in an earthquake/ do you feel fear/
220. excited worried? How do you feel ?
221. C16 : I am sleeping/
222. C1: Sleeping again/
223. T: You don't care the earthquake hı?
224. C16: No/
225. T: No!? _____Now unit eleven-b/ exercise two says work with a pair/ there are
226. what you do after an earthquake/
227. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
228. T: There is an instruction to follow to do in an earthquake/ e will complete these
229. sentences
230. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
231. T: So/ intruction number one Salih/

232. C3: "Turn on the radio and follow the instruction"
233. T: "Fallow the instruction"/ good and second one Yiğit/
234. C15: Yes sir/ "Check the gas-leaks for damage and electricity"
235. T: "Check the gas-leaks and damage to electricity"
236. Sx: ((XX))
237. C: lines?
238. T: lines/ good/ electricity lines/ "Check the gas-leaks for damage and electricity
239. lines" Why? Mert/
240. C14: ((XX))
241. T: ((XX)) what is it? Fire ((XX)) and three/ Memet/
242. C11: (ayağa kalkarken sandalye gıcırdar)((XX))
243. T: Check your ((XX))
244. C11: ((XX))
245. T: There can be damages in the buildings/ and four/ Fırat/
246. C18: Yes sir/ "Don't waste water"
247. T: "Don't waste water"/ five/ Gökhan/
248. C17: "Don't use phone except emergency"
250. T: "Don't use phone except emergency"/ very good/ emergency and the last one
251. ____ ((XX))/ be careful/ Çağıl/
252. C2: Yes sir/ "Be careful/ aftershocks can cause more damage in the buildings"
253. T: damage/ damage (Öğrencilerin tekrar etmelerini isteyerek)
254. C.ler: DAMAGE /
255. T: damage/
256. C.ler: DAMAGE /
257. T: hı hı/___ sorry?
258. C: ((XX))
259. T: Can call- can call it's a verb/ for example gas leaks/ for example gas lines/ gas
260. lines/ to damage gas leaks ((XX)) is it clear now/__((XX)) fallow the instructions?
261. C.ler: Yes/
262. T: Okey/ now three/ Salih read the instructions/
263. C3: Yes sir/ **hangisi?**
264. T: Three/
265. C4: "Listen to the radio program again"
266. T: Which expressions do people use to agree with each other/
267. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
268. T: ((XX)) (teyp sesi öğretmeninkiyle karışır) ((XX)) I'll explain it/ What
269. do you say?
270. C: ((XX))
271. T: That's right/
272. C: ((XX))
273. T: that's right/
274. C: That's right/
275. C3: That's right/
276. T: All of them are true actually/ certainly/ of course/ definitely/ all them are the
277. same/_____now five/ this time you'll listen to a survivor/ and then they are
278. talking about their experiences in an earthquake/ Make notes about what he did or
279 didn't do in an earthquake/ unıt eleven b listen and take notes/
280. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
281. T: Do we have time? I think we have one or two minutes/
282. C1: No sir/
283. T: Okey/ write a report what they did or didn't do/ Tell me where he was during the
284. earthquake/
286. C.ler: Sir sir sir sir/
287. T: Mustafa/
288. C5: He was in an apartment//((XX))
289. T: //He was in an apartment/ ((XX)) which country/ which
290. city?
291. C: Turkey/
292. T: Which city?
293. C.ler: İstanbul/((XX))

294. T: No/_____ yes, he said/ which city?
295. C.ler: ((XX))
296. T: Anyway after the break we will listen again. And this we will complete the
297. exercise.
298. So/ I think time is up/ ha?
299. C.ler: ((XX))
300. C4: Komutanım bu kitap Türkler mi yazmış?
301. C.ler: ((XX))
302. T: No. It is an international course book/ It contains some Turkish((XX))/ All right/
303. C1: Attention!!
304. T: See you boys/
305. C.ler: Thank you sir/

Ek 1.3. Öğretmen 3

Ders: İngilizce, "Main Course"
Ders Kitabı: Basic Tactics For Listening. Ünite 21
Etkinlik: Dinleme

1. C1: Attention/ (Öğrenciler ayağa kalkar)
2. T: Good morning/
3. C.ler: GOOD MORNING SIR/
4. T: Sit down/
5. C1: Class is formed one ((absentees)) sir /
6. T: One absentee/ Who is it?
7. C1: He went to basketball/
8. T: WHO? WHO?__who?
9. C1: Tolga/
10. T: Where is he?
11. C1: He went to the basketball match/
12. T: Basketball match/ ____Okey/ Sit down/
13. C.ler ((XX)) (öğrenciler kendi aralarında konuşurlar)
14. T: Yes/one person is absent everyday (sandalyeyi çeker ve oturur)
15. (Öğretmen der defterini imzalar; sınıfta kısa süreli bir sessizlik olur)
16. **T:** =Okey/ ((XX)) **kaçtasınız?**
17. **C.ler:** ((XX)) ((**on üç ondört**) ((XX))(öğrenciler kendi aralarında konuşurlar)
18. **T: Yapılacak?/**
19. **C.ler: ((XX))Onu yaptık komutanım/**
20. T: Okey/
21. C.ler: ((XX))
22. T: One unit/___unit fourteen and fifteen/ ___basic tactics for listening unit twenty-
23. one/
24. **C.ler: Onu yaptık komutanım/**
25. T: What page are we on ?_____WHAT PAGE ARE WE ON?=
26. C1: =Fourty-three/
27. T: Okey/ Page fourty-three/___ Yet's listen/ ____ Yes Özgür what's the problem ?
28. **C2: Ya: komutanım ayağım sıkıştı/**
29. **C3: Komutanım bi şey yapmadım/**
30. T: page fourty-three five point two/ ___ let's listen/ people are asking for directions/
31. Listen and write the name of the each place/ What they are looking for?
32. **C4: Onu yaptık komutanım/**
33. T: Okey listen again/ No problem listen one more time/____Okey let's do this activity
34. again/
35. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
36. T: Okey/ Number one bank/ Number two/
37. **C5: Dün yaptık komutanım/**
38. **T: YA BİLİYORUZ ÇOCUĞUM YA:/ BİLİYORUZ ÇOCUĞUM YA::/**
39. C6: Peking restaurant/
40. T: Yes/ Peking restaurant/__three/
41. C7: Supermarket/
42. T: Supermarket/__Yes Alican/
43. C8: Post office/
44. T: Five/_Çağlar/
45. C9: Tourist office/
46. T: Tourist office/ six/
47. C10: Museum/
48. T: Museum/
49. C11: Art museum/
50. T: Okey/ museum/ Okey repeat/ MUSEUM/
51. C.ler: MUSEUM/ (Öğrenciler toplu tekrar yaparlar)

52. T: museum/
53. C.ler: MUSEUM/ (Öğrenciler toplu tekrar yaparlar)
54. T: Yes Peking/ __What is Peking?/ Does anybody know what the Peking is?
55. C12: ((XX))
56. T: Evet dimi? Peking/
57. C12: ((XX))
58. T:Bazı kafası çalışan adamlar var aramızda HALA /__ Okey/ Peking is the old
59. name/ Now they call it the city/((XX)) Beijing / the same right/ Peking is
60. the old name/ Beijing is the new name/
61. C1: Yes/
62. T: Okey/__ So/ most probably/ this could be/ a___ Chinese restaurant/__Right/
63. Okey/___Now there is a map here/___We are going to listen to the conversation/
64. Number the places on the map/ Okey/ Number the places on the map/
65. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
66. T: Listen again/
67. (Sınıf bant kaydından aynı bölümü tekrar dinler)
68. T: Okey/__Evet/ ((XX)) somebody draw the map on the board/___draw the map on the
69. board/__hı____big map__draw a big map/ Go ahead/ go ahead/ continue/
70. go ahead/ carry on/ **ne demek** carry on?_carry on/ Left handed are not good drawers/
71. Let's do it/_____everything ((XX))
72. C.ler: Yes/
73. T: Okey you are right here / second street/ third street/
74. C.ler: Pine street/
75. T: Okey Pine Street/
76. C.ler: Ford street/
77. T: Okey ford street/
78. C.ler: ((XX))
79. T: No problem/__ Okey/ now this is number one/__ Where is number two Ahmet?
80. come and show it on the board/
81. C.ler: (öğrenci tahtada sonra) NO:::/
82. T: I didn't like that/ İlyas ((XX)) (Öğrenci tahtaya çizim yapar)
83. T: Is that true? Does everybody agree?
84. C.ler: No::/ no:: (öğrenciler kendi arasında konuşurlar)
85. T: NO? Okey Mert/ What do you think?
86. C13: ((XX))
87. T: In English/ In English/__ Is this true?
88. C.ler: No/ no/(öğrenciler kendi aralarında konuşurlar)
89. T: Okey/ If you are not sure we will listen again/
90. C.ler: ((XX))
91. T:Listen again/ Okey/__listen again/__listen again/
92. We have two options two/ Okey__/ We have two options((XX))/___Listen again/
93. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
94. T: Yes number three/
95. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
96. T:Yes/
97. (@@@@)
98. T:On the corner of second and forth/__yes Özgür/ __ Where is the supermarket?
99. C.ler: Yes/ Yes/
100. T: Every body agrees?=
101. C.ler: =Yes/ Yes/
102. T: Okey/ Listen/ Listen again/
103. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
104. T:Yes number four/__İsmail/ come here/(Öğrenci gelip tahtada gösterir)
105. Is that true?
106. C.ler: NO::/
107. T: Every body agrees?
108. C.ler://YES:/
109. C.ler://NO:/

110. T:Ahmet what do you think? Show it on the map/ (Öğrenci gelip tahtada gösterir)
111. C.ler: NO:/
112. T: Okey/ we will see/__Listen again/ listen again/
113. ((XX))
114. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
115. C14:Ya::/
116. T: Listen again/__Listen again/
117. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
118. T: Five/ We are here/ Do you understand Ahmet?
119. ((XX))
120. T: Listen/
121. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
122. ((XX))
123. T: Don't shout all together/__Onur/ (Öğrenci tahtada göstermeye gider)
124. C.ler: //YES::/
125. C.ler: // NO::/
126. T: Ok/ We are not sure/
127. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
128. T: Any problem?
129. C.ler: NO PROBLEM/
130. T:Okey/ One more activity here gentleman/ Now each person ((XX)) a request/ I
131. want to go right down the request ((XX))/ Do you understand?
132. C15:Yes/
133. T:Okey/ One
134. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler)
135. C16: Is there is a bank new here?
136. T: What does he say to her?
137. ((XX))
138. T: Excuse me? Is there a=
139. C.ler: = Bank near here?
140. T: Okey/ Write it down in your notebooks/__WRITE IT DOWN IN YOUR
141. NOTEBOOKS/ Is there a bank near here?___Okey/ You have these questions when
you 142. want go somewhere/ and you don't know where ((XX)) places/___Yes/ number two
143. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
144. T: Okey/ two/
145. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
146. C17: Excuse me/ I am looking for the Peking Restaurant/
147. T: Yes/ I'm looking for the Peking Restaurant/
148. C18: ((XX))
149. T: Look for/ okey/ look for?/
150. C: Bakmak/
151. T: In English/
152. C: //Sir sir/
153. C.ler: // ((XX))
154. T: Listen other question/ and ((XX))/ You don't have to ask a question/ Right
155. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
156. T: Yes/
157. C: I am trying to find the supermarket/
158. T: I am trying to find the supermarket/
159. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
160. T: Alican?
161. C1: How can I get to the post office?
162. T: Yes/ How can I get to the post office?__Okey/ ((XX))/ Does everybody understand?
163. C.ler: Yeah yeah/
164. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
165. T: I am looking =
166. C: FOR/
167. T: FOR THE TOURIST OFFICE/
168. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
169. C2: Can you tell me how can I get to the art museum?

170. T: Can yo tell me// how/ how I can get to the art museum/
171. C3: //((XX))
172. T: Can you tell me how/or how to (__)can you tell me how to get to the
173. C: Komutanım how can I demiyo mu?
174. T: How to get to the ((XX))/ Okey/
175. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
176. T: Listen again/
177: (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
178. T: Okey/ two/___Veysel/
179. C8: a/
180. T: a/
181. C4: yes/
182. T: Okey/ three/
183. C: b/
184. T: b/
185. C: Yes/
186. T: b/ Does everybody agree?
187. C.ler:YES:/
188. T: Okey/ four/
189. C: a/
190. T: a/ Okey five Özgür/
191. C5: a/
192. T: six/
193. C: b/
194. T: b/ any problem?
195. C.ler: No problem/
196. T: Okey/__ok now/
197. C: ((XX))
198. T: What question?
199. C.ler: ((XX))
200. C: Yes/
201. T: you ((XX)) think every question? Okey listen one more time/
202. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
203. T: Go up to the-
204. C.ler: ((XX))
205. T: Turn left/__This is a yes-no question/ Right/
206: C.ler: Yes/
207. T: So the answer is-
208. C: ((XX))
209. T: That's right/
210. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
211. T: What is the question? Ahmet/
212. C6: Is it near here?
213. T: Is it-
214. C.ler: near here/
215. T: So again this is a yes-no question/ and the answer is/ ((XX)) can I help you /right/
216. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
217. T: Okey/ Bahadır/
218. C7: Where is the coffee shop?
219. T: So this is an information question/ Wh question/_ the answer should be/ on the
220. corner/ he can not say thank you/
221. C.ler (@@@@@)
222. T: Right / Okey/ four/
223. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
224. T: Yes
225. C: ((XX))
226. T: On the second/ so?
227. C: Bi daha dinleyebilir miyiz komutanım?
228. T: again/
229. C.ler: ((XX))

230. T:No
231. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
232. T: Okey so?
233. C: ((XX))go down ((XX))
234. T: on second ((XX))on the left/__the answer is the third/__You can not say yes
235. that's right/ He is asking about a ((XX))/ first or second/__ Okey number five/
236. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
237. T: Yes Orbay/
238. C8: The bank is on the left =
239. T: =or on the=
240. C8: Right/
241. T: Right/ Okey/ so it is on the left/ You can not say/ yes it is/
242. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
243. T: So forty-forth street/
244. C: go up/
245. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
246. C: ((XX)) two blocks/
247. T: Again/ listen
248. (Sınıf bant kaydından bir bölüm dinler.)
249. T: I go down two blocks and/ turn left/
250. C.ler: ((XX))
251. T: No/ no/ turn right/ you can not say yes it is/__Now you are ready for the exam/ Right/
252. ((XX)) for basic tactics for listening/
253. C: Yeah
254. T: Okey/ we are to finish unit 21 / yes/
255. C: Komutanım/
256. T: I am not ((XX))
257. C9: Sınav hazır mı komutanım?
258. T: Yes the exam is ready/
259. C: ((XX)) neler sorulacak?
260. T: The exam is ready/
261. C.ler: ((XX))
262. S30: Komutanım / biz buraya ilk geldiğimizde diyorduk ya hani / ((XX)) Her hafta
263. bir quiz olsun diyoduk/
264. T: Olsun/
265. C: ((XX))ama olmuyor/
266. T: Kendi kendinizi quiz yapın o zaman/ İlle bizden beklemeyin yani/
267. C.ler: ((XX))
268. T: Evet/
269. C3: Komutanım bişey sorabilir miyim? Yani komutanım bazen oyunlarda
270. yabancı kelimeler geçiyor/ Bunları bilemiyoruz/ Mesela komutanım
271. önce ki gün o kadar baktım ((XX))=
272. T: = Amma soru sordun ha::/ Bıdıbıdı bıdıbıdı bıdıbıdı.../Ne söylüyosun? Hangi
273. kelimeyi soruyosun çocuğum?
274. C3: Oxford'a baktım anlamı yok komutanım/
275. T: Ne biliyim ben çocuğum? Nerde geçti?
276. C3: Ya komutanım ((X)) taramalı tüfek ((XX))
277. T: Evet o şerit mermi/ şerit şeklinde makineli tüfeğe koyulan uzun mermiler/
278. C11: Komutanım ben Oxford'a ((XX))
279. T: Vardır da sen görmemşsin/
280. C11: Yok komutanım baktım/
281. T: Bi daha gel de beraber bakalım?
282. C: Her yere baktık/
283. C11: Yok yani komutanım/
284. T: Kütüphanedeki büyük sözlüğe bakın/
285. C3: Orda olabilir komutanım/
286. C: Orda ne kadar kelime vardır komutanım?
287. T: Hiç bi fikrim yok/
288. C: Komutanım ((orda binlerce kelime)) var/
289. T: Bunda da var binlerce şey/____ Evet elinizdeki sözlüğü küçümsemeyin/

290. **Bak doksan bin örnek diyo di mi?_____ En az kırk bin kelime/**
291. **C: ((XX)) bulamadım komutanım?**
292. **T:** Chain **e mi baktın** gun **a mı baktın? İkisine de baktın mı?**
293. **C3:** Chain **e baktım komutanım/**
294. **T:** Gun **a baktın mı ?**
295. **C4: Yo:: bakmadım komutanım/**
296. **T: Niye bakmadın? Belki de ordadır/**
297. **C: Komutanım bizde terimler sözlüğü var/ belki orda olabilir.**
298. **T: Olabilir**
299. **C: Oraya da baktım komutanım yok.**
300. **C.ler: ((XX))**
301. **T: Evet bak tomy gun/**
302. **C.ler: ((XX))**
303. **T: Nerde geçiyo? Hangi konuda geçiyo?**
304. **C4: Komutanım bir oyunda geçiyor/**
305. **T: Resmini göstermiyo mu?**
306. **C4: Efendim?**
307. **T: Resmini göstermiyor mu?**
308. **C: Komutanım ben ((XX)) (Kısımda uğultu vardır)**
309. **T: Ne soruyorsun?**
310. **C: Sözlükte ((XX))?**
311. **T: Heralde çocuğum herhalde/**
312. **C.ler: ((XX)) ne olur komutanım?** (gürültü devam eder)
313. **T: Ne olur mu? Ne alaka len?**
314. **C: ((XX)) olan yer morarır** ((XX))?
315. **T: Neresi morarır ya:?**
316. **C: Kangren olur mu ((XX)) ?**
317. **T: Bütün her yer kangıren olmaz/ belli bir yerden başlar/**
318. **Zamanla müdahale edilmezse/ ilerler sununda da öldürür yani/**
319. **C: ((XX)) önemli mi?**
320. **T: Olmaz önemli değil/**
321. **C5: İyi de ayağım ağrıyor((XX))**
322. C.ler: ((XX)) (gürültü devam eder)
323. **T: Evet boru çalıyor mu ?**
324. **C.ler: Çalıyor komutanım((XX))**
325. **T: Öteki ders multimedia'dayız/**
326. 4: ATTENTION (öğrenciler ayağa kalkar)
327. **T: Evet teybi getirin/**

Ek 1.4. Öğretmen 4

Ders: İngilizce. "Main Course"
Ders Kitabı: Cambridge English for Schools. Student's Book 2. Ünite 15
Etkinlik: Dinleme ve okuma

1. C1: ATTENTION/ (Öğrenciler ayağa kalkar.)
2. **T: Otur-** (tüm öğrenciler otururken)_____ **demeden oturmuyosun yav:/**
3. C.ler ((XX))
4. T: Sit down/ ___ up/____down/___ up/___ down/ (Öğrenciler öğretmen komutuyla oturup
5. kalkalkarlar.) All at the same time/ now/___ up 'n down / hah=
6. C1: = class is formed/ one absentee SIR=
7. T: = joke of the day /_____ Melih/
8. C1: Yes sir/
9. **T:Oku bakayım/**
10. C1: Temel- (Kapı çalınır.)
11. **T: Kim o yauv:/** Come in/ (kapı açılır) **O ne yauv::** (Geç kalan öğrenci içeri girer)
12. **((XX)) Evet adam ölmemiş/**
13. C.ler: (@@@@)
14. **T: Bi laf var değil mi?____** Survive **nedir?**
15. **C2:** Survive ((XX))**/ kazazede/**
16. **T:** Survive/__ **Hayatta kalmak/ hayati idame/__** survival/ **isim hali/ Askerlikte şey**
17. **vardır/___**survivel training/ **Hayati idame ettirme parkuru mu öyle bi şey deniyo/**
18. **C3: Aynı zamanda şey var komutanım((XX))**
19. **T:** (tahtaya yazarak) survive/__ survival **/ Mesela bir savaştan sonra hayatta kaldı/**
20. survive a war/___ survive an ((XX)) **gibi laflar var/__ hayatta kalmak hayati idame/**
21. survival training **askerlikte de/ ((XX)) aklıma geldi //**
22. C: // survival training
23. **T:** survival training **o hayatı idame parkuru/__**survival english **diye laflar var/**
24. **İdare eder yani ya/ idare ederiz kaybolmayız yani/____ Melih/**
25. C1: Yes sir/ (duvardaki fıkrayı okur)// Temel went to the ticket office at the railway
26. station/ he asked for a return ticket to İstanbul/ the ticket ((XX)) / Temel got angry with
27. the man.((XX))/ the man shouted/((XX))/ It wasn't me / it was ((XX)) one of the people
28. in the line Temel replied/
29. C.ler: ((XX))
30. **T: Evet gülünülecek burda//**
31. C.ler: (@@@@)
32. **T: Melih/__ anlatamadın/**
33. C1:Yes sir/
34. **T: Adam demiş ki- esprileri numaralamışlar biliyorsunuz/**
35. **C1: Evet komutanım/**
36. **T: Beş diyomuş herkez gülüyomuş/_ Gülün/**
37. C.ler: (@@@@)
38. **T: Melih beş diyomuş/ ___Evet kimse gülmüyor/**
39. **C1: Beş____ bi dövmediğiniz kaldı=**
40. **T: =İyi de- adam demişki/ ya: ben de aynısını söyledim/ Sen anlatamadın demişler/**
41. __answer **di mi? Şeyi okumuyoruz/**____get in line/ **Türkçedeki get la/ get ulan**
42. ((XX)) **değil mi? Get ulan der gibi diyo/** get in line/_____**Evet/ her neyse**
43. **nerdeydik/ napıyorduk? __** Yunus/
44. C4: ((XX))
45. T: An iron-age village/_____Who wants to read it/____part one/
46. C5: Yes sir/
47. T: Part two/
48. C6: Yes sir/
49. T: Part three/
50. C7: Yes sir/
51. C4: (Öğrenci ders kitabındaki metinden bir bölüm okur.)
52. **T: (Öğretmen sessizce bir öğrenciyle konuşur) Sana sözlük vermemiş miyiz?**
53. **____Sözlüğün yok mu?** (öğrenci sözlüğünü çıkartır.)

54. C4: (Öğrenci okumaya devam eder.)
55. T: A lake village/ ___where people lived on the water and went fishing/
56. T: ((XX)) once again/_____ ((XX)) **Bilinmeyen bi şey var mı?**
57. C.ler: Fence/
58. T: Fence/____There was a new fence around his land/_____fence/
59. C.ler: (birkaç öğrenci) **parmaklık komutanım/**
60. T: Çit/___çit yauv/ bahçe vesayre çit/_____başka?_____Bilinmeyen önemli bir şey
61. yok/__Hikayeye dikkat edelim/ Bi daha okuyalım sorular soralım/
62. C.ler: Sir__ sir/
63. T: An iron-age village in Glastonbury/___part one/__part two/__part three/
64. C7: Yes sir/
65. C: (Öğrenciler sırayla metinden bölümler okurlar)
66. T: Where is your dictionary?
67. C: ((XX))
68. T: In my locker?__Why don't you get it? ____**Al ya:/____Daha adamın sözlüğü yok**
69. ya:_____Böyle malzeme eksiği olmayacak/ Hemen gönderiyorum/__Hatırlat yarın
70. sana bi special assignment **vereyim/ Sözlüğü olmayanlara__ sınavdan sonra yarın/**
71. ____Why did these iron age people have boats?___They had boats because-____
72. Fırat/
73. C4: Yes sir____/
74. T: Why did they have boats?
75. C4: ((XX))
76. T: ___ It was a lake village/ Why did the people in this village- or why did these
77. villagers have boats?
78. C.ler: ((XX))
79. T: There are some questions on the next pages/ Why did they have boats? __ Yunus/
80. C8: Yes sir/ **Komutanım soruyu anlamadım/**
81. T: Soru yauv/ Lan kaç kere tekrar – uyuyorsun yauv/ Yunus__ evet host **oldun/ Gel**
82. bakayım /
83. (Öğrenci sırasından kalkıp tahtanın karşısına gelir.)
84. T: Square one/ ((XX)) in the middle/__ **Evet izle burayı/ Konsantrede zaafiyet**
85. çekiyorsun/ square one and ((XX)) in the middle/ Why did these villages have boats is
86. the question /__ Why did they have the- have boats/____ because in the ancient times
87. or in the olden times this village was a lake village/ People lived on the water and went
88. fishing /It was in the paragraph/ **Parçada yazıyo yauv/ Kafadan uydurmuyoruz/Yunus**
89. haberiniz yok yauv/ Kafadan da soruyor olabilirim/Orda olması gerekmez sorunun/
90. Parçayı iyi anlamamışşın demek ki/_____ hıh / What did doctor Bulleid find/ what did
91. he find?__ Mehmet/ ___A hundred years ago in eighteen ninety five/
92. C9: he find=
93. T: =found something/ he wanted make a fence around his land/ he made some deep
94. holes in the ground/ but in the holes he found there were some strange things/ they were
95. pieces ofold pots and he took them to the school teacher in Glastonbury/ **Bu bizim Uzun**
96. Memet'in kömür olayı hikayesine benziyor yauv/ Kömürü komutanına götürüyor
97. vesaire di mi? Demek ki bu efsaneler her memlekette aynı_____ her yerde – Bizde
98. Uzun Mehmet oluyor/ orda bir köylü oluyor vesaire/ Long John **oluyor di mi?** Long
99. John Silver / **Aynı uzun John uzun Mehmet/__hah /** What happenned in 1908?/__
100. İbrahim
111. C10: Yes sir/
112. T: What happenned in nineteen oh five (sınıfta bir süre sessizlik olur)
113. C10: In nineteen oh eight doctor Bulleid started digging in Laver's field/
114. T: What did he find?
115. C10: He ((find)) many// he discovered many pots ((XX))
116. T: // or he discovered some pots some iron tools / bronze pots and
117. jewellery/_____ That's all/ Do you have any questions on this page?
118. C.ler: NO QUESTIONS/ ALL UNDERSTOOD SIR/
119. T: Evet bu da yalan oluyor di mi? Toplu yalan/ any questions?
120. C.ler: NO QUESTIONS/ ALL UNDERSTOOD SIR/
121. T: Sorular varsa şimdi alıyoruz/ ___Fırat=
122. C4: = Yoktur komutanım/
123. T: İbrahim/

124. **C: Yoktur komutanım** (sınıf bir süre sessiz kalır)
125. **T:**No questions/ __ **Peki/** What's the next one? **Nereyi yapıyorduk?**
126. **C11:** Page ((XX)) **komutanım/**
127. **T: Bakıyorum/ Arada bölümler var/____** "The Aztec Ball Game"/ Hah/ ((XX)) about
128. the Aztecs _____ "The Aztecs Played a Game Like Basketball/ Read the Rules of the
129. Game" _____ YUNUS/
130. C8: Yes sir/
131. T: Can you read the rules of the game?
132. C8: "How to play the ball game" / "one" / "two teams play with a ball"
133. T: "Two teams play with a ball"/
134. C8: "Two"/ "The players try to put ball ((thro)) the hole" /
135. T: "through the hole" hım /
136. C8: "Three"/ "The players cannot ((touch))
137. T: "Can not touch the ball"/
138. C8: Can not touch the ball with their hands feet or head/
139. **T: "**Feet or head**"_____ Nasıl oluyor** yauv**?**
140. C8: "Four/ The game stops when the balls goes through the hole"
141. **T: "**Goes through- goes through the hole**/ Deliğin içinden diyor değil mi?**
142. C8: "The winnig team chases the ((spektatırs))/
143. T: "Follow the spectators/ hım/
144. C8: "spectators" / "they chatch the spectators"/ they take the spectators' clothes" / "they
145. eat their food"/
146. T: _____If I understood I would be an ARAB/
147. Cler: (@@@@@)
148. **T: Anladıysam Arap olayım/Nasıl kural bu ya:/ Bakalım tek tek/_____** "Two teams
149. play with a ball" **/ İki takım bir top / Tamam / Buraya kadar her şey normal/_____**
150. "The players try to put the ball through the hole"**/Oyuncular topu direkten geçirmeye**
151. **çalışırlar / Tamam bu da mantıklı// Güzel aferin/ Bir dakka/** "the players cannot
152. C: // ((XX))
153. T: touch the ball with their hands feet or head"/ __ **El ayak ve kafayla dokunamıyor/**
154. **Ne?__ ne?__ ne:? Nesiyle dokunuyor kardeşim o zaman?**
155. C.ler: (@@@@)
156. **C: Kollarıyla dokunuyor/ Kollarıyla dokunuyor/**
157. C.ler: **Kollarıyla/**
158. T: **Bir dakka/ "**The game stops when the ball goes through the hole**"/Delikten geçince**
159. **oyun bitiyor/**
160. C ((XX))
161. **T:** "The winning team**" Burdan sonrası biraz garip di mi?**
162. C.ler: (@@@@@)
163. **T:** " chases the spectators" _____ **Kazanan takım seyircileri kovalar/** "they catch the
164. spectators"/ **Seyircileri yakalar/** they take the spectators' clothes"/ **Elbiselerini çıkarır**
165. /they ate their food/ **Yiyeceklerini yer/ İlginç bir durum // Nasıl ben anlamadım**
166. C.ler: //(@@@)
167. **T: ____Nesiyle dokunuyor?**
168. **C12: Komutanım komutanım/ Aslında yani yenilen takım öldürülüyor/ Tüm**
169. **elemanları- çok ağır bir şey - demir/ Kalçalarıyla vuruyorlar /Tabi her tarafları**
170. **kırılıyor komutanım/**
171. **T: Nasıl zıplıyorlar yauv?/ E: tabi böyle garip oynarsan tarih sahnesinden de**
172. **silinirsin tabi/ Tarih sahnesinden silinirsin di mi?/ Hem öyle oyun oyna hem de-**
173. **olmaz neyse/** Anyway/ "How to Play the Ball Game" lets listen once again/ hah/
174. C: Yes sir (Öğrenci oyunun kurallarını tekrar okur)
175. T: Hı hı/ They eat their food/ thru/ **Şöyle de yazılabilir/** (sınıfın kapısı çalar) **Özellikle**
176. **Amerika'da/ mesela/** drive thru movie/ drive thru restaurant/**arabayla gidiyosun da**
177. **bir şeyler alıp çıkıyosun ya/ arabadan inmeden ya/** he went through the trees
178. **/Ağaçların üstünden gitti/** (kapı ısrarla çalmaya devam ediyor)/ **Şöyle de yazılabilir ve**
179. **böyle de okunur/** "Fill the gaps with a correct verb in the past tense"/ "____ the ball
180. game" **/Evet bunu yapmışsınızdır/ _____ Hepsini biri okusun bakıyım/__** Hasan/
181. C11: Yes sir/_____ "The aztecs" / "The ball game"/ "people from many countries in
182. America played this game"
183. T: Hıh/

184. C13: "The Aztecs played this game with two teams and a ball"/ "each team=
185. T: Each team/ I run each team/ (Öğretmen Türkçe deki "ayran içtim" cümlesi ile
186. benzerlik kurar.)
187. C13: "Each team tried to push the ball through the ring similar to basketball" / "in the
188. ball game the aztecs did not ı:: touch the ball with their hands or feet/ they
189 only- // they only used their arms and legs"
190. T: //Hı:: /
191. Their arms and legs/ **Demek ki bunu_____ demin soruya cevap veremeyenler/**
192. bunu okumamış olanlar değil mi? Neresiyle dokunuyorlar dediğim zaman cevap
193. veremeyenler bunu okumamışlar / Evet _____ hım /
194. C13: "When one team put the ball through the hole // the game stopped/
195. T: // when one team _____
196. put the ball through the hole hıı/ the game stopped/ _____ when one team put the
197. ball through the hole the game stopped/ hıh
198. C13: "The winning team didn't win a prize"/ "they- they
199. T: Hıh/ __ they/ _____ they hasan/_____they/_____ they tried
200. C13: "they tried to take the clothes of the people"
201. T: Who?
202. C13: Who watched the game/
203. T: Who watched the game/ they also=
204. C13: = they also ((eat))// their food
205. **T:** // ate/___ they also ate their food/ all in the past tense/ they also ate
206. their food/ once again/ **Olmadı/ ___ Biraz daha düzgün okuyalım dikkatli okuyalım/**
207. Erkut/
208. C12: Yes sir/ "The ball game"/ "People from many countries in America played this
209. game"/
210. " The Aztecs played the game with two teams and a ball"/ "Each team tried to push the
211. ball through the ring"/
212. T: Through the ring/ through / hı hı/
213. C12: "Similar to basketball inthe ball game the Aztecs did not used the ball with their
214. hands
215. or feet/ They only used their arms and legs when one team ((pat)) the ball=
216. T: = put the ball/
217. C12:"Through the hole the game stopped/ "The winning team didn't win a prize"/ "They
218. tried to take the clothes of the people who watched the game"/ "They also ate their food/
219. T: They also ate their food / I think that's enough for this one / " An Aztecs Quiz"
220. "Read some more about the Aztecs" /"Life with the Aztecs"/Lets read the text/ two parts
221. only/__ Mert /
222. C14 Yes sir/
223. T: Please read first part /and/____ Çağıl/
224. C15: Yes sir/
225. T you'll take the second part/
226. C14: "The Aztecs lived about five hundred years old ago /years ago in Mexico / They
227. were very good farmers and fisherman/__ fishermen / They ate a good ((diet)) (öğrenci
228. yanlış okur) diet/
229. T: "diet of fish"/
230. C14: "diet of fish meat and ((vegetable)) (öğrenci yanlış okur)"/
231. T: and vegetable / vegetable/_____ vegetable/
232. C14: "The rich people wore cotton clothes and the poor people made clothes from
233. plants"/
234. C15: "The Aztecs had many gods but their most important god was ((Hui))"
235. T: ((Huitzilo)) something/ hı::/
236. C15: ((Huitz))
237. T: "It was-"
238. C15: "It was the sun god/ the aztecs believed that he worked all night to make the sun
239. rise in the morning/ Every morning the Aztecs killed many prisoners"/
240. T: "prisoners"
241. C15: "prisoners in the market square to make their god happy"/
242. T: Lan bu Aztecler de hakkaten amma garipmiş ya: /
243. C.ler: ((XX))

244. T: Güneş tanrısı bütün gece güneş doğsun diye çalışıyor ya sabah da güneş
245. doğuyormuş/ Olan kime oluyor? Mahkumlara oluyor ya /
246. C.ler: ((XX))
247. T: Ha/((XX)) When did they live? Five hundred years ago/ "Ask and answer the 248.
248. questions" / Kandemir/
249. C16. "Where did they live?"
250. T: Where did the aztecs live?___In Mexico / Three/ Fırat /
251. C17: "Who is the sun god?
252. T: "Who is the sun god? ((Huitzilopochtli)) / o ne ya/_____ Anyway / what's the name
253. of the sun god or who is the sun god / number four/
254. C: ((XX))
255. T: Ne o? / Who did they believe? / Who did they believe?___ Mustafa/
256. C5: Yes sir/
257. T: What/
258. C5: What did they do to make their god happy?
259. T: What did they do to make their god happy?They killed many prisoners/ Number five/
260. C: Why did they kill ((XX))?
261. T: Why did they kill the prisoners? To make their god happy/ Number six/___ Rıdvan/
262. C9: Yes sir/ What did aztecs do?
263. T: What did they do?___ They were farmers and fishermen/ di mi? Meslek öyle
264. sorulur/ What did they do? / Ne iş yaparlar?/ They were farmers and fishermen/ Number
265. seven/
266. C: What did they wear?
267. **T:** What did they wear? Rich people/ the rich Aztecs wore cotton clothes / The poor
268. Aztecs wore plant clothes / **Zengin oldun mu yünden bilmem neden**
269. fakir oldun mu ottan çöpten/ Yani değişmiyor/ Anyway/ what's the next one?
270. "Talk to Sarah"/
271. C.ler: ((XX)) **Yapmadık onu//**
272. C.ler: **//yaptık** ((XX))/
273. T: Bunu yaptık/ Neyi yapacaktık en son?=
274. C.ler:= "A Picture Dictionary"=
275. T: = "A Picture Dictionary"/ Ha:/ complete the time line/ Mustafa/ Start with the first
276. one/
277. C5: Yes sir/
278. T: The first train// eighteen (XX)/eighteen twenty one/ the first train /
279. C5: //1840 the first bicycle
280. C3: ((XX))
281. T: The first electric bulb/ **lamba/**
282. C: 1893 the first car/
283. T: The first car by Henry Ford/ Ford/_____nineteen-
284. C: Nineteen oh oh/
285. T: Nineteen-
286. C: Oh Oh/
287. T: nineteen-
288. C.ler: ((XX))
289. T: Nineteen-__
290. C: ((XX)) nineteen Oh Oh=
291. T: = Nineteen-
292. C: Oh oh/
293. T =nineteen-
294. C.ler: ((XX)) hundred //
295. C.ler: // thousand/
296. T: = HUNDRED/ nineteen HUNDRED/ Hasan
297. C.ler (XXX)//
298. T //nineteen hundred/ **Bunu kaç kere söyledik/ neyse/** hım/
299. C.ler: ((XX))
300. T: nineteen hundred ((XX))
301. C.ler ((XX))
302. T: Nineteen hundred/ the first-
303. C: The first plane/

304. T: The first aeroplane/ hı hı/
305. C: Nineteen oh one/ the first radio/
306. T: The first radio/
307. C: N ineteen twenty six/ the first television/
308. T: Nineteen twenty six/ the first television/ nineteen twenty-six / When did we have the
309. first tv in Turkey? ___Do you remember? No you don't/ I hardly rememeber//
310. C.ler: // ((XX))
311. T: In_ nineteen- nineteen-
312. C.ler: Eighty (xx)
313. T: Sixty eight/ the first tv broadcasting in Turkey//
314. C.ler //(XX)//
315. T: but the first tv ___ in the world or in the United States is in nineteen twenty-six /
316. Yirmialtıda yav/ Türkiye'de altmış sekizde başladı da _ haftada birkaç gün günde
317. iki saat siyah beyaz televizyon / Ne heyecanla beklerdik yav / ne acayip/ Türk filmi
318. oynardı/ Gözümüzü ayırmıyorduk gözümüzü/
319. C: ((XX)) Ağlar mıydınız komutanım?
320. C.ler: ((@@@))
321. T: Herkes ağlardı/___ Böyle acayip bir şeydi yav // Masal gibi geliyor değil mi?
322. C.ler: // ((XXX))
323. C: Komutanım sinemaya gitseydiniz/
324. T: Sinema mı? Kardeşim ne sineması yauv / Televizyon yok sen sinemadan
325. bahsediyorsun/ Ya hiç dünyadan haberin yok senin yauv/ Televizyonu yok
326. seyretmeye/ para verir gider sinemaya/ Öyle atasözü var değil mi?//Neyse evet
327. C.ler: // (@@@))
328. C: Komutanım ((XX))
329. T: In nineteen thirty-six the first television/ television hım/
330. C: In nineteen fifty/ e: the first-
331. T: = The first computer **/ Duvar gibi değil mi? Kocaman/** (resmi göstererek) **o**
332. bilgisayar yani/ Söyliyim de/ Evet/
333. C8: Nineteen sixtyone/ The man is on the moon/
334. T: The first humanbeing is on the moon/ The first people ((XX)) the moon//
335. C.ler: // (XX)
336. T: What's the verb?
337. C.ler: ((XX))
338. T: Hım/
339. C.ler: ((prens))=
340. T: = Prens or prince? Prince/
341. C: ((XX))
342. T: T/___ t for what?
343. C.ler: ((XX))
344. T: T/ What's the verb?__ TRAVEL
345. C.ler: ((XX)) hım travel/
346. T: What's the verb? Travel/ I
347. C: Invention// invent=
348. T: =invent/ invent/ **Fiil olacak değil mi?** invent/ Fırat d:/
349. C: discover/
350. T: dicover __ **mı?**
351. C: ((XX)) ((dig))
352. T: Dig/ **Kazmak ya:/ Görülüyor mu resim?**=
353. C: = (XX)//
354. T: // dig/ **Kazmak diyelim/** Dig **diyelim hadi/ O kazmaya benziyor /____ Gerçi**
355. baya: kazma bizde de var/ değil mi?
356. C.ler: ((@@))
357. T: What's the past form of the verb?
358. C.ler: (XX)//
359. T: // ((XXX) m for? Anıl?
360. C.ler: Make/
361. T: Make/ made// what'sthe past form of make?// Uğur? ____ **Napıyorlar orda ya:?**
362. C: // (XX)
363. C: //ha made/

364. C: Wall (XX)
365. T: Wall/ **Olabilir**/ hı hı/((XX))/ What's the ((XX))/ Mustafa/
366. C9: Yes sir/ wheel//
367. C.ler. // ((XX))
368. T: wheel/ hı hı// c_____ /
369. C.ler: // ((XX))
370. T: //corn/ _____ s?
371. C.ler: // ((XX))
372. T: //snow/ _____ b?
373. C.ler: // ((XX))
374. T: boot/ _____ e?
375. C.ler: // ((XX))
376. T: Engine/ engine/ **Motor**/
377. C: Burda hiçbişiye benzemiyor/
378. T: Evet benzemiyor / Neyse motor dedik/_____m?
379. C: ((XX)) map
380. T: Map/____s?
381. C.ler: Scene
382. T: Scene/_____a?
383. C.ler: ((XX))
384. T: ((XX)) farm/ a farm house/ farm/ So this is the end of theme c/ Do you have any
385. questions on this (XX))?
386. C.ler: (Hepsi birlikte aynı şeyi söylerler) No sir ((XX))
387. T: Yunus'un sadece burda sesi çıkıyor/ Soru sorduğum zanman cevap anlamında
388. sesi çıkmıyor/ Bu da bi şeydir/ Peki kapatıyoruz worbooku/_____**Evet bu tahtada**
389. yazdıklarım hakkında sorusu vesairesi olan var mı?
390. C.ler: ((XX))
391. T: Neyi?
392. C10: ((pi eyç di))
393. T: Ha/ pi eyç di **mi?** Phd md / __ **Tıp doktoruna** medical doctor/ **kısaca** md/ **bilim**
394. doktoruna/ yani herhangi başka bir branşta doktora yapana phd// doctor of
395. philosophy **ya da** philosophical doctor **deniyor**/ Ma **mastır**/ _____**Böyle**
396. kullanılır/ Peki oturuyorsun/ ___ **İkinci dersteyiz değil mi?** ____**((XX)) e**
397. başlıyoruz. Bi bakalım nerde ne vardı/ _____ theme d/ **Bi bakalım/**
398. C: Komutanım ((XX))=
399. T: = Ha? Olsun/ Nasıl yani sayfaları? Ben sana ne dedim?Kendin çizeceksin/ eksik
400. bölümleri yazacaksın dedim/ Evet akşamları- Bi de aslına bak/Biraz da renkli
401. kurşun kalem çalış/ değil mi? Yani tükenmez çalışma silinmez/ Kurşun kalem
402. çalış/ Biraz natürmort olsun yani/___ **evet**____ theme d / Climate of((XX))- **yani**
403. hergün gördüğümüz/ CNN de falan seyrettiğimiz iklimler/ Nasıl oluyor/ dünyanın
404. değişik taraflarında nasıldır?_ Yok efendim neler yiyorlar neler giyiyorlar, 405.
nerde oturuyorlar türü şeyler var değil mi?//_____
406. C.ler: // ((XX))
407. T: gayet güzel/ "world climate" Greenland, Canada , China; Great Britain Spain Egypt
408. India Brazil /Make a barometer ((XX)) at home / **Baromotre yapabilirsiniz diyor/**
409. Yapalım/ A barometer shows when the rain is coming/ higher temperature fine weather
410. ((XX)) rain probably/**Demekki hava basıncı yüksek olunca hava güzel/ düşük olunca**
411. muhtemelen yağmur diyor/ one put a candle in water/ put some coins around it/
412. light the candle/ put a glass ((XX))/ watch the water arise/ candle water level coins jar/
413. check the water level every day/ if it goes up fine weather is coming/ if it goes down bad
414. weather is coming/ **vay be/**___ **bilimsel gayet/ okuyalım bir/ bilmediğiniz kelime**
415. şudur budur çözersiniz/ olay nasıl oluyor? İyice bakın anlayın/ light the candle /
416. mumu yakın diyor değil mi?/ light hem ışık hem ateş/ give me a light / **ateşin var mı?/**
417. hem yakmak light lit lit **gibi/ birden fazla anlamı var/** Mert/=
418. C: = ((XX))// (Öğrenci konuyu okumaya başlar)
419. T: // "Make a barometer"
420. C: (Öğrenci konuyu okumaya devam eder. Öğrenciler arasında fısıldaşma olur)
421. T: Noluyo?
422. C: (Öğrenci konuyu okumaya devam eder)=
423. T: = Bad weather is coming/ what about the water level now? **Şu anda nasıl demekki**

424. **durum?** High pressure low pressure/ **Şu anda hangisi olabilir dışarda?**
425. C.ler: ((XX))low/
426. **T:** Low pressure/ **hava basıncı düşük demek/** "Climate and the way we live" **İklim ve**
427. **yaşadığımız((XX)) nasıl yaşarız?** "Climate houses food and clothes" "Climate
428. influences how we live" **Nasıl yaşadığımızı etkiler diyor değil mi?** Influence/____
429. influence ((XX)) verb / **etkilemek__** influence / "Work with a partner/ look at the
430. picturesof different places can you match them to the traditional houses food and
431. clothes" Hım::/work on it a few minutes/ _____**Hangi iklimde ne var nerde**
432. **oturuyorlar ne yerler? Biraz bakın birazdan bunun hakkında konuşalım biraz/**
433. _____**değişik bölgelerde___ ne yiyiyorlar nasıl ((XX))___biraz bakın/**
434. **kelimeler vesaire var//**
435. **C: //Komutanım ((XX))**
436. **T: Ha? ___ e tabi/ Ortadoğu falan diyelim ona//**
437. **C: //Komutanım Türkiye'den de herkes-**
438. **((XX))=**
439. **T: = O Türkiyede değil/ o Norveç kuzeyde=**
440. **C:= Norveçte ((XX))**
441. **T: Evet / Buzları koyuyorlar evlerinde sanat eseri şunlar bunlar yapıyorlar/**
442. **sonra eriyor/ Evet // böyle işte leyleğin ömrü laklakla geçer diye bir laf var/ öyle**
443. **öyle gidiyor/. Evet herneyse::/** anyway/ work on the pictures for a few
444 minutes/ **bilinmeyen kelimeler şunlar bunlar var mı? Resimlerin altına bakın/**
445. **C: // öbür sene bi daha yapıyorlar/**
446. **C:** Monsoon **komutanım?**
447. **T:** Monsoon **muson demek değil mi?** Monsoon/
448. **C: O ne demek?**
449. **T: Muson mu ne demek? //__ Muson yağmurlu bir iklim / o Vietnam uzak doğuda**
450. **Muson yağmurları var ya/____ ya Fırat herşeyi bana soruyorsun sen de/**
451. **C: //Muson yağmurları**
452. **C: Komutanım bi şarkı var ya ((XX))**
453. **T: Sözlükte hepsi var/**
454. C.ler: (@@@@)
455. **T: Evet/**
456. **C.ler: Komutanım ((XX))**
457. **T: Onu da coğrafyada öğreniyorsun ya::/_____Herneyse**
458. C.ler: // (@@@@@)
459. C: (Öğrenciler okumaya devam ederler)
460. **T:** ((XX)) on the climate/ **Evet/güzel parçalar var/**
461. **C: Komutanım adamlar açlıktan çiğ balık yiyorlar/**
462. **T: Açlıktan yemiyo/ Sen çiğ köfteyi açlıktan mı yiyorsun? Şöyle**
463. **düşün / Her ülkede ne varsa onu yiyorlar ya___Bizde niye bol bol hamur**
464. **tatlısı var? Memleketin çoğunda buğday var sadece/ Buğdaydan üret**
465. **üretebildiğin kadar/_____Turşu vardı da biz mi yemedik diyorlar di mi?**
466. **C.ler:Komutanım ((XX))**
467. **T: O ne?__**curry/ curry and rice
468. C.ler: ((XX))
469. **T:** Curry **Türkçede de** curry **deniyor ona/ Bir bak bakayım sözlüğe/ Ne yazıyor**
470. **tanımına?**
471. C.ler: ((XX))
472. **T: Türkçe'de de curry deniyor ona / ___ öyle bir yiyecek işte ya: ___resimde**
473. **gördüğün : yiyecek /_____**
474. C.ler: ((XX))
475. **C: Ama güzel bir yiyecek/**
476. T: Climate/ What do you think about the first picture?
477. In middle east- it has a desert climate/ So what do they wear in desert climate? And
478. where do they live?____c/ Alaska has a Polar climate/ **kutup iklimi /** England has a
479. cool temperate climate/ ((XX)) India has a monsoon climate/____**bol yağmurlu muson**
480. **vesaire/ sel basıyor değil mi?** ____ "The food they eat"/ raw ((XX)) **ham** // raw/__ raw
481. apple/ **ham elma/** ___ham ham/ ____ raw material/ **ham madde/____gibi laflar**
482. **var değil mi? Hatta çiğ meyvayı kopardılar dalından/** They picked the raw
483. fruit from the tree **diye türkümüz var değil mi?**

484. C: // olmamış
485. C.ler: (@@@@@) ((XX))
486. T: Ha? Evet mi? Sen de ne desek inanıyon ya:/__ Curry and rice/ meat and two
487. vegetables/ meat and rice/ **yani** meat and rice **dediğin nedir?**
488. C: Etli pilav/
489. T: Döner pilav ya:/ ___ her tarafta aynı/ __ döner pilav gibi bi şey yani/
490. C.ler: ((XX)) eliyle yiyor
491. T: "The cothes they wear and the traditional houses" Can you match them to
492. the traditional houses food and clothes? ____a b c d for example/ ___ the middle east/
493. which of the houses/ which of the pictures- in which of the pictures do people live in the
494. Middle East? Picture- picture d/ it is a Middle East house/ and what do the people in the
495. Middle East eat?___ What do they eat?=
496. C.ler:= ((XX))
497. T: Raw fish / Curry and rice/ meat and ((XX)) vegetables/ meat and rice/ look at the
498. picture/ MEAT AND RICE/ **ya baksana resme / adamlar şey giyinmiş ne o beyaz**
499. beyaz/ Arap kıyafeti arkada/ ve elleri ile yerler tabi/____and what clothes do they
500. wear? / Middle East// belli **ya: ben burdayım diye bağırıyor/ __**Alaska
501. has a Polar //climate In which hoses do they live? __ Picture- /
502. C.ler: Ef/ ef/
503. T: ef __ /What do they eat? ___raw fish/ Eskimo people/ and what do they wear?
504. C.ler: e/
505. T: ____e // _____what do they wear? They. wear some local clothes/ __ **O ne ya.: /**
506. yüzleri görünmüyo// England has a cool temperature climate/ cool climate/ what
507. kind of houses do they live in?
508. C.ler: //(@@@@)
509. C.ler: ((XX)) a /
510. T: A/___ the last picture/ what do they eat?
511. C.ler: ((XX)) k/
512. T: K / ((XX)) and vegetables/__ ((XX)) **yiyecekler değil mi?** And what do they wear?=
513. C.ler: = N/
514. T: N/ They wear ((XX))/ India has a monsoon ((XX)) the food they eat__
515. C.ler: Curry and rice=
516. T:= Curry and rice/ and the clothes they wear/
517. C: M
518. T: M/__ What can we tell about our climate____ our food/ ____and our clothes?
519. C.ler: ((XX))
520. T: What kind of clothes do we wear? What kind of food do we eat? And what kind of
521. clothes do we wear?// food we eat/ and the hoses we live in//
522. C.ler: // ((XX))
523. C: Sir ((XX))=
524. T:= Time is up **mı? Ya ne çabuk – neyse/ _____**after the long break we'll talk about
525. ((XX))
526. C.ler: ((XX))
527. T: Altyazı veriyorum// ____Ya aradan sonra/ normalde diyelim/ Yazın şöyle kışın
528. böyle vesaire/ Bunu çalışmıştık daha önceden sene başında/ Bunların hepsini
529. toparlayın/ Defterede yazıp ordan söyleyelim/ Aradan sonra evet/
530. C.ler: // ((XX))
531. S: ATTENTION/
532. T: Nöbetçi/ defter yok ya:/ Defteri yazın çizin/ Onu unutmayalım/___ Enjoy your
533. long break/
534. C.ler: THANK YOU SIR:/

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.1 YABANCI-DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ CETVEL NO: 1

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ CETVEL NO: 1
		1.1.2 Öğretmen			
		1.1.3 Ders			ÇEVİRİ YAZI NO
		1.1.4 Düzey			
	1.2. ETKİNLİK				
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1	
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2	
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3	
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam	
				1.4.1.2 Disiplin	
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi			
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözlük Anlamı	1.4.3.1.1 Somut Sözcükler	
				1.4.3.1.2 Soyut Sözcükler	
				1.4.3.1..3 Özel 1D İfadesi	
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması		
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması		
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması		
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması		
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması		
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması			
		1.4.5 Dil Söyletimi			
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü			
		1.4.7 İçlem Kontrolü			
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması			
		1.4.9 YDÖ Konuları			
		1.4.10 Ölçme			
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları		
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri		
		1.4.12 Diğer			
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut	
				1.5.1.1.2 Öneri	
				1.5.1.1.3 Rica	
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi	
				1.5.1.1.5 Disiplin	
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği	
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği	
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama	
				1.5.1.2.2 Ders Konusu	
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama	
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü	
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme	
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma	
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme	
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca	
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış	
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme	
				1.5.1.3.3 İzin İsteme	
				1.5.1.3.4 Güdüleme	
				1.5.1.3.5 Özür Dileme	
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme	
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı	
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.	
				1.5.1.3.9 Diğer	
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme			
		2.1.2 Bilgi Verme			
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			
		2.2.2 Çeviri			
		2.2.3 Boşluk doldurma		2.2.3.1 ED Destekli	
				2.2.3.2 ED Desteksiz	
		2.2.4 Vurgulama			
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa			
		2.3.2 Orta			
		2.3.3 Uzun			
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.2 KONUŞMA ve 1D KULLANIMI SAYISI CETVELİ CETVEL NO: 2

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih		YABANCI-DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ CETVEL NO: 2		
		1.1.2 Öğretmen				
		1.1.3 Ders		KONUŞMA ve 1D KULLANIMI SAYISI CETVELİ		
		1.1.4 Düzey				
	1.2. ETKİNLİK					
	1.3. ETKİLEŞİM			1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf	1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf	1.3.3 Öğrenci / Öğrenci
	KONUŞMA SAYISI					
	1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI					
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi	1.4.1.1 Yardım			
			1.4.1.2 Disiplin			
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi				
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı: 1.4.3.1 Somut sözcükler			
			1.4.3.2 Soyut sözcükler			
			1.4.3.3 Özel 1D ifadesi			
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması			
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması			
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması			
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması			
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması			
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması				
		1.4.5 Dil Söyletimi				
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü				
		1.4.7 İçlem Kontrolü				
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması				
		1.4.9 YDÖ Konuları				
		1.4.10 Ölçme				
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları			
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri			
		1.4.12 Diğer				
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut		
				1.5.1.1.2 Öneri		
				1.5.1.1.3 Rica		
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi		
				1.5.1.1.5 Disiplin		
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği		
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği		
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama		
				1.5.1.2.2 Ders Konusu		
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama		
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü		
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme		
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma		
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme		
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca		
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış		
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme		
				1.5.1.3.3 İzin İsteme		
				1.5.1.3.4 Güdüleme		
				1.5.1.3.5 Özür Dileme		
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme		
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı		
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.		
				1.5.1.3.9 Diğer		
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları				
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme				
		2.1.2 Bilgi Verme				
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım				
		2.2.2 Çeviri				
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli			
			2.2.3.2 ED Desteksiz			
		2.2.4 Vurgulama				
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa				
		2.3.2 Orta				
		2.3.3 Uzun				
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı				
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı				
TOPLAM KONUŞMA SAYISI						
TOPLAM 1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI						

:K 2: Gözlem Cetveli ve Ornek Uygulama Sonuçları

K 2.3 ÖĞRETMEN 1 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 03.01.2005																	
	1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 1																	
	1.1.3 Ders Main Course																	
	1.1.4 Düzey İleri Başlangıç																	
				ÇEVİRİ YAZI NO														
1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			3	4	8	9	11	12	13	26	27	28	48	114	126	127	136
1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1	1			1	1		1	1		1				1	1
	1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2		2	2			2			2		2	2	2		
	1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yardım	1			1											
			1.4.1.2 Disiplin															
	1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																1	
	1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1.1 Somut Sözcükler															
			1.4.3.1.2 Soyut Sözcükler															1
			1.4.3.1..3 Özel 1D İfadesi															
		1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
		1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
		1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
		1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
		1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
	1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																	
	1.4.5 Dil Söyletimi																	
	1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																	
	1.4.7 İşlem Kontrolü																	
	1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
	1.4.9 YDÖ Konuları																	
	1.4.10 Ölçme																	
	1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
		1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
	1.4.12 Diğer																	
1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut										1					
			1.5.1.1.2 Öneri															
			1.5.1.1.3 Rica															
			1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
			1.5.1.1.5 Disiplin															
			1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
			1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
		1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama					1	2									
			1.5.1.2.2 Ders Konusu															
			1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama															
			1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
			1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
			1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
			1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
			1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
		1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
			1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme			2								2				
			1.5.1.3.3 İzin İsteme													2		
			1.5.1.3.4 Gücüleme															
			1.5.1.3.5 Özür Dileme															
			1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
			1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı								1	2						
			1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.							1								
			1.5.1.3.9 Diğer															
	1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları				2										2			
2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme							1			1					2		
	2.1.2 Bilgi Verme			1	2		1		2	1		2	1		2		1	1
2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			1	2	2	1	1	2	1	1	2	1	2	2	2	1	
	2.2.2 Çeviri																	
	2.2.3 Boşluk doldurma		2.2.3.1 ED Destekli															
			2.2.3.2 ED Desteksiz															
	2.2.4 Vurgulama																	1
2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa					2				1				2				1
	2.3.2 Orta			1	2			1	2				1		2	2	1	
	2.3.3 Uzun						1				1	2						
2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı					2	1	1	2	1		2	1					
	2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			1	2						1			2	2	2	1	1

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 OGRETMEN 1 SAPTANAN OGRETMEN VE OGRENCI 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 03.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 1 1.1.3 Ders Main Course 1.1.4 Düzey İleri Başlangıç			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ													CETVEL NO: 1	
					ÇEVİRİ YAZI NO														
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			148	149	150	163	165	168	178-179	180-181	182	183-184	185	186	187	191-192	195
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1		1						1		1			1	1	
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2				2	2	2	2		2						2
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3	3		3								3	3			
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam															
				1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi										1	2	1			1		
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1.1 Somut Sözcükler															
				1.4.3.1.2 Soyut Sözcükler				2	2										
				1.4.3.1..3 Özel 1D İfadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																	
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																1	
		1.4.7 İşlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut															
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama				2											
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme							2								
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme															2
				1.5.1.3.3 İzin İsteme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.															
				1.5.1.3.9 Diğer														
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			3	1	3			2					3	3			
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme			3		3	2	2	2								1	
		2.1.2 Bilgi Verme			3	1	3				2	1	2	1	3	3	1		
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			3	1	3	2	2	2	2	1	2	1	3	3	1	1	2
		2.2.2 Çeviri																	
		2.2.3 Boşluk doldurma		2.2.3.1 ED Destekli															
				2.2.3.2 ED Desteksiz															
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa																	2
		2.3.2 Orta			3	1	3	2	2	2	2		2		3			1	
		2.3.3 Uzun										1		1		3	1		
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı				1	3					1	2	1	3	3	1		
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			3			2	2	2	2							1	2

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 1 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 03.01.2005			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ															CETVEL NO: 1
		1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 1																		
		1.1.3 Ders Main Course																		
		1.1.4 Düzey İleri Başlangıç																		
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			ÇEVİRİ YAZI NO															
					197	202	207	236	239	240	241	242	244	245-246	247	248	249	250	251
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1			1	1		1		1		1		1		1	
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2	2	2			2		2		2		2		2		2
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi	1.4.1.1 Yordam																
			1.4.1.2 Disiplin																
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																	
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler							1								
				1.4.3.2 Soyut sözcükler				1											
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması									2		2			1		2	2
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü												1	2				
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları														1			
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut						1									
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama							2								
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															2
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme		2	1												
				1.5.1.3.3 İzin İsteme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.								1							
				1.5.1.3.9 Diğer İtiraz etme					2										
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			2												2	1	
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme											2	1			2	1	
		2.1.2 Bilgi Verme			2		1	1	2	1		1			2	1			2
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			2	2			2	1		1	2	1	2	1	2	1	2
		2.2.2 Çeviri						1											
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli																
			2.2.3.2 ED Desteksiz																
		2.2.4 Vurgulama					1									1			
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa				2	1	1				1							
		2.3.2 Orta			2				2	1			2		2		2	1	2
		2.3.3 Uzun												1		1			
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı								1		1		1	2	1	2	1	2
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı			2	2	1	1	2				2						

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 1 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 03.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 1 1.1.3 Ders Main Course 1.1.4 Düzey İleri Başlangıç			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ													CETVEL NO: 1	
					ÇEVİRİ YAZI NO														
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			252	253	254-256	257	258	259	260	262	263	264	265	267	280	286	287
BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf	1		1		1		1		1		1		1	1			
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf	2			2		2		2		2		2			2	2	
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci	3																
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi	1.4.1.1 Yordam																
			1.4.1.2 Disiplin																
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi													1				
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler				2	1										
				1.4.3.2 Soyut sözcükler								2	1						
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması														2		
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması			1		1												
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü			1														
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut			1									1			
				1.5.1.1.2 Öneri										2					
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu														2	1
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama				2				2							
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme															
				1.5.1.3.3 İzin İsteme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.															
				1.5.1.3.9 Diğer														
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları				2				2	1								
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme			1	2		2		2		2		2			2		1
		2.1.2 Bilgi Verme					1		1		1		1		1	1		2	
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			1	2	1	2		2	1	2		2	1	1	2	2	1
		2.2.2 Çeviri					1		1				1						
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli																
			2.2.3.2 ED Desteksiz																
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa																	
		2.3.2 Orta			1	2		2	1	2		2	2	2	1	1	2	2	1
		2.3.3 Uzun					1				1								
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			1	2	1	2	1	2	1		1	2	1	1			1
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı										2					2	2	

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 1 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 03.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 1 1.1.3 Ders Main Course 1.1.4 Düzey İleri Başlangıç			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ CETVEL NO: 1														
					ÇEVİRİ YAZI NO														
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			290	291	293-295	296	298	299	306	308	311	321	328	329	330-331	334	335
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1		1	1								1		1		
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2	2			2		2	2	2	2	2		2		2	2
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi	1.4.1.1 Yordam																
			1.4.1.2 Disiplin			1	1		1										
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi													1		1		
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler															
				1.4.3.2 Soyut sözcükler									2						
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																	
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılırlık Kontrolü																	
		1.4.7 İşlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut															
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu												2			
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama															
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığımı Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca														2	2
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme										2					
				1.5.1.3.3 İzin İsteme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.															
				1.5.1.3.9 Diğer ifadesi						2									
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			2			2			2	2							
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme						2										2	
		2.1.2 Bilgi Verme			2	1	1		1	2	2	2	2		1	2	1		2
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			2	1	1	2	1	2	2	2		2	1	2	1	2	2
		2.2.2 Çeviri											2						
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli																
			2.2.3.2 ED Desteksiz																
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa									2		2	2				2	2
		2.3.2 Orta			2			2	1	2		2			1	2			
		2.3.3 Uzun				1	1										1		
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı				1	1	2	1	2						2	1		2
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı			2						2	2	2	2	1			2	

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 1 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 03.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 1 1.1.3 Ders Main Course 1.1.4 Düzey İleri Başlangıç			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ														CETVEL NO: 1
					ÇEVİRİ YAZI NO														
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			336	337	338	339	340	344									
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1	1			1		1									
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2		2	2		2										
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam															
				1.4.1.2 Disiplin						1									
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																	
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler															
				1.4.3.2 Soyut sözcükler					2										
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																	
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																	
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut															
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama					2										
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca	1	2	2												
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme															
				1.5.1.3.3 İzin İsteme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.				1											
				1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları																	
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme							2										
		2.1.2 Bilgi Verme			1	2	2	1		1									
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			1	2	2	1	2	1									
		2.2.2 Çeviri																	
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli																
			2.2.3.2 ED Desteksiz																
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa			1	2		1											
		2.3.2 Orta					2		2	1									
		2.3.3 Uzun																	
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			1	2	2	1	2										
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı								1									

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 2 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

					YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ														CETVEL NO: 1
	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 04.01.2005																	
		1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 2																	
		1.1.3 Ders Four Skills																	
		1.1.4 Düzey İleri Başlangıç																	
					ÇEVİRİ YAZI NO														
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme			3	4	6	7	11	13	95	104	113	138	162	179	187	207	208-209
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1	1														1
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2		2	2	2	2		2	2	2	2	2	2	2	2	
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3						3									
BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam															
				1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																	
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler															
				1.4.3.2 Soyut sözcükler										2		2	2	2	
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																	1
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																	
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut															
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği								2							
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama															
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zamanı Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış	1	2													
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme															
				1.5.1.3.3 İzin İsteme							2								
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.															
				1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları					2	2	2	3			2		2				
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme								3	2	2	2						
		2.1.2 Bilgi Verme					2	2	2					2	2	2	2	2	1
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			1	2	2	2	2	3	2	2	2		2				
		2.2.2 Çeviri												2		2	2	2	1
		2.2.3 Boşluk doldurma		2.2.3.1 ED Destekli															
				2.2.3.2 ED Desteksiz															
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa				2				3	2				2	2	2	2	
		2.3.2 Orta			1		2	2	2			2	2	2					
		2.3.3 Uzun																	1
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı				2		2											1
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı					2		2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 2 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 04.01.2005			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ														CETVEL NO: 1
		1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 2																	
		1.1.3 Ders Four Skills			ÇEVİRİ YAZI NO														
		1.1.4 Düzey İleri Başlangıç																	
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme			263	300													
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1															
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2	2	2													
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam															
				1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																	
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler															
				1.4.3.2 Soyut sözcükler															
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																	
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																	
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut															
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama															
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü	2														
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme															
				1.5.1.3.3 İzin İsteme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.															
				1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları				2													
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme			2	2													
		2.1.2 Bilgi Verme																	
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			2	2													
		2.2.2 Çeviri																	
		2.2.3 Boşluk doldurma		2.2.3.1 ED Destekli															
				2.2.3.2 ED Desteksiz															
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa			2														
		2.3.2 Orta				2													
		2.3.3 Uzun																	
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı																	
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı			2	2													

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 3 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 3 1.1.3 Ders Four Skills 1.1.4 Düzey İleri Başlangıç			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ														CETVEL NO: 1	
					ÇEVİRİ YAZI NO															
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme			16	17	18	19	24	28	29	32	37	38	56	58	70	150	173
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1	1		1							1	1	1	1		
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2		2		2	2	2	2	2	2					2	2
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam															
				1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																	
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler															
				1.4.3.2 Soyut sözcükler													1	2	
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																	
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü															1		
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut															
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu	1	2	1	2	2			2	2						
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama													1		
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															2
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme															
				1.5.1.3.3 İzin İsteme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme												1			
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.											1				
				1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları								2	2			1	1				
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme			1		1										1		2
		2.1.2 Bilgi Verme				2		2	2	2	2	2	2	1	1	1		2	
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			1	2	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1		2
		2.2.2 Çeviri																2	
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli																
			2.2.3.2 ED Desteksiz																
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa			1		1										1	2	
		2.3.2 Orta				2		2	2	2	2	2	2		1	1			2
		2.3.3 Uzun												1					
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı				2	1	2	2		2			1		1			
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı			1					2		2	2		1		1	2	2

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 3 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 3 1.1.3 Ders Four Skills 1.1.4 Düzey İleri Başlangıç		YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ															CETVEL NO: 1
				ÇEVİRİ YAZI NO															
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme		227	255	257	259	262-263	264	265	266	268	269-271	272-273	274	275	276	277
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf	1						1		1	1		1		1		1
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf	2	2	2	2	2	2		2			2		2		2	
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci	3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi	1.4.1.1 Yordam															
			1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı: 1.4.3.1 Somut sözcükler														2	1
			1.4.3.1 Sözcük Anlamı: 1.4.3.2 Soyut sözcükler															
			1.4.3.1 Sözcük Anlamı: 1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması															
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması															
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması															
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması															
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması															
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																
		1.4.5 Dil Söyletimi																
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																
		1.4.7 İçlem Kontrolü																
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																
		1.4.9 YDÖ Konuları						2	1	2	1							
		1.4.10 Ölçme																
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları															
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri															
		1.4.12 Diğer																
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.1 Komut															
			1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.2 Öneri															
			1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.3 Rica															
			1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
			1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.5 Disiplin															
			1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
			1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.7 Tekrar İsteği	2														
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.1 Yoklama															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.2 Ders Konusu															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme		2													
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.3 İzin İsteme										2					
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.4 Güdüleme															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.5 Özür Dileme															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.									1						
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları				2	2						2	1	2	1		
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme		2		2	2						2	1				
		2.1.2 Bilgi Verme						2	1	2	1	1			2	1	2	1
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım		2	2	2	2	2	1	2	1	1	2	1	2	1		
		2.2.2 Çeviri															2	1
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli															
			2.2.3.2 ED Desteksiz															
		2.2.4 Vurgulama																
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa			2				1			1						
		2.3.2 Orta		2		2	2			2					2		2	
		2.3.3 Uzun						2			1		2	1		1		1
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı							1	2	1	1	2	1	2	1	2	1
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı		2	2	2	2	2										

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 3 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 3 1.1.3 Ders Four Skills 1.1.4 Düzey İleri Başlangıç			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ													CETVEL NO: 1	
					ÇEVİRİ YAZI NO														
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme			278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289-290	291	292	293
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1		1		1			1			1		1		1	
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2	2		2		2	2		2	2		2		2		2
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam															
				1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																	
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler															
				1.4.3.2 Soyut sözcükler															
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																	
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																	
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut															
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama															
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme															
				1.5.1.3.3 İzin İsteme															
				1.5.1.3.4 Gönüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.															
				1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			2	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2	1	2	1	2
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme											2					1	
		2.1.2 Bilgi Verme			2	1	2	1	2	2	1	2		1	2	1	2		2
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			2	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2	1	2	1	2
		2.2.2 Çeviri																	
		2.2.3 Boşluk doldurma		2.2.3.1 ED Destekli															
				2.2.3.2 ED Desteksiz															
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa																	
		2.3.2 Orta			2	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2		1		2
		2.3.3 Uzun														1		1	
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			2	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2	1	1	1	2
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı																	

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 3 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER			1.1.1 Tarih 05.01.2005	YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ															CETVEL NO: 1
				1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 3																
				1.1.3 Ders Four Skills	ÇEVİRİ YAZI NO															
				1.1.4 Düzey İleri Başlangıç																
	1.2. ETKİNLİK			Dinleme	294	295	296	297	298	299	301	303	304	305	306	307	308	309	310
BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1	1		1		1		1	1		1		1		1	
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2		2		2		2			2		2		2		2
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam															
				1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																	
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler															
				1.4.3.2 Soyut sözcükler															
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																	
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																	
		1.4.7 İşlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut															
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama															
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme															
				1.5.1.3.3 İzin İsteme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.															
				1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			1	2	1	2	1	2	1	1	2	1	2	1	2	1	2
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme			1							1		1	2	1		1	
		2.1.2 Bilgi Verme				2	1	2	1	2	1		2				2		2
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			1	2	1	2	1	2	1	1	2	1	2	1	2	1	2
		2.2.2 Çeviri																	
		2.2.3 Boşluk doldurma		2.2.3.1 ED Destekli															
				2.2.3.2 ED Desteksiz															
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa							1						2				2
		2.3.2 Orta			1	2	1	2		2	1		2	1		1	2	1	
		2.3.3 Uzun										1							
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			1	2	1	2	1	2	1	1	2	1	2	1	2	1	2
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı																	

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 3 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

					YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ													CETVEL NO: 1
	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 3 1.1.3 Ders Four Skills 1.1.4 Düzey İleri Başlangıç			ÇEVİRİ YAZI NO													
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme			311	312	313	314	315	316	317-318	319	320	321	323	324	325	327
BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1	1		1		1		1		1		1		1	1
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2		2		2		2		2		2		2		
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3														
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam														
				1.4.1.2 Disiplin														
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük	1.4.3.1 Somut sözcükler														
				1.4.3.2 Soyut sözcükler														
			Anlamı	1.4.3.3 Özel 1D ifadesi														
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması															
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması															
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması															
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması															
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması															
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																
		1.4.5 Dil Söyletimi																
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																
		1.4.7 İçlem Kontrolü																
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																
		1.4.9 YDÖ Konuları																
		1.4.10 Ölçme																
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları															
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri															
		1.4.12 Diğer																
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut														1
				1.5.1.1.2 Öneri														
				1.5.1.1.3 Rica														
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi														
				1.5.1.1.5 Disiplin														
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği														
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği														
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama														
				1.5.1.2.2 Ders Konusu														
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama														
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü														
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme														
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma														
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme														
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca											1	2		
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış														
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme														
				1.5.1.3.3 İzin İsteme														
				1.5.1.3.4 Güdüleme														
				1.5.1.3.5 Özür Dileme														
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme														
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı														
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.														
				1.5.1.3.9 Diğer														
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2			1	
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme				2		2	1	2		2			1			
		2.1.2 Bilgi Verme			1		1				1		1	2		2	1	1
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1
		2.2.2 Çeviri																
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli															
			2.2.3.2 ED Desteksiz															
		2.2.4 Vurgulama																
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa																
		2.3.2 Orta			1	2		2	1	2			1	2	1	2	1	1
		2.3.3 Uzun					2				1	2						
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			1		2	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı																

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 4 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ														CETVEL NO: 1	
		1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 4																		
		1.1.3 Ders MAIN COURSE																		
		1.1.4 Düzey İLERİ BAŞLANGIÇ			ÇEVİRİ YAZI NO															
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			2	9	11_12	14	15	16_17	18	19_21	23_24	30	32	34	35	36	38
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1	1	1	1	1		1		1	1	1	1	1		1	1
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2					2		2						2		
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yardam	1														
				1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																	
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1.1 Somut Sözcükler															
				1.4.3.1.2 Soyut Sözcükler				1	2	1	2	1	1						
				1.4.3.1..3 Özel 1D İfadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması							1									
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																	
		1.4.5 Dil Söyletimi						1											
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																	
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut		1													
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama				1											
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorum ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme													2		
				1.5.1.3.3 İzin İsteme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.													2		
				1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları					1	1						1	1	1		1	1
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme					1												
		2.1.2 Bilgi Verme			1	1	1		2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			1	1	1	1			2			1	1	1	2	1	1
		2.2.2 Çeviri							2	1		1	1						
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli																
			2.2.3.2 ED Desteksiz																
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa							2										
		2.3.2 Orta			1	1					2			1	1		2		
		2.3.3 Uzun					1	1		1		1	1			1		1	1
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı							2	1	2	1					2	1	1
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			1	1	1	1					1	1	1	1			

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 4 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 4 1.1.3 Ders MAIN COURSE 1.1.4 Düzey İLERİ BAŞLANGIÇ			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ														CETVEL NO: 1	
					ÇEVİRİ YAZI NO															
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			39	40-43	52-53	56	59	60-61	68-70	80	81-90	95-99	119	121	122	124	125
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1		1	1	1		1	1		1	1	1	1			1
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2	2				2			2					2	2	
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam							1								
				1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi								1			1						
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1.1 Somut Sözcükler					2	1									
				1.4.3.1.2 Soyut Sözcükler															
				1.4.3.1..3 Özel 1D İfadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması											1	1					
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																	
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Konut									1						
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu		1													1
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama				1		1									
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü												1	2	2	
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme			1												
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme								2							
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme					2			2					2	2	
				1.5.1.3.3 İzin İsteme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.															
				1.5.1.3.9 Diğer															1
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			2	1							1		1				
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme					1	1								1			
		2.1.2 Bilgi Verme			2	1			2	1	1	2	1	1	1		2	2	
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			2	1	1	1		1	1	2	1	1	1	1	2	2	
		2.2.2 Çeviri							2	1			1						
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli																
			2.2.3.2 ED Desteksiz																
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa							2										
		2.3.2 Orta			2			1				2				1	2	2	
		2.3.3 Uzun				1	1			1	1		1	1	1				
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			2	1				1			1				2	2	
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1D Kullanımı					1	1	2		1	2		1	1	1			

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 4 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ														CETVEL NO: 1	
		1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 4																		
		1.1.3 Ders MAIN COURSE																		
		1.1.4 Düzey İLERİ BAŞLANGIÇ			ÇEVİRİ YAZI NO															
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			126	127	139	141	148-154	156	157	158-159	161	163-165	167	168-170	171-173	175-180	191-193
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1		1	1	1	1			1	1	1	1		1	1	1
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2	2					2	2					2			
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam															
				1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																	
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler															
				1.4.3.2 Soyut sözcükler															
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması															1	
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması															1	
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması															1	
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması															1	
		1.4.4. Söylem Anlamının Açıklanması						1	1	2	2	1		1	1	2		1	
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																	
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.13 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut														1	
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma															
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme	2														
				1.5.1.3.3 Yardım Önerme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.														-	1
				1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları				1	1		1				1	1			1	1	1
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme													1				
		2.1.2 Bilgi Verme				1		1	1	2	2	1	1	1		2	1		1
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım				1	1		1	2	2		1	1	1	2	1	1	1
		2.2.2 Çeviri						1	1			1		1		2		1	
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli																
			2.2.3.2 ED Desteksiz																
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa			2						2								
		2.3.2 Orta					1	1		2		1	1	1	1			1	
		2.3.3 Uzun				1			1					1		2	1	1	1
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			2	1				2	2	1	1	1	1	2	1	1	
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı					1	1											1

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 4 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER		1.1.1 Tarih 05.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 4 1.1.3 Ders MAIN COURSE 1.1.4 Düzey İLERİ BAŞLANGIÇ	YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ CETVEL NO: 1																
				ÇEVİRİ YAZI NO															
	1.2. ETKİNLİK		Dinleme ve okuma	206	242	244-245	268-269	271-272	273	281	298	316-318	319	321	323	324-326	328	331-332
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf	1	1	1	1	1		1	1	1	1		1		1		1
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf	2					2					2		2		2	
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci	3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi	1.4.1.1 Yordam															
			1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı: 1.4.3.1 Somut sözcükler							1								
			1.4.3.1 Sözcük Anlamı: 1.4.3.2 Soyut sözcükler															
			1.4.3.1 Sözcük Anlamı: 1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması															
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması															
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması															
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması															
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması															
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması				1	1					1						
		1.4.5 Dil Söyletimi																
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																
		1.4.7 İçlem Kontrolü																
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																
		1.4.9 YDÖ Konuları																
		1.4.10 Ölçme																
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları															
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri															
		1.4.12 Diğer																
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.1 Komut															
			1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.2 Öneri															
			1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.3 Rica															
			1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi	1														
			1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.5 Disiplin															
			1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
			1.5.1.1 İş yaptırma: 1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.1 Yoklama															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.2 Ders Konusu					2	1									
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme: 1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme														2	
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.3 Yardım Önerme															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.4 Güdüleme															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.5 Özür Dileme															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.															1
			1.5.1.3 Genel Etkileşim: 1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			1	1					1	1	2	1	2	1		1
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme							1				2					
		2.1.2 Bilgi Verme		1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	2	1		
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım		1	1	1	1	1	1		1	1	2	1	2	1	2	1
		2.2.2 Çeviri				1				1		1						
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli															
			2.2.3.2 ED Desteksiz															
		2.2.4 Vurgulama																
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa								1							2	
		2.3.2 Orta			1			1			1		2		2			
		2.3.3 Uzun		1		1	1		1			1		1		1		1
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı				1			1				2	1	2	1	2	
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı		1	1		1	2		1	1	1						1

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 4 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 4 1.1.3 Ders MAIN COURSE 1.1.4 Düzey İLERİ BAŞLANGIÇ			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ CETVEL NO: 1															
					ÇEVİRİ YAZI NO															
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			348	350	352	354-355	361	365	376	377	378	387-389	391	393-397	398	399-405	407-417
BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf	1		1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1		1	1
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf	2									2					2		
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci	3																
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi	1.4.1.1 Yordam																
			1.4.1.2 Disiplin																
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																1	1
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler							1		1						1
				1.4.3.2 Soyut sözcükler			1	1											
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi												1			
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması		1														1
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																1
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																1	1
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																	
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut										1		1			
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma		1													
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme			1												
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma										1					
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca												1			
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme													2		
				1.5.1.3.3 Yardım Önerme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.														1	
				1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları						1	1	1		2		1	1	1		1	1
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme			1	1	1		1	1				1	1	1		1	
		2.1.2 Bilgi Verme					1	1			1	2	1	1		1	2	1	1
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			1	1	1	1		1		2	1	1	1	1	2	1	1
		2.2.2 Çeviri					1	1			1		1			1		1	1
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli																
			2.2.3.2 ED Desteksiz																
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa				1				1	1				1		2		
		2.3.2 Orta			1				1			2							
		2.3.3 Uzun					1	1					1	1		1		1	1
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı						1					1		1	1	2	1	1
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı			1	1	1		1	1	1	2		1					

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 4 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ														CETVEL NO: 1
		1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 4																	
		1.1.3 Ders MAIN COURSE																	
		1.1.4 Düzey İLERİ BAŞLANGIÇ			ÇEVİRİ YAZI NO														
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			421	423-424	426-434	435	436	437-438	439	440	441-444	445	446	447	448	449-450	451
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1	1	1	1		1		1		1			1		1	
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2				2		2		2		2	2		2		2
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam															
				1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi					1						1						
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük	1.4.3.1 Somut sözcükler															
				1.4.3.2 Soyut sözcükler			1								2	1	2	1	2
			Anlamı	1.4.3.3 Özel 1D ifadesi					1										
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması					1												
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü				1													
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut															
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin	1														
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama												1	2		
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme				2		2					2				
				1.5.1.3.3 Yardım Önerme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.									1						
				1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları							1	2	1	2	1	2				1	
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme			1	1		2							2		2		
		2.1.2 Bilgi Verme					1		1	2	1	2	1	2		1		1	2
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			1	1	1	2	1		1	2	1	2	2		2	1	
		2.2.2 Çeviri					1		1	2						1		1	2
		2.2.3 Boşluk doldurma		2.2.3.1 ED Destekli															
				2.2.3.2 ED Desteksiz															
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa			1										2				2
		2.3.2 Orta				1		2		2		2		2		1	2		
		2.3.3 Uzun					1		1		1		1						
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı						2	1	2	1	2	1	2	2	1	2	1	2
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı			1	1	1												

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 4 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 4 1.1.3 Ders MAIN COURSE 1.1.4 Düzey İLERİ BAŞLANGIÇ			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ CETVEL NO: 1															
					ÇEVİRİ YAZI NO															
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			452	453	455	456	457	460	461	462-465	466	467	469-470	472-473	475	478-483	484
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1		1	1		1	1		1		1	1	1		1	
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2	2			2			2		2				2		2
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam															
				1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi																	
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler											1	1			
				1.4.3.2 Soyut sözcükler														1	2
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması																1	
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü																	
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları				1			1										
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut											1				
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama											1	1			
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca															
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme				2			2		2						
				1.5.1.3.3 Yardım Önerme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı															
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.			1			1									
				1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			2				1	1	2	1		1			2	1	
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme												1	1				
		2.1.2 Bilgi Verme			2	1	1		1	1	2	1			1	1	2	1	2
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			2	1	1	1	1	1	2	1		1	1	1	2	1	
		2.2.2 Çeviri													1	1		1	2
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli																
			2.2.3.2 ED Desteksiz																
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa					1	1					2						2
		2.3.2 Orta			2	1			1	1	2			1			2		
		2.3.3 Uzun										1			1	1		1	
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			2	1	1	1	1		2	1	2	1	1	1	2	1	2
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı								1									

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.3 ÖĞRETMEN 4 SAPTANAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ 1D KULLANIMLARI

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005 1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 4 1.1.3 Ders MAIN COURSE 1.1.4 Düzey İLERİ BAŞLANGIÇ			YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ														CETVEL NO: 1
					ÇEVİRİ YAZI NO														
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma			486-487	488	489	490	498-500	505-506	512	524	527-529	532					
	1.3. ETKİLEŞİM	1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf		1	1		1		1	1	1	1	1	1					
		1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf		2		2		2											
		1.3.3 Öğrenci / Öğrenci		3															
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam															
				1.4.1.2 Disiplin															
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi											1						
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler	1	2	1												
				1.4.3.2 Soyut sözcükler															
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi															
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması																
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması																
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması																
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması																
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması																
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması					1		1		1								
		1.4.5 Dil Söyletimi																	
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü			1														
		1.4.7 İçlem Kontrolü																	
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması																	
		1.4.9 YDÖ Konuları																	
		1.4.10 Ölçme																	
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları																
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri																
		1.4.12 Diğer																	
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut					1					1					
				1.5.1.1.2 Öneri															
				1.5.1.1.3 Rica															
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi															
				1.5.1.1.5 Disiplin															
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği															
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği															
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama															
				1.5.1.2.2 Ders Konusu															
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama	1														
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü															
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme															
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma															
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme															
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca								1							
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış															
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme															
				1.5.1.3.3 Yardım Önerme															
				1.5.1.3.4 Güdüleme															
				1.5.1.3.5 Özür Dileme															
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme															
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı										1					
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.															
				1.5.1.3.9 Diğer															
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			1			2		1		1	1						
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme			1		1												
		2.1.2 Bilgi Verme			1	2		2	1	1	1	1	1	1					
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			1		1	2	1	1		1	1	1					
		2.2.2 Çeviri				2	1				1								
		2.2.3 Boşluk doldurma	2.2.3.1 ED Destekli																
			2.2.3.2 ED Desteksiz																
		2.2.4 Vurgulama																	
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa				2													
		2.3.2 Orta						2											
		2.3.3 Uzun			1		1		1	1	1	1	1	1					
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			1	2	1	2											
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı							2	1	1	1	1	1					

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.4 ÖĞRETMEN 1 KONUŞMA ve 1D KULLANIMI SAYISI CETVELİ

BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 03.01.2005			YABANCI-DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ CETVEL NO: 2		
		1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 1					
		1.1.3 Ders Main Course			KONUŞMA ve 1D KULLANIMI SAYISI CETVELİ		
		1.1.4 Düzey İleri Başlangıç					
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma					
	1.3. ETKİLEŞİM				1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf	1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf	1.3.3 Öğrenci / Öğrenci
	KONUŞMA SAYISI				136	119	4
	1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI				34	41	4
	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam	2		
				1.4.1.2 Disiplin	4		
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi			5	1	
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler	4	1	
				1.4.3.2 Soyut sözcükler	3	5	
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi			
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması			1	
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması				
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması				
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması				
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması				
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması			5	4	
		1.4.5 Dil Söyletimi					
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü			4	1	
		1.4.7 İçlem Kontrolü					
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması					
		1.4.9 YDÖ Konuları					
		1.4.10 Ölçme			1		
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları				
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri				
		1.4.12 Diğer					
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut	6		
				1.5.1.1.2 Öneri		1	
				1.5.1.1.3 Rica			
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi			
				1.5.1.1.5 Disiplin			
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği			
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği			
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama	1	1	
				1.5.1.2.2 Ders Konusu	2	3	
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama		5	
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü			
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme			
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma			
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme			1
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca	1	2	
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış		2	
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme	1	5	
				1.5.1.3.3 İzin İsteme		1	
				1.5.1.3.4 Güdüleme			
				1.5.1.3.5 Özür Dileme			
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme			
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı	1	1	
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.	3		
				1.5.1.3.9 Diğer: İttiraz/Anlaşıldı ifadesi		2	
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			3	11	4
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme			7	15	4
		2.1.2 Bilgi Verme			29	21	4
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			31	39	4
		2.2.2 Çeviri			4	1	
		2.2.3 Boşluk doldurma		2.2.3.1 ED Destekli			
				2.2.3.2 ED Desteksiz			
		2.2.4 Vurgulama			2		
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa			6	10	
		2.3.2 Orta			18	30	3
		2.3.3 Uzun			12	1	1
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			27	18	3
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı			9	22	1
TOPLAM KONUŞMA SAYISI					259		
TOPLAM 1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI					79		

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.4 ÖĞRETMEN 2 KONUŞMA ve 1D KULLANIMI SAYISI CETVELİ

	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 04.01.2005			YABANCI-DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ CETVEL NO: 2		
		1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 2					
		1.1.3 Ders Four Skills			KONUŞMA ve 1D KULLANIMI SAYISI CETVELİ		
		1.1.4 Düzey İleri Başlangıç					
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme					
	1.3. ETKİLEŞİM				1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf	1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf	1.3.3 Öğrenci / Öğrenci
	KONUŞMA SAYISI				118	116	1
	1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI				2	14	1
BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yordam			
				1.4.1.2 Disiplin			
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi					
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler			
				1.4.3.2 Soyut sözcükler		4	
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi			
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması				
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması				
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması				
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması				
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması				
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması			1		
		1.4.5 Dil Söyletimi					
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü					
		1.4.7 İçlem Kontrolü					
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması					
		1.4.9 YDÖ Konuları					
		1.4.10 Ölçme					
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları				
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri				
		1.4.12 Diğer					
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut			
				1.5.1.1.2 Öneri			
				1.5.1.1.3 Rica			
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi			
				1.5.1.1.5 Disiplin			
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği			
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği		1	
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama			
				1.5.1.2.2 Ders Konusu			
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama			
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü		1	
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme			
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma			
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme			
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca			
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış	1	1	
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme			
				1.5.1.3.3 İzin İsteme		1	
				1.5.1.3.4 Güdüleme			
				1.5.1.3.5 Özür Dileme			
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme			
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı			
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.			
				1.5.1.3.9 Diğer			
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları				6	1
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme				5	1
		2.1.2 Bilgi Verme			1	8	
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			1	10	1
		2.2.2 Çeviri			1	4	
		2.2.3 Boşluk doldurma		2.2.3.1 ED Destekli			
				2.2.3.2 ED Desteksiz			
		2.2.4 Vurgulama					
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa			7		1
		2.3.2 Orta			1	7	
		2.3.3 Uzun			1		
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			1	2	
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı				12	1
TOPLAM KONUŞMA SAYISI					235		
TOPLAM 1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI					17		

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.4 ÖĞRETMEN 3 KONUŞMA ve 1D KULLANIMI SAYISI CETVELİ

	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005			YABANCI-DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ CETVEL NO: 2		
		1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 3					
		1.1.3 Ders Four Skills			KONUŞMA ve 1D KULLANIMI SAYISI CETVELİ		
		1.1.4 Düzey İleri Başlangıç					
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme					
	1.3. ETKİLEŞİM				1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf	1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf	1.3.3 Öğrenci / Öğrenci
	KONUŞMA SAYISI				143	110	
	1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI				34	40	
BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yardım			
				1.4.1.2 Disiplin			
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi					
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler	1	1	
				1.4.3.2 Soyut sözcükler	1	1	
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi			
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklaması				
			1.4.3.3 Sesletim Açıklaması				
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması				
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması				
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması				
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması					
		1.4.5 Dil Söyletimi					
		1.4.6 Anlaşılmışlık Kontrolü			1		
		1.4.7 İçlem Kontrolü					
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması					
		1.4.9 YDÖ Konuları			2	2	
		1.4.10 Ölçme					
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları				
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri				
		1.4.12 Diğer					
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut	1		
				1.5.1.1.2 Öneri			
				1.5.1.1.3 Rica			
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi			
				1.5.1.1.5 Disiplin			
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği			
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği		1	
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama			
				1.5.1.2.2 Ders Konusu	2	5	
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama	1		
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü			
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme			
				1.5.1.2.6 Anlaşılmışlığı Sorma			
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme		1	
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca	1	1	
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış			
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme		1	
				1.5.1.3.3 İzin İsteme		1	
				1.5.1.3.4 Güdüleme	1		
				1.5.1.3.5 Özür Dileme			
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme			
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı			
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.	2		
				1.5.1.3.9 Diğer			
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			24	27	
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme			12	11	
		2.1.2 Bilgi Verme			22	28	
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			33	38	
		2.2.2 Çeviri			1	2	
		2.2.3 Boşluk doldurma		2.2.3.1 ED Destekli			
				2.2.3.2 ED Desteksiz			
		2.2.4 Vurgulama					
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa			6	4	
		2.3.2 Orta			19	32	
		2.3.3 Uzun			7	6	
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			31	29	
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı			3	10	
TOPLAM KONUŞMA SAYISI					253		
TOPLAM 1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI					74		

EK 2: Gözlem Cetveli ve Örnek Uygulama Sonuçları

EK 2.4 ÖĞRETMEN 4 KONUŞMA ve 1D KULLANIMI SAYISI CETVELİ

	1.1 GÖZLEM ORTAMI İLE İLGİLİ BİLGİLER	1.1.1 Tarih 05.01.2005			YABANCI-DİL EĞİTİMİNDE 1D KULLANIMI GÖZLEM CETVELİ CETVEL NO: 2		
		1.1.2 Öğretmen ÖĞRETMEN 4					
		1.1.3 Ders MAIN COURSE			KONUŞMA ve 1D KULLANIMI SAYISI ÇİZELGESİ		
		1.1.4 Düzey İLERİ BAŞLANGIÇ					
	1.2. ETKİNLİK	Dinleme ve okuma					
	1.3. ETKİLEŞİM				1.3.1 Öğretmen-öğrenci / Sınıf	1.3.2 Öğrenci-öğretmen / Sınıf	1.3.3 Öğrenci / Öğrenci
	KONUŞMA SAYISI				174	138	–
	1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI				82	33	–
BÖLÜM 1: SINIF İÇİ SÖZEL ETKİLEŞİMDE 1D KULLANIMLARI	1.4 YARARCI 1D KULLANIMLARI	1.4.1 Sınıf Yönetimi		1.4.1.1 Yardım	2		
				1.4.1.2 Disiplin			
		1.4.2 Etkinliklerin Açıklanması ve Düzenlenmesi			7		
		1.4.3 Üstdilsel Kullanımlar	1.4.3.1 Sözcük Anlamı	1.4.3.1 Somut sözcükler	9	2	
				1.4.3.2 Soyut sözcükler	10	6	
				1.4.3.3 Özel 1D ifadesi	2		
			1.4.3.2. Dilbilgisi Açıklanması		4		
			1.4.3.3 Sesletim Açıklanması		1		
			1.4.3.4 Dil Karşılaştırması				
			1.4.3.5 Kullanım, Söylem, Toplumdilbilim Açıklaması		2		
			1.4.3.6 Erek Dil Kültürü Açıklaması		1		
		1.4.4 Söylem Anlamının Açıklanması			18	3	
		1.4.5 Dil Söyletimi			1		
		1.4.6 Anlaşılırlık Kontrolü			2		
		1.4.7 İşlem Kontrolü					
		1.4.8 İletişim Becerilerinin Kazandırılması					
		1.4.9 YDÖ Konuları			2		
		1.4.10 Ölçme					
		1.4.11 1D e Dayalı Öğretim Etkinlikleri	1.4.11.1 Çeviri Alıştırmaları				
			1.4.11.2 Diğer 1D Kullanımına Dayanan Öğretim Etkinlikleri				
		1.4.12 Diğer					
	1.5 YARARCI OLMAYAN 1D KULLANIMLARI	1.5.1 Temel Erek Dil Eksikliği	1.5.1.1 İş yaptırma	1.5.1.1.1 Komut	8		
				1.5.1.1.2 Öneri			
				1.5.1.1.3 Rica			
				1.5.1.1.4 Hata Düzeltimi	1		
				1.5.1.1.5 Disiplin	1		
				1.5.1.1.6 1D / ED Kullanımı İsteği			
				1.5.1.1.7 Tekrar İsteği			
			1.5.1.2 Bilgi Alma/ Bilgi Verme	1.5.1.2.1 Yoklama			
				1.5.1.2.2 Ders Konusu	3	1	
				1.5.1.2.3 Üst Dil Sorusu Sorma/Yanıtlama	7	1	
				1.5.1.2.4 Cevap Kontrolü	1	2	
				1.5.1.2.5 Sorun ve Zorlukların Nedenini Öğrenme/ Söyleme	2		
				1.5.1.2.6 Anlaşılırlığı Sorma	1		
				1.5.1.2.7 Anlamadığını Belirtme		1	
				1.5.1.2.8 Zaman Sormaca	2		
			1.5.1.3 Genel Etkileşim	1.5.1.3.1 Selamlama / Ayrılış			
				1.5.1.3.2 Seslenme / Hitap Etme		14	
				1.5.1.3.3 Yardım Önerme			
				1.5.1.3.4 Güdüleme			
				1.5.1.3.5 Özür Dileme			
				1.5.1.3.6 Teşekkür Etme			
				1.5.1.3.7 Sınıf İçi Araç ve Gereç Kullanımı	1		
				1.5.1.3.8 Evet, Hayır ve Diğer Söylem Belirt.	6	1	
				1.5.1.3.9 Diğer	1		
		1.5.2 Diğer Sınıf İçi İletişim Amaçlı 1D Kullanımları			46	11	
BÖLÜM 2: İLETİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN 1D KULLANIMLARI	2.1. BİLGİ DEĞİŞİMİ	2.1.1 Bilgi İsteme			21	4	
		2.1.2 Bilgi Verme			65	24	
	2.2. 1D KULLANIM BİÇİMİ	2.2.1 Anlatım			73	23	
		2.2.2 Çeviri			29	7	
		2.2.3 Boşluk doldurma		2.2.3.1 ED Destekli			
				2.2.3.2 ED Desteksiz			
		2.2.4 Vurgulama					
	2.3. 1D KULLANIM UZUNLUĞU	2.3.1 Kısa			8	11	
		2.3.2 Orta			24	18	
		2.3.3 Uzun			48	1	
	2.4. 1D KULLANIMINDAN ETKİLENME	2.4.1 1D Kullanımının Ardından 1D Kullanımı			40	28	
		2.4.2 ED Kullanımının Ardından 1DKullanımı			40	5	
TOPLAM KONUŞMA SAYISI					312		
TOPLAM 1D KULLANIMI İÇEREN KONUŞMA SAYISI					115		

Kaynakça / Göndermeler

Allwright, D. (1988). *Observation in the Language Classroom.* Longman. New York.

Atkinson, D. (1987). "The Mother Tongue in the Classroom: A Neglected Resource?". *English Language Teaching Journal* 41/4, 241-246)

Atkinson, D. (1993). *Teaching Monolingual Classes.* Longman. London.

Auerbach, E. (1993). "Re-examining English Only in the ESL Classroom". *TESOL Quarterly* 27/1: 9-32

Balcı, Tahir (?). "Türkiye'de Pek Uygulanmayan Bazı Öğretim Yöntemleri Üzerine". http://www.cu.edu.tr/insanlar/tbalci/turkiyede_pek_uygu.html 15. 03.2005

Bancroft, W.J. (1972). "The pschology of suggestopedia or learning without stress". *The Educational Courier.* Feb.:16-19

Bawcom, L. (2003). "Using the mother tongue". *ELT Forum* . Part 5 http://www.eltforum.com/articles/free/129.pdf 02.02.2004

Billows, F.L. (1961). *The Techniques of Language Teaching.* Longman. London.

Bowen, T. (?). "Using the mother tongue in the classroom". http://www.onestopenglish.com/News/Magazine/Archive/mothertongue.htm 25/03/2004.

Bowen, T. ve Marks, J. (1994). Inside Teaching. Macmillan Heinemann English Language Teaching. Oxford.

Bright, J.A. ve McGregor, G.P. (1970). *Teaching English As a Second Language.* Longman Group Limited.

Brown, Douglas. H. (1987). *Principles of Language Learning and Teaching.* New Jersey: Prentice Hall.

Byrne, D. (1976). *Teaching Oral EngLish.* Longman Group Limited.

Butzkamm, W. (2003). *Language Learning Journal.* No 28, 4-14. http://www.rwth-aachen.de/lfed/Ww/programmatisches/pachl.html. 04.02.2004

Canagarajah, A. S. (1999). *Resisting Linguistic Imperialism in English Teaching.* Oxford University Press.

Carrol, J.B. (1964). *Language and Thought.* Prentice-Hall, Inc.

Chambers, G. (1992). "Teaching in the target language", *Language Learning Journal* 6, s. 66-67

Chaudron, C. (1988). Second Language Classrooms. Cambridge University Pres.

Chellapan, K. (1982). Translanguage, Translation and Second Language Acquisition. In F. Eppert (Ed.), *Papers on translation: Aspects, Concepts, Implications,* s. 57-63, Singapore: SEMEO Regional Language Center.

Clanfield, L. ve D. Foord, (?). "In Defense of L1 in the Classroom". http://www.hltmag.co.uk/jan03/mart2.htm. 30/03/2004.

Corder, S.P. (1966). *The Visual Element in Language Teaching.* Longman Group Limited.

Demircan, Ö. (1990). *Yabancı-Dil Öğretim Yöntemleri.* Ekin Eğitim-Yayıncılık. İstanbul.

Demirtaş, E. (2004). *Yabancı-Dil Öğretmenlerinin Kullandıkları Söylem Belirteçleri ve Bağlamlaştırma İpuçlarının İşlevleri,* Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Danışman: Dr. Nesrin Toksöz, İstanbul.

Dixon, R.J. (1975). *Practical Guide to the Teaching of English.* Regents Publishing Company.

Dodson, C.J.(1962). *The Bilingual Method.* Aberswith.

Dubin, F. ve Olshtain, E. (1977). *Facilitating Language Learning.* McGraw-Hill International Book Company. New York.

Duff, A. (1989). *Translation.* Oxford: Oxford University Press.

Edge, J.(?). *Essentials of English Language Teaching.* Longman.

Ellis, R. (1986). *Understanding Second Language Acquisition.* OUP. Oxford.

Finocchiaro, M. (1974). *English as A Second Language: From theory to Practice.* Regents Publishing Company. New York.

Finocchiaro, M. ve Brumfit, C. (1983). *The Functional-Notional Approach: From theory to Practice.* Oxfrd University Press. New York.

Franke, F. (1884). *Die praktische der Sprache dargeestellt.* Leipzig: O.R.Reisland.

Freudenstein, R. (1977), "Interaction in the Foreign Language Classroom". Burt, M., Dulay, H. & Finnocchario, M.(eds.). (1977) *Viewpoints on English as a Second Lan-guage.* New York: Regents.

Gabrielatos, C. (2001), "L1 Use In ELT. Not a Skeleton, But a Bone of Contention". Http://www.gabrielatos.com/boneofcontention.htm.2/4/2004

Gardner, R. (1979), "Social psychological aspects of second language acquisition". In Giles, H & St Clair, R (eds.) *Language and Social Psycbology,* s. 193-220. Basil Blackwell

Harbord, J. (1992). "The Use of the Mother Tongue in the Classroom". *ELT Journal* 46/4: 350-355

Hawks, P. "A Discussion of the Use of the Mother Tongue In the Foreign Language Classroom". *Hwa Kang Journal of TEFL,* May 2001, 7, 47-55 http://www.geocities.com/CollegePark/Classroom/1930/Journal/May2001/Hawks-Tongue.html. 27/01/2004.

Haycraft, J. (1978). *An Introduction to English Language Teaching.* Longman Group Limited.

Helvacı, B. (2004). *Biçim ve Anlam Odaklı Derslerde Yabancı-Dil Öğretmenlerinin Kullandıkları Yanlış Düzeltme Yolları ve Öğrencilerin Verdikleri Karşılıklar,* Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Danışman: Dr. Nesrin Toksöz, İstanbul.

Howatt, A. (1984), *A History of English Language Teaching,* Oxford University Press, Oxford.

Ianziti, J.R. ve Brownlie, S. (2002). "Teacher Use of Learners' Native Language in the Foreign Language Classroom". *The Canadian Modern Language Review/La Revue canadienne des langues vivantes,* March 2002, 58, 3 http://www.utpjournals.com/product/cmlr/583/583-Rolin.html. 04/02/2004

Janulevičienė, V. ve Kavaliauskienė, G. (2002). "Promoting The Fifth Skill In Teaching ESP". http://www.esp-world.info/Articles_2/Promoting%20the%20Fifth%20Skill%20in%20 Teaching%20ESP.html. 07/01/ 2004

Kelly, L.C. (1969). 25 Centuries of Language Teaching, Rowley Mass. Newburry House.

Kelly, L.C.(1969), *Description and Measurement of Bilingualism.* University of Toronto Pres. Toronto.

Koçer, N.E. (2003). *Öğretmenlerin Kullandıkları İletişim Stratejilerinin öğrencilerin Derse Katılımına Etkisi,* Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Danışman: Dr. Nesrin Toksöz, İstanbul.

Krashen, S. & Terrell, T. (1985),*The Natural Approach: Language Acquisition In The Classroom.* Pergamon-Alemany Press.

Larsen-Freeman, D. (1986). *Techniques and Principles in Language Teaching.* Oxford: Oxford University Press.

Littlejohn, A. ve Hicks D. (1997), *Cambridge English for Schools (CES).* Cambridge University Pres. UK.

Long, M.H. ve Richards, Jack.C. (1987). *Methodology in TESOL.* Newbury House Publishers. New York.

Lyons, J. (1981). Language and Linguistics. Cambridge University Pres.

Mackey, W. (1972). *Bilingual Education in a Binational School* Newbury House. Mass. Rowley.

Medgyes, P. (1994). *The Non-Native Teacher.* MacMillan Publishers Ltd.

Owen, D. (2003), "Where's the treason in translation? Humanising Language Teaching". http://www.hltmag.co.uk/jan03/index.htm.04/02/2004

Paulston, P.B. ve Bruder, M.N. (1976). *Teaching English as a Second Language.* Winthrop Publishers Inc.

Phillipson,R. (1992). *Linguistic Imperialism.* Oxford University Press.

Piasecka K (1988). "The Bilingual Teacher in the ESL Classroom" in Nicholls, S. and E. Hoadley-Maidment (Eds) 6.

Prodromou, L. (?). "From Mother Tongue to Other Tongue: What is the place of the students' mother tongue in the EFL classroom?". http://www.tesolgreece.com/mother.html

Richards, J. C. ve Rodgers, T. (1990). *Approaches and Methods in Language Teaching: A description and analysis,* Cambridge University Pres. Cambridge.

Rivers, W.M. (1964). *The Psychologist and the Foreign Language Teacher.* Chicago University Pres.

..... (1968). *Teaching Foreign-Language Skills.* The Univerity of Chicago Pres, Ltd. London.

Robinett, B.W. (1978). *Teaching English to Speakers of Other Languages.* University of Minnesota Pres. Minnesota.

Savingon, S. (1983). *Communicative Competence: Theory and Classroom Practice.* Addison-Wesley. Reading, Mass.

Schiffrin D (1994). *Approaches to discourse.* Blackwell. Oxford.

Schweers, W. (1999). "Using L1 in the L2 Classroom" *Forum.* Vol 37 No 2, April -June s. 6
http://exchanges.state.gov/forum/vols/vol37/no2/p6.htm. 03/022004.

Spada, N.(1990). "A look at the Research Process in Classroom Observation: A case Study" Brumfit, C. & Mitchell, R. (eds.). (1990), *Research in the Language Classroom.* ELT Documents 133: Modern English Publications.

Stack, E.M. (1971). *The Language Laboratory and Modern Language Teaching.* Oxford University Press.

Stanley, K. (2002). "Using The First Language In Second Language Instruction: If, When, Why and How Much?". *TESL-EJ Forum.* March Vol. 5. No. 4
http://www-writing.berkeley.edu/TESL-EJ/ej20/f1.html. 03/02/2004.

Stern, H. (1983). *Fundamental Concepts of Language Teaching.* Oxford: Oxford University Press

Thonis, E.W. (1970). *Teaching Reading to Non- English Speakers.* Collier Macmillan International.

Tione, R. (1968). *Teaching Foreign Languages: An Historical Sketch,* Georgetown University Press, Washington D.C.

Tuck, R. (1998). "Translation -stilltaboo?". *Journal* No. 09 April.
http://www.britishcouncilpt.org/journal/ j0922rt.htm. 06/11/ 2003.

Uberman, A. (1998)."The Use of Games For Vocabulary Presentation and Revision". *Forum.* Vol 36 No 1, January - March .
http://exchanges.state.gov/forum/vols/vol36/no1/p20.htm. 10/01/2004

Viney, Peter (?). "Using Students' Native Language in Class".
http://www.eltnews.com/features/teachingideas/008_pv.shtml 27.01.2004.

Wilkins, D.A. (1976). *Notional Syllabuses.* OUP.

Willis, J. (1982). *Teaching English Through English.* Longman.

Wright, A. (1976). *Visual Materials for the Language Teacher.* Longman Group Ltd.

http://www.aber.ac.uk/~mflwww/Comlangteach/cltteach1.html#targlanguage. 06/01/2004.

http://uk.cambridge.org/elt/ces/methodology/mothertongue.htm. 04/02/2004.

http://culture2.coe.int/portfolio//documents/Guide-for-Users-April02.doc. 05/03/2004.

http://www.developingteachers.com/books/review_utmt.htm. 03/02/2004.

http://www.eltnews.com/features/teachingideas/008_pv.shtml. 27/01/2004.

http://www.esl-lounge.com/letters-firstlang.shtml. 28/01/2004.